

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1979

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
240

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

826. Περὶ τοῦ ὡρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Γ' τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, τῆς Γ' τάξεως Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου καὶ τῶν Γ' καὶ Δ' τάξεων Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως. 1

827. Περὶ τοῦ ὡρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως καὶ τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου. 2

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 826

Περὶ τοῦ ὡρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Γ' τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, τῆς Γ' τάξεως Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου καὶ τῶν Γ' καὶ Δ' τάξεων Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἔχοντας ὑπόψη:

1. Τὶς διατάξεις τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Νόμου 309/76 «περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

2. Τὶς πράξεις 94 καὶ 131 τοῦ ἔτους 1978 καὶ 21, 22, 34, 35, 36 καὶ 37 τοῦ 1979 τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (Κ.Ε.Μ.Ε.).

3. Τὴν γνωμοδότηση 837/1979 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μὲ πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Τρίτη τάξη (Γ) Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 1.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴ Γ' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα	Ὧρες
Α' Πρόγραμμα κοινὸ	
Θρησκευτικὰ	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἱστορία	2
Στοιχεῖα δημοκρατικοῦ πολιτεύματος	1
Φιλοσοφικὰ	2
Μαθηματικὰ	3
Κοσμογραφία	1
Φυσικὰ (Φυσικὴ – Χημεία)	3
Γενικὴ Βιολογία	1
Ξένη Γλῶσσα	2
Φυσικὴ Ἀγωγὴ	3
Σύνολο	28

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς		Κατευθύνσεις α'	Κατευθύνσεις β'
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	ὧρες	3	
Λατινικὰ	»	2	
Ἱστορία	»	2	
Μαθηματικὰ	»		4
Φυσικὴ	»		2
Χημεία	»		1
Σύνολο		7	7
Γενικὸ Σύνολο		35	35

Ἄρθρο 2.

Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν διδασκομένων μαθημάτων στὴ Γ' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς:

I. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

(Ὧρες 2)

I. Σκοπὸς τοῦ μαθήματος εἶναι:

α) Ἡ παρουσίαση τῆς «ἐν Χριστῷ καινῆς ζωῆς» ὡς μοναδικοῦ μέσου γιὰ τὴ μόρφωση ἄρτιας χριστιανικῆς προσωπικότητας, τὴν ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καὶ τὴ δημιουργία ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ, καὶ

β) Ἡ καθοδήγηση τοῦ νέου ἀνθρώπου γιὰ ν' ἀποδεχθεῖ ἐλεύθερα τὴν κλήση τοῦ Θεοῦ, νὰ βιώσει μὲ ἐπίγνωση τὴν «ἐν Χριστῷ» ζωὴ μέσα στὸ χῶρο τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ Παραδόσεως καὶ ἔτσι ν' ἀποβεῖ «ἄρτιος τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος», μάρτυρας καὶ φορέας τῆς ἀνακαινιστικῆς δυνάμεως τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμο καὶ τὴν ἱστορία.

ΙΙ. Ὕλη τοῦ βιβλίου.

Εἰσαγωγή.

Α. Ἠθικὴ καὶ ἦθος.

1. Οἱ ἀρχὲς τῆς Ἠθικῆς: Τὸ μυστήριο τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως. Ὁ ἄνθρωπος μπροστὰ στὸ ἀγαθὸ καὶ τὸ κακό. Ἡ Ἠθικὴ ὡς προσπάθεια ἀναζητήσεως τοῦ ἀληθοῦς ἀνθρώπου. Ἡ ἀνθρωπολογικὴ σημασία τῆς Ἠθικῆς.

2. Ἡ Ἠθικὴ ὡς ἐπιστήμη: Πηγὲς τῆς Ἠθικῆς θεωρίας. Ἡ διαμόρφωση τῶν διαφόρων ἠθικῶν συστημάτων. Σχέση τῆς Ἠθικῆς μὲ τὴ α) Θρησκεία, β) Φιλοσοφία, γ) Ἐπιστήμη (Κοινωνιολογία, Ψυχολογία κ.λπ.). Τὸ Χριστιανικὸ ἦθος (ἡ «ἐν Χριστῷ» θεμελίωση τῆς ἠθικότητας). Ἦθος καὶ δόγμα. Ἡ Χριστιανικὴ Ἠθικὴ ὡς Ἐπιστήμη (σκοπὸς – πηγὲς – ἀξία). Σχέσεις Χριστιανικῆς καὶ Φιλοσοφικῆς Ἠθικῆς.

Β. Οἱ ἀντιλήψεις ἐκτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο.

1. Ἡ ὑλιστικὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου. Νατουραλιστικὴ ἀντίληψη. Μαρξισμός.

2. Ἡ ἰδεαλιστικὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου.

3. Ὁ αὐτόνομος ἄνθρωπος (Κάντιος – Οὐμανιστικὴ κίνηση).

4. Ἡ ἀπαισιόδοξη – τραγικὴ γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἰκόνα (ἀπελπισία – μηδενισμός).

5. Ὁ ὑπεράνθρωπος τοῦ Νίτσε.

6. Ἡ ἀνθρωπολογία τοῦ Ὑπαρξισμοῦ (Ὑπαρξιακὲς τάσεις – Sartre – Heidegger – Jaspers κ.ἄ.).

7. Ἡ ἡδονικὴ θεωρία γιὰ τὸν ἄνθρωπο (Ἐπικούριοι, ..., Freud κ.λπ.).

8. Τὰ σύγχρονα ρεύματα γιὰ τὸν ἄνθρωπο (σύγκρουση γενεῶν – οἱ νέοι καὶ τὰ προβλήματά τους).

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Οἱ ἀνθρωπολογικὲς βάσεις τῆς Χριστιανικῆς Ἠθικῆς (Ὀρθόδοξη Χριστιανικὴ Θεώρηση).

Α. Ὁ ἄνθρωπος.

1. Ὁ ἄνθρωπος εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁμοίωση: Φύση τοῦ ἀνθρώπου (Χοϊκότητα – Πρόσωπο – ἑνότητα τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως). Προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἠθικὴ τελείωση (ἐπιτυχία τοῦ «καθ' ὁμοίωσιν»). Δυναμικὴ ἄνοδος γιὰ θέωση. Ἑνοποίηση τῆς κτίσεως (ὁ ἄνθρωπος κέντρο τῆς κτίσεως καὶ βασιλέας τῆς δημιουργίας).

2. Ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου: α) Ἡ ρήξη τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό. Ἀποστασία ἀπὸ τὸ Θεό. Ὁ Διάβολος. Ἡ ἁμαρτία ὡς διαστροφὴ τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. β) Οἱ συνέπειες τῆς πτώσεως: Ματαίωση τοῦ – «καθ' ὁμοίωσιν», φθορὰ καὶ ἐκτροχιασμὸς τῆς φύσεως, ἠθικὸ κακὸ (ἁμαρτία), φυσικὸ κακό, θάνατος (φυσικός, πνευματικός).

3. Ὁ ἄνθρωπος ἀπέναντι τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ: Φυσικὸς καὶ ἀνθρώπινος νόμος. Τὸ κακὸ καὶ ὁ νόμος. Ὁ Νόμος τῆς Π.Δ. ὡς «παιδαγωγὸς εἰς Χριστόν». Ὁ Νόμος τῆς Χάριτος.

Β. Ὁ Χριστὸς καὶ ὁ «καινὸς ἄνθρωπος».

1. Τὸ θεανδρικὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ὡς θεμέλιο τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ ἀνθρώπου: Ἡ «ἐν Χριστῷ» ἀποκατάσταση τῆς αὐθεντικῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο (ὁ νέος Ἀδάμ). Ἐπιτυχίες τοῦ «καθ' ὁμοίωσιν». Θέωση τοῦ ἀνθρώπου. Θεία «ἐν Χριστῷ» υἱοθεσία. Ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ Ἀνάσταση ὡς ἀπαρχὴ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ ἀνθρώπου.

2. Ἡ «ἐν Χριστῷ» ζωὴ ὡς αὐθεντικὴ ἠθικότητα (πλήρωμα τοῦ ἤθους): Τὸ Εὐαγγέλιο καὶ ἡ Ἠθική. Ἡ «καινὴ ἐντολὴ» τῆς ἀγάπης ὡς τὸ τέλος καὶ τὸ πλήρωμα τοῦ Νόμου.

Γ. Ἡ κλήση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ Θεό.

1. Ἡ συνείδηση: Γένεση καὶ λειτουργία τῆς ἠθικῆς συνειδήσεως. Τὸ ἀσυνείδητο καὶ ἡ ἐπενέργειά του. Ἀγωνία, φόβος, ἐνοχή. Διαστροφὴ τῆς συνειδήσεως.

2. Ἡ ἀφύπνιση τῆς συνειδήσεως: Δυνατότητες καὶ δυσκολίες. Ἡ κλήση τοῦ Θεοῦ. Ἡ νοσταλγία τῆς κοινωνίας μὲ τὸ Θεό. Μετάνοια καὶ ἐκζήτηση τῆς Χάριτος. Ἀνάπτυξη ὑγιοῦς συνειδήσεως.

Δ. Ἐλευθερία καὶ ἀπολύτρωση.

1. Τὸ Φιλοσοφικὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας: Ἀντιλήψεις γιὰ τὴν ἐλευθερία (DETERMINISMUS—INDETERMINISMUS). Περιορισμοὶ τῆς ἐλευθερίας (ἐξωτερικὴ βία, ἄγνοια, πάθη, ναρκωτικά, ἀλκοολισμός, κληρονομικότητα, ψυχικὲς παθήσεις κ.λπ.). Ἡ σημασία τῆς ἐλευθερίας.

2. Τὸ Χριστιανικὸ νόημα τῆς ἐλευθερίας: Ἡ ἁμαρτία ὡς στέρηση ἐλευθερίας (δουλεία). Ἡ κοινωνία μὲ τὸ Θεὸ ὡς πλήρωμα τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας. Ἐλευθερία καὶ δημιουργικότητα. Ἀγωγὴ ἐλευθερίας.

Ε. Τὸ Χριστιανικὸ φρόνημα καὶ ἡ πράξη.

1. Κίνητρα καὶ ἠθικὴ ζωή: Διαμόρφωση καὶ ἀνάπτυξη τῶν κινήτρων. Ὁ ρόλος τῶν ὑποσυνειδήτων κινήτρων στὴν ἠθικὴ ζωή. Διάκριση τῶν κινήτρων. Ἡ διαστροφὴ τῶν κινήτρων λόγω ἁμαρτίας.

2. Ἡ εὐθύνη γιὰ τὶς πράξεις: Ὁ ἀνθρώπινος λόγος καὶ ἡ πράξη. Ἡ πράξη ὡς χρέος καὶ καθῆκον (ἐξωτερικὸς νόμος καὶ ἐσωτερικὴ ἐπιταγή). Ἡ πράξη ὡς δικαίωμα. Ἡ θεμελιώδης σημασία τῆς διαθέσεως. Τὸ πρόβλημα τῶν ἠθικὰ ἀδιάφορων πράξεων. Ἀμοραλισμός.

3. Τὸ Χριστιανικὸ φρόνημα: Σχέση τοῦ ὀρθόδοξου δόγματος πρὸς τὸ χριστιανικὸ φρόνημα καὶ τὴν ἠθικὴ πράξη. Ἡ ἔκφραση τοῦ ἀληθοῦς ἤθους μὲ τὶς χριστιανικὲς ἀρετὲς (πίστη, ἐλπίδα, ἀγάπη, ταπείνωση κ.λπ.). Ὁ πόλεμος κατὰ τῆς ἁμαρτίας.

4. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ συμβολή της στὴ μόρφωση τοῦ Χριστιανικοῦ ἤθους.

5. Ἀρνητικὲς ἐκδηλώσεις (βλασφημία, μαγεία, ὅρκος κ.λπ.).

ΣΤ. Ἡ ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου στὴν Ἐκκλησία.

1. Ἡ Ἐκκλησία ὡς ὁ χῶρος τῆς «καινῆς ζωῆς»: Ἡ συνάντηση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεὸ καὶ ἀνάπτυξη γνήσιου ἤθους στὴν Ἐκκλησία. Ἡ λατρεία ὡς μέσο κοινωνίας μὲ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ. Αἴτια ἀπομακρύνσεως τῆς νέας γενεᾶς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία.

2. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὡς πηγὴ καὶ δύναμη τῆς ἠθικῆς ζωῆς: Μυστηριακὴ ζωὴ καὶ ἀνακαίνιση τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἁγιασμὸς τοῦ ἀνθρώπου ὡς τὸ τέλος τῆς ἠθικῆς ζωῆς.

3. Ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα καὶ τὰ γνωρίσματά της: Ἐσωτερικὴ ζωὴ καὶ συνεχὴς ἀγώνας. Ἡ πνευματικὴ ἔννοια τῆς ἀσκήσεως. Ἐμπειρία «ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» κ.λπ.

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ἡ «ἐν Χριστῷ» καινὴ ζωή.

Α. Ὁ ἄνθρωπος στὸ φυσικὸ κόσμο.

1. Ἡ δημιουργία: Φύση καὶ ὑλικὴ κτίση, ὡς ναὸς τῆς θείας παρουσίας. Ὁ φυσικὸς κόσμος στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου (ὁ ἄνθρωπος ὡς κυρίαρχος τοῦ φυσικοῦ κόσμου). Ἡ κυριαρχία ὡς δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ἡ φθορὰ τοῦ κόσμου καὶ ἡ «ἐν Χριστῷ» μελλοντικὴ ἀνακαίνισή του.

2. Ἡ ἀνθρώπινη ζωή: Βιολογικὴ ζωὴ καὶ ἀνθρώπινη ζωή. Ἡ ἀξία τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ἡ ζωὴ στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον.

3. Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα : Ἡ ἀντίληψη τοῦ δυϊσμοῦ (bualismus). Ἡ Χριστιανικὴ θεώρηση (Σῶμα καὶ δημιουργία. Ἡ φθορὰ τοῦ σώματος. Σῶμα καὶ ἐνανθρώπιση. Τὸ σῶμα ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Σῶμα καὶ μυστηριακὴ ζωή. Σῶμα καὶ Ἀνάσταση).

4. Ἡ φυσικὴ ζωὴ τοῦ σώματος : Ὑγεία. Περιβολή. Ἄθληση. Ἐγκράτεια. Νηστεία. Ἀσθένεια. Πόνος. Γῆρας. Θάνατος.

5. Ἡ προσωπικὴ ζωή : Φόνος. Ἄμυνα. Εὐθανασία.

6. Αὐτοκτονία – Αὐτοθυσία.

7. Τὸ ἀνθρώπινο φύλλο : Ἡ σημασία τοῦ φύλλου καὶ τοῦ ἐρωτικοῦ στοιχείου. Παραφθορὲς τοῦ ἔρωτα. Τὸ γενετήσιο πρόβλημα καὶ ἡ ἀντιμετώπισή του. Ἀγαμία.

8. Ὁ Γάμος, Σκοπὸς τοῦ γάμου. Τὸ μυστήριο τοῦ γάμου. Προϋποθέσεις εὐτυχισμένου γάμου. Κριτήρια ἐκλογῆς. Ἀγωγὴ τῶν μελλονύμφων. Πολιτικὸς γάμος – Διαζύγιο – Τὸ πρόβλημα τῆς τεκνογονίας.

9. Ἡ Οἰκογένεια : Σημασία τῆς οἰκογένειας γιὰ τὸ ἄτομο καὶ τὴν κοινωνία. Τὰ αἴτια τῆς κρίσεως τῆς σύγχρονης οἰκογένειας. Ἀντιμετώπιση τῆς κρίσεως. Τὰ καθήκοντα τῶν μελῶν τῆς οἰκογένειας.

Β. Ὁ ἄνθρωπος στὴν κοινωνικὴ ζωή.

1. Ὁ ἄνθρωπος ὡς πρόσωπο : Τὸ ἄτομο καὶ ἡ κοινωνία (Ὀργάνωση, Συλλογικότητα. Κοινωνικὰ προβλήματα. Κοινωνικὲς συγκρούσεις).

2. Κομμουνισμὸς – Ὁλοκληρωτισμός : Ὁ ἄνθρωπος ὡς μάζα καὶ ἀπρόσωπος παράγοντας. Ἡ Χριστιανικὴ θεώρηση.

3. Τὸ Κράτος : Ἡ ὀργάνωση τοῦ ἀνθρώπου στὴν Πολιτεία. Κράτος καὶ πολίτης – πρόσωπο. Ἡ πολιτικὴ καὶ ὁ ἄνθρωπος. Καθήκοντα ἀρχόντων καὶ πολιτῶν.

4. Τὸ δίκαιο : Δίκαιο καὶ Ἠθική. Ἡ ἐπιβολὴ ποινῶν. Τὸ πρόβλημα τῆς θανατικῆς ποινῆς.

5. Πόλεμος. Εἰρήνη. Παγκόσμιος Κοινότητα.

6. Ὁ πολιτισμός : Ἔννοια. Μορφές. Χριστιανικὴ Ἠθικὴ καὶ Πολιτισμός.

7. Ἐπιστήμη καὶ Τεχνολογία : Σκοπὸς τῆς γνώσεως. Ἐπιστήμη καὶ πνευματικὴ καλλιέργεια τοῦ ἀνθρώπου. Χριστιανισμὸς καὶ ἐπιστήμη. Ἡ τεχνολογία καὶ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος.

8. Ἀγωγή : Νόημα καὶ σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς. Βασικὰ προβλήματα ἀγωγῆς στὸν σύγχρονο κόσμο. Χριστιανικὴ θεώρηση τῆς ἀγωγῆς.

9. Οἰκονομία – Ἐργασία : Φύση καὶ σκοπὸς τῆς ἐργασίας. Τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ὀργανωμένης ἐργασίας. Καταναλωτικὴ κοινωνία. Μετατροπὴ τῆς ἐργασίας σὲ «δουλεία». Ἰδιοκτησία, Ἐξανθρωπισμὸς τῶν ὅρων ἐργασίας. Ἡ ἐργασία ὡς δημιουργία.

10. Τὸ ἐπάγγελμα : Φύση καὶ σκοπός. Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τοῦ νέου (δυσκολίες καὶ κριτήρια ἐκλογῆς). Ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος. Σημασία τοῦ ἐπαγγέλματος γιὰ τὴν προσωπικὴ καταξίωση τοῦ ἀνθρώπου (ἐπάγγελμα καὶ ἠθικὴ ζωή).

11. Ἡ τέχνη : Ἡ ἀγωγὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν τέχνη (θετικὲς καὶ ἀρνητικὲς ἐπιδράσεις).

12. Τὸ πρόβλημα τοῦ ἐλεύθερου χρόνου : Ψυχαγωγία – Τουρισμὸς κ.λπ.

Γ. Ὁ ἄνθρωπος στὴν «καινὴ πολιτεία» τοῦ Θεοῦ.

1. Ἡ Ἐκκλησία ὡς φανέρωση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὴν ἱστορία : ἡ παροῦσα καὶ ἡ αἰώνια διάσταση τῆς Ἐκκλησίας—βασιλείας. Τὸ νόημα καὶ ἡ σημασία τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ἱστορία. Ἡ ἐνεργὸς μετοχὴ τοῦ ἀνθρώπου στὴν Ἐκκλησία—βασιλεία.

2. Ὁ ἐσχατολογικὸς χαρακτήρας τῆς «καινῆς ἐν Χριστῷ» ζωῆς : Προσδοκία τῆς ζωῆς τοῦ μέλλοντα αἰώνα. Ἡ ζωὴ μετὰ τὸ θάνατο ὡς συνέχεια τῆς ἐπίγειας. Τὸ μυστήριο τῆς ἁγιότητας ὡς τὸ πλήρωμα τῆς «ἐν Χριστῷ» ἠθικῆς ζωῆς. Ἡ ἐσχατολογικὴ διάσταση τοῦ μυστηρίου τῆς ἁγιότητας (παροῦσα ἠθικὴ ζωὴ καὶ μελλοντικὴ θέωση τοῦ ἀνθρώπου).

3. Ἡ διακονία τοῦ «νέου ἀνθρώπου» στὸν κόσμο : Ὁ καινὸς ἄνθρωπος ὡς διάκονος τῆς «ἐν Χριστῷ» μεταμορφώσεως τοῦ κόσμου. Ἡ διακονία μὲ τὴ χριστιανικὴ μαρτυρία, τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλανθρωπία.

4. Ἡ δοξολογικὴ θεώρηση τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου : Τὸ τέλος τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἱστορίας ὡς «ἐν Χριστῷ» τελείωση τοῦ ἀνθρώπου καὶ δόξα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (Ὧρες 4).

Α. Γλωσσικὴ διδασκαλία.

Γλωσσικὴ ἐπεξεργασία τῶν διδασκομένων κειμένων στὸ βαθμὸ τοῦ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν πλήρη κατανόησή τους. Τὸ ὕφος τοῦ συγγραφέα τοῦ κάθε κειμένου, ἡ ἰδιομορφία του στὴ χρήση τῶν ἐκφραστικῶν μέσων καὶ τὴν ἔκφραση τῶν σκέψεων καὶ τῶν συναισθημάτων του. Ἡ δημοτικὴ καὶ ἡ καθαρεύουσα. Ἱστορικὴ προέλευση καὶ ἐξέλιξή τους. Εὐκαιριακὰ ἐπισήμανση τῆς ἀδιάλειπτης ἱστορικῆς συνέχειας καὶ ἑνότητας τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας.

Διάφορες γλωσσικὲς ἀσκήσεις εὐκαιριακὰ μέσα στὴ σχολικὴ αἴθουσα στὸ ὕψος τῆς ἀντιληπτικότητας καὶ τῶν ἐνδιαφερόντων τῶν μαθητῶν αὐτῆς τῆς ἡλικίας. Ἰδιαίτερα ἐτυμολογικὲς καὶ σημασιολογικές, ὅπως π.χ. ἡ διεύρυνση, ὁ περιορισμὸς ἢ ὁ ἀποχρωματισμὸς τῆς ἀρχικῆς σημασίας λέξεων, αἰτιολόγηση τῶν μεταφορικῶν σημασιῶν λέξεων, διευκρίνιση τῶν σημασιολογικῶν ἀποχρώσεων συνώνυμων λέξεων, ἐπισήμανση λόγιων ἢ ξένων λέξεων ἀφομοιωμένων στὴ γλώσσα μας κ.λπ.

Γιὰ τὴ γλωσσικὴ διδασκαλία δὲ θὰ διατίθεται ἰδιαίτερη διδακτικὴ ὥρα, ἀλλὰ αὐτὴ θὰ γίνεται κατὰ τὴν ἐπεξεργασία τῶν κειμένων Νεοελληνικῆς λογοτεχνίας καὶ κατὰ τὴ διόρθωση τῶν ἐκθέσεων.

Β. Διδασκαλία κειμένων.

Ὁλοκλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας μὲ τὴν ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία ἔργων, πεζῶν καὶ ποιητικῶν, ἀξιολόγου περιεχομένου καὶ ἀνώτερης λογοτεχνικῆς ἀξίας ἀπὸ κατάλληλη συλλογὴ νεοελληνικῶν αναγνωσμάτων. Τὰ ἔργα θὰ εἶναι ἀντιπροσωπευτικὰ καὶ θὰ ἀναφέρονται σ' ὅλα τὰ εἴδη τοῦ λόγου ποὺ ἀναπτύχθηκαν ἀπὸ τὴν περίοδο τῶν χρόνων τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ὡς σήμερα.

Ἡ νεώτερη καὶ ἡ σύγχρονη λογοτεχνία : Χαρακτηριστικὰ καὶ τάσεις της. Ἐπιδράσεις ποὺ ἀσκήθηκαν σ' αὐτήν. Τεχνοτροπίες καὶ λογοτεχνικὲς σχολές. Τὸ θέατρο ὡς λογοτεχνικὸ εἶδος. Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θεάτρου στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία. Ἐπιδράσεις σ' αὐτὸ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου καθὼς καὶ τοῦ νεώτερου καὶ σύγχρονου εὐρωπαϊκοῦ.

Μελέτη καὶ ἑρμηνεία ἀπὸ τὴν ἴδια συλλογὴ ἀξιόλογων ἔργων, πεζῶν καὶ ποιητικῶν, ἢ ἐκλεκτῶν ἀποσπασμάτων ἀπὸ κλασσικὰ ἔργα τῆς παγκόσμιας λογοτεχνίας. Σύγκριση τῶν διδασκομένων ἔργων πρὸς ἀντίστοιχα γνωστὰ στοὺς μαθητὲς ἔργα τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ὅπου εἶναι δυνατή. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς διδασκαλίας ἀποσπασμάτων ἀπὸ εὐρωπαϊκὰ δραματικὰ ἔργα, ἐπισήμανση τῶν ἐπιδράσεων τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ δράματος στὴ νεώτερη εὐρωπαϊκὴ δραματικὴ τέχνη.

Γ. Γραμματολογία.

Κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν κειμένων παρέχονται στοὺς μαθητὲς ἢ ζητοῦνται ἀπὸ αὐτοὺς εὐκαιριακὰ τὰ ἀπαραίτητα γραμματολογικὰ στοιχεῖα γιὰ τοὺς συγγραφεῖς, τὰ λογοτεχνικὰ εἴδη, τὶς τεχνοτροπίες καὶ τὶς λογοτεχνικὲς σχολές. Κατὰ τὸ τελευταῖο τρίμηνο γίνεται μιὰ συνοπτικὴ θεώρηση τῆς ἐξέλιξης τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰώνα ὡς σήμερα.

Γιὰ τὴ γραμματολογικὴ κατάρτιση τῶν μαθητῶν δὲ διατίθεται ἰδιαίτερη διδακτικὴ ὥρα, ἀλλὰ αὐτὴ θὰ ἐπιχειρεῖται κατὰ τὴν ἐπεξεργασία τῶν κειμένων τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Ἰδιαίτερη διδακτικὴ ὥρα θὰ διατεθεῖ μόνο γιὰ τὴ συνοπτικὴ γενικὴ θεώρησὴ τῆς ἐξελίξεως τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας.

Δ. Ἐκθέσεις.

Γραφὴ ἐκθέσεων στὸ σχολεῖο, μιᾶς ἀνὰ 15/θήμερο σὲ διάρκεια δυὸ διδακτικῶν ὡρῶν. Πρέπει νὰ γράφονται 10 τοὐλάχιστο ἐκθέσεις κάθε διδακτικὸ ἔτος. Τὰ θέματα εἶναι ἀνάλογα μὲ τὰ θέματα τῆς προηγούμενης τάξεως. Πάντοτε πρέπει νὰ εἶναι οὐσιαστικὰ ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενο καὶ νὰ παρέχουν στοὺς μαθητὲς τὴ δυνατότητα νὰ ἐκφράζουν τὶς ἰδέες τους, ἰδιαίτερα γιὰ προβλήματα τῆς ζωῆς τους καὶ τῆς κοινωνίας. Γιὰ τὴ διόρθωση τῶν ἐκθέσεων ἰσχύουν ὅσα καὶ στὴν προηγούμενη τάξη.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α. Πρόγραμμα κοινὸ

(Ὧρες 4).

Ἑρμηνεία Κειμένων ἀπὸ τὸ Πρωτότυπο.

α) Σοφοκλέους Ἀντιγόνη : Ὧρες 4, ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Ἰανουαρίου.

I. Εἰσαγωγή : Σύντομη ὑπόμνηση τῶν ἀπαραίτητων πληροφοριῶν γιὰ τὴν ἀρχαία δραματικὴ ποίηση ποὺ δόθηκαν στὴν προηγούμενη τάξη - Βίος τοῦ Σοφοκλῆ — Ὁ Σοφοκλῆς ὡς δραματικὸς ποιητής.

II. Θὰ ἀκολουθήσει ὡς ἀπαραίτητη γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῆς τραγωδίας. Γιὰ νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ διδασκαλία ὁλόκληρης τῆς τραγωδίας, ὁ καθηγητὴς μπορεῖ νὰ διδάξει τὰ χορικὰ μέρη ἀπὸ δόκιμη μετάφραση.

III. Ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἑρμηνευτικῆς ἐργασίας, θὰ γίνει συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου. Οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν, μὲ βάση τὰ δεδομένα τῆς διδασκαλίας στὴ σχολικὴ αἴθουσα, νὰ τοποθετήσουν τὸ Σοφοκλῆ στὴν ἐποχή του καὶ στὸ λογοτεχνικὸ εἶδος ὅπου ἀνήκει, νὰ αναζητήσουν τὸ βαθύτερο νόημα τῆς «Ἀντιγόνης» καὶ τὶς σημαντικότερες ἰδέες ποὺ ἐκφράζονται μέσα στὸ ἔργο, νὰ χαρακτηρίσουν τὰ κύρια πρόσωπα τοῦ δράματος (μὲ παραπομπὲς σὲ συγκεκριμένες σκηνὲς καὶ στίχους ποὺ ὁδηγοῦν στὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ κάθε προσώπου) καὶ νὰ ὑπογραμμίσουν τὸ δραματικὸ χαρακτήρα τῆς τραγωδίας καὶ τὶς θεατρικὲς ἀρετές της. Τέλος θὰ ἐπιχειρηθεῖ σύγκριση τοῦ Σοφοκλῆ μὲ τὸν Εὐριπίδη, μὲ βάση τὴν «Ἀντιγόνη» καὶ τὴν «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις».

β) Θουκυδίδη, Περικλέους Ἐπιτάφιος : Ὧρες 4, ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ἕως 15 Μαρτίου.

I. Εἰσαγωγή : Σύντομη ἐπανάληψη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Θουκυδίδη - Ἔνταξη τοῦ «Ἐπιταφίου» στὸ σύνολο τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδη καὶ στὴν ἀρχαία ρητορικὴ καὶ ἰδιαίτερα στὸ ἐπιδεικτικὸ εἶδος της. Τὸ γενικὸ διάγραμμα ἑνὸς «τυπικοῦ» Ἐπιτάφιου λόγου. Τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τοῦ «Ἐπιταφίου» τοῦ Περικλέους.

II. Θὰ ἀκολουθήσει καὶ θὰ ὁλοκληρωθεῖ ἡ ἀπαραίτητη γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν κεφαλαίων 34 - 36 τοῦ Β' βιβλίου τῶν Ἱστοριῶν τοῦ Θουκυδίδη.

III. Ὕστερα ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἑρμηνευτικῆς ἐργασίας θὰ γίνει συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου. Μὲ βάση τὴ διδασκαλία ποὺ ἔγινε στὴ σχολικὴ αἴθουσα, οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν νὰ δώσουν τὴ δομή, τὸ νοηματικὸ περιεχόμενο τοῦ λόγου, τὶς σημαντικότερες ἰδέες ποὺ ἐκφράζονται σὲ αὐτὸν καὶ νὰ ἀξιολογήσουν τὴ σημασία του γιὰ τὴ συγκεκριμένη στιγμὴ τῆς ἀθηναϊκῆς ἱστορίας καὶ γιὰ τὸ σημερινὸ ἄνθρωπο. Εἶναι δυνατὸ ἐπίσης νὰ ἐπισημανθοῦν οἱ διαφορὲς ποὺ παρουσιάζει τὸ διάγραμμα τοῦ Ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους ἀπὸ τὸ γενικὸ τύπο τῶν ἐπιταφίων λόγων καὶ νὰ δικαιολογηθοῦν. Τέλος νὰ παρουσιάσουν τὸν Ἐπιτάφιο ὡς ἔκφραση τῆς ἰδεολογίας καὶ τῶν θεσμῶν τῆς ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς νὰ τὸν ἀποτιμήσουν ὡς λογοτεχνικὸ κείμενο.

γ) Πλάτωνος Πρωταγόρας : ὧρες 4, ἀπὸ 16 Μαρτίου ἕως τὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

I) Εἰσαγωγή : Σύντομη ἐπανάληψη τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Πλάτωνος. Ἱστορικὴ ἔκθεση τῆς σοφιστικῆς κινήσεως στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Οἱ σοφιστὲς στὴν Ἀθήνα. Ὁ Πρωταγόρας καὶ ἡ διδασκαλία του. Ἀντικειμενικὴ ἀντιπαράθεση τῶν θέσεων τῶν σοφιστῶν καὶ τῶν Σωκράτη - Πλάτωνα, μέσα στὰ πλαίσια τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ 5ου π.Χ. αἰώνα. Ὁ σκοπὸς τοῦ διαλόγου. Γενικὸ διάγραμμα τοῦ διαλόγου.

II) Θὰ ἀκολουθήσει ἡ ἀπαραίτητη γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ διαλόγου. Θὰ δοθεῖ περίληψη τῶν κεφαλαίων Β' - Η' τοῦ διαλόγου καὶ στὴ συνέχεια θὰ διδαχθοῦν μὲ κανονικὸ ρυθμὸ τὰ κεφάλαια τοῦ ἔργου ποὺ περιέχονται στὸ διδακτικὸ ἐγχειρίδιο χωρὶς ἅλματα, ὅσα ἐπιτρέπει ὁ διαθέσιμος χρόνος. Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα, θὰ δοθεῖ σαφής, περιεκτικὴ καὶ ἀκριβὴς περίληψη.

III) Οἱ τελευταῖες διδακτικὲς ὧρες θὰ διατεθοῦν γιὰ τὴ γενικὴ θεώρηση τοῦ «Πρωταγόρα». Μὲ βάση τὴ διδασκαλία ποὺ ἔγινε στὴ σχολικὴ αἴθουσα, οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν νὰ δώσουν τὴ δομή, τὸ νοηματικὸ περιεχόμενο, τὶς φιλοσοφικὲς ἰδέες καὶ μεθόδους ἔρευνας ποὺ δοκιμάζονται στὸ διάλογο καὶ τὶς λογοτεχνικὲς ἀρετὲς τοῦ ἔργου. Θὰ ἐπιχειρηθεῖ προσεκτικὴ ἀντιπαραβολὴ τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας καὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο τὴν ἀποδίδει ὁ Πλάτων καὶ θὰ ἐξηγηθοῦν οἱ διαφορὲς ποὺ θὰ ἐπισημανθοῦν. Τέλος, θὰ ἀξιολογηθεῖ ἡ παιδευτικὴ σημασία τοῦ διαλόγου καὶ θὰ ἀποτιμηθεῖ ἡ προσφορὰ τοῦ Πλάτωνα ὡς φιλοσόφου καὶ ὡς λογοτέχνη.

Β'. Πρόγραμμα ἐπιλογῆς

(Ὧρες 3.)

1. Ἑρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο : Ὥρα 1, ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ἕως 31 Ἰανουαρίου.

Θὰ διδαχτοῦν οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Λυρικοὶ ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο σχολικὸ ἐγχειρίδιο.

I) Εἰσαγωγή. Ἡ σύντομη εἰσαγωγὴ θὰ ἔχει σκοπὸ νὰ κατατοπίσει τοὺς μαθητὲς σχετικὰ μὲ τὸν ἰδιαίτερο χαρακτήρα τῆς ἀρχαίας λυρικῆς ποιήσεως, τοὺς ὅρους ποὺ συνετέλεσαν στὴ γέννηση καὶ τὴν ἀνάπτυξή της, τὴν ἐξέλιξή της, τὰ εἴδη της καὶ τοὺς κυριότερους ἀντιπροσώπους των καὶ τὴ σημασία της γιὰ τὸν ἀρχαῖο καὶ τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο.

II) Θὰ γίνει ἡ ἀπαραίτητη γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογικὴ καὶ ἰδιαίτερα ἡ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία τῶν ἀντιπροσωπευτικότερων ποιητῶν, ποὺ περιέχονται στὸ σχολικὸ ἐγχειρίδιο. Κυρίως πρέπει νὰ διδαχτοῦν οἱ ποιητές : Τυρταῖος, Ἀρχίλοχος, Σόλων, Ἀλκαῖος, Σαπφώ, Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, Πίνδαρος, ὅπως καὶ ὁρισμένα ἐπιγράμματα. Στὶς περιπτώσεις ποιητῶν ποὺ καλλιέργησαν περισσότερα ἀπὸ ἕνα εἶδος λυρικῆς ποιήσεως (π.χ. Ἀρχίλοχος, Σιμωνίδης) θὰ διδάσκονται τὰ ποιήματά τους σὲ ἀδιάσπαστη συνέχεια, γιὰ νὰ σχηματίζουν οἱ μαθητὲς ἑνιαία εἰκόνα τῆς ποιητικῆς προσφορᾶς τους. Καλὸ εἶναι νὰ συμπληρώνεται ἡ εἰκόνα αὐτὴ μὲ ἀνάγνωση δόκιμων ἔμμετρων νεοελληνικῶν μεταφράσεων ποιημάτων τῶν ἴδιων ποιητῶν, τὰ ὁποῖα δὲν περιλαμβάνονται στὸ βιβλίο.

III) Τὴν τελευταία διδακτικὴ ὥρα θὰ γίνει σύντομη γενικὴ θεώρηση τῆς ἀρχαίας λυρικῆς ποιήσεως, ὁπότε οἱ μαθητὲς θὰ κληθοῦν νὰ διατυπώσουν ἐντυπώσεις καὶ κρίσεις γιὰ τοὺς ποιητὲς ποὺ διδάχτηκαν καὶ θὰ γίνει προσπάθεια νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι, παρ' ὅλες τὶς διαφορὲς ποὺ διαπιστώνονται ἀνάμεσα στοὺς ἀντιπροσώπους της, ἡ ἀρχαία λυρικὴ ποίηση ἀποτελεῖ ἑνιαία ἰδιότυπη ἐκδήλωση τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

2. Εἰσαγωγὴ στὴν κλασσικὴ φιλολογία, ὥρα 1, ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὥς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Σκοπός :

Ἡ συστηματικότερη μύηση τῶν μαθητῶν στὴν ἐπιστήμη τῆς κλασικῆς φιλολογίας, ἡ στοιχειώδης γνωριμία μὲ τοὺς

διάφορους κλάδους καὶ τὴ μεθοδολογία της καὶ ἡ συνειδητοποίηση τῆς σημασίας της γιὰ τὸν παγκόσμιο καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸ νεοελληνικὸ πολιτισμό.

Διδακτέα Ὕλη.

α) Ἡ κλασικὴ φιλολογία ὡς ἀνθρωπιστικὴ ἐπιστήμη: Περιεχόμενο, ὁρισμὸς καὶ κλάδος τῆς κλασικῆς φιλολογίας. Τὰ κείμενα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας ὡς μαρτυρία τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ὡς γόνιμη καταβολὴ γιὰ τοὺς μεταγενέστερους πολιτισμοὺς καὶ ὡς μορφωτικὸ ἀγαθὸ γιὰ τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο καὶ εἰδικότερα τὸν νεοέλληνα (Διδακτικὲς ἑνότητες: 8).

β) Ἡ παράδοση τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων: Εἰσαγωγὴ (Οἱ σχετικὲς φιλολογικὲς ἐπιστῆμες) Γραφὴ (Προέλευση τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου - Τὰ ἑλληνικὰ ἀλφάβητα: τοπικὰ ἀλφάβητα - ἑνοποίηση ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου -Ἐπίδραση στὸ λατινικὸ καὶ τὸ σλαβικὸ ἀλφάβητο - τύποι βυζαντινῶν ἑλληνικῶν γραφῶν - Ὕλες γραφῆς - τύποι βιβλίων - Ἀντιγραφὴ φιλολογικῶν κειμένων ἀπὸ τὴν κλασικὴ ἐποχὴ ὡς τὶς EDITIONES PRIMAE - Ἡ ἐκδοτικὴ δραστηριότητα τῶν νεώτερων φιλολόγων - οἱ σπουδαιότερες σειρὲς ἐκδόσεως ἀρχαίων συγγραφέων - Ἡ ἀξιοπιστία τῆς παραδόσεως τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν κειμένων (Διδακτικὲς ἑνότητες: 4).

3. Γλωσσικὴ διδασκαλία - Ἑρμηνεία ἐκτεταμένων ἀποσπασμάτων ἀρχαίων κειμένων. Ὧρες 2.

Θὰ διδαχτοῦν περίπου 15 ἐκτεταμένα ἀποσπάσματα (ἔκταση: 1 - 1.5 σελίδα στερεότυπου κειμένου) ἀττικῶν πεζογράφων, τὰ ὁποῖα θὰ παρουσιάζουν αὐτοτέλεια, αἰσθητικὴ ἀρτιότητα καὶ θὰ πραγματεύονται κυρίως θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸν σημερινὸ νέο ἄνθρωπο.

Ἐφόσον ὁ καθηγητὴς διαπιστώνει ὅτι ἡ τάξη δὲν παρουσιάζει σημαντικὰ κενὰ στὴ γλωσσικὴ (καὶ ἰδιαίτερα τὴ συντακτικὴ) κατάρτιση, προβαίνει στὴ συνηθισμένη γιὰ τὴν ἑρμηνεία ἀρχαίων κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο ἐπεξεργασία (βλ. Πρόγραμμα ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ Γραμματείας ὡς μαθήματος κορμοῦ, παρ. 1), μὲ ἰδιαίτερη ἐπιμονὴ στὴ νοηματικὴ καὶ λογικὴ ἐπεξεργασία. Στὴν ἀντίθετη περίπτωση, παράλληλα μὲ τὴν ἐργασία αὐτὴ συμπληρώνει τὰ κενὰ ποὺ παρουσιάζει ἡ γλωσσικὴ κατάρτιση τῶν μαθητῶν μὲ βάση τὰ διδασκόμενα ἀποσπάσματα.

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

(Μαθήματα ἐπιλογῆς α' κατευθύνσεως)

(Ὧρες 2.)

1. Κείμενα.

α) Leomond, de Viris illustribus Urbis Romas, ὧρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὶς 31 Ἰανουαρίου.

Θὰ διδαχτοῦν οἱ βιογραφίες τῶν σπουδαιοτέρων ἀνδρῶν τῆς ρωμαϊκῆς ἱστορίας μὲ τὴ σειρὰ τὴν ὁποία ἀκολουθεῖ τὸ διδακτικὸ ἐγχειρίδιο. Ἡ διδασκαλία τῶν κειμένων αὐτῶν θὰ ἐξυπηρετεῖ κυρίως τὴ γλωσσικὴ κατάρτιση τῶν μαθητῶν (βλ. παρ. 2), ἄρα θὰ προέχει ἡ λεξιλογική, γραμματικὴ καὶ συντακτικὴ ἐπεξεργασία τους, ἐνῶ ἡ πραγματολογικὴ καὶ νοηματικὴ θὰ περιοριστεῖ στὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα.

β) P. Verginii,Aeneis, ὧρες 2, ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

I) Εἰσαγωγή: Ἡ Λατινικὴ Λογοτεχνία (Συντομότατη ἱστορία της, τὰ εἴδη ποὺ ἰδιαίτερα καλλιεργήθηκαν καὶ οἱ σημαντικότεροι ἐκπρόσωποί τους) καὶ ἡ σχέση της μὲ τὴν Ἀρχαία Ἑλληνική - Πόπλιος Βιργίλιος Μάρων: Βίος καὶ ἔργο - Αἰνειάδα: Σκοπὸς καὶ περιεχόμενο τοῦ ἔργου, ἡ σχέση του μὲ τὴν ὁμηρικὴ ποίηση.

II) Θὰ διδαχτοῦν τὰ ἀποσπάσματα τῆς Αἰνειάδας ποὺ περιέχονται στὸ ἐγκεκριμένο σχολικὸ ἐγχειρίδιο, μὲ τὴ σειρὰ ποὺ κατέχουν μέσα στὸ ἔπος. Θὰ γίνεται γλωσσική, πραγματολογική, νοηματική, λογικὴ καὶ αἰσθητικὴ ἐπεξεργασία, ὅπως καὶ ἐντοπισμὸς τῶν σημείων στὰ ὁποῖα φαίνεται περισσότερο ἡ ἐπίδραση ποὺ δέχτηκε ὁ Βιργίλιος ἀπὸ τὸν Ὅμηρο.

III) Οἱ τελευταῖες διδακτικὲς ὧρες θὰ διατεθοῦν στὴ συνολικὴ θεώρηση τοῦ ἔργου, ὁπότε οἱ μαθητὲς θὰ ὁδηγηθοῦν νὰ κατανοήσουν τὴ δομὴ καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἔργου, τὶς λογοτεχνικὲς ἀρετές του καὶ τὴ σημασία του γιὰ τὸ λατινικὸ καὶ εὐρωπαϊκὸ πολιτισμό.

2. Γλωσσικὴ διδασκαλία.

I) Ἡ γλωσσικὴ διδασκαλία θὰ γίνεται παράλληλα μὲ τὴ διδασκαλία τῶν Βίων τοῦ Λομόντα. Ἀφοῦ γίνει ἀνακεφαλαίωση τῆς γραμματικῆς ὕλης ποὺ διδάχτηκε στὴν Β' τάξη καὶ συμπληρωθοῦν τὰ κενὰ ποὺ ἐνδεχομένως παρουσιάζουν οἱ μαθητές, θὰ ἐξεταστοῦν ἰδιαίτερα τὰ ἑξῆς κεφάλαια τῆς Γραμματικῆς: Τρίτη συζυγία - τετάρτη συζυγία - τὰ κυριότερα ἀνώμαλα ρήματα - ἀνώμαλα παραθετικὰ ἐπιθέτων - ἀριθμητικὰ - ἀντωνυμίες.

II) Ἀνάλογα μὲ τὸ ἐπίπεδο τῆς τάξεως καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῶν γνώσεων ποὺ ἔχουν οἱ μαθητὲς τοῦ συντακτικοῦ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἀπὸ τὰ πρῶτα μαθήματα καί, ἀργότερα, κατὰ τὴ διδασκαλία τῆς Αἰνειάδας, θὰ μελετηθεῖ ἡ σύνταξη τῆς λατινικῆς. Σκοπὸς θὰ εἶναι ἡ κατανόηση τῆς δομῆς γλώσσας αὐτῆς καὶ ἡ διευκόλυνση τῆς ἐπικοινωνίας τῶν μαθητῶν μὲ συγγραφεῖς τῆς λατινικῆς λογοτεχνίας. Συντακτικὰ φαινόμενα ποὺ ἀποτελοῦν χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς λατινικῆς (ἀκολουθία τῶν χρόνων, γερουνδιακὴ ἕλξη κ.λπ.) θὰ ἐπισημαίνονται ἁπλῶς ἀπὸ τὸν διδάσκοντα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινὸ
(Ὧρες 2)

1. Εἰσαγωγή.
   α) Προβλήματα σπουδῆς, γνώσης καὶ ἑρμηνείας τῆς Ἱστορίας.
   β) Ἱστορία, ἔργο τοῦ ἀνθρώπου, καύχημα καὶ εὐθύνη του.
   γ) Ἡ ἔννοια τῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ.
2. Ἀποτελέσματα τῶν ἀνακαλύψεων: Οἰκονομικά, κοινωνικά, ἐπιστημονικά, πολιτιστικά.
3. Ἀνθρωπισμός - Ἀναγέννηση: Ἔννοια, περιεχόμενο, αἴτια, ἔργα.
4. Αἴτια, περιεχόμενο καὶ ἀποτελέσματα τῆς Θρησκευτικῆς Μεταρρυθμίσεως.
5. Ἐπιστήμη καὶ Τέχνη Ἀναγεννήσεως.
6. Οἰκονομική, κοινωνική, πολιτειακὴ ἐξέλιξη στὴν Εὐρώπη (καὶ ἰδιαίτερα στὴν Ἀγγλία) τὸ 18ο αἰώνα.
7. Ὁ πόλεμος τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ ἡ σημασία του.
8. Ἐπιστήμη καὶ τέχνη τὸ 18ο αἰώνα.
9. Διαφωτισμὸς καὶ Ἐπανάσταση (1789 - 97).
10. Τουρκοκρατία καὶ Νεοελληνικὸς Διαφωτισμὸς 1750 - 1820).
11. Ὁ Ἀγώνας τῆς ἀνεξαρτησίας:
   α) Νεοελληνικὴ κοινωνία στὶς ἀρχὲς τοῦ 19ου αἰώνα.
   β) Συνοπτικὴ ὑπόμνηση τῶν πολεμικῶν γεγονότων.
   γ) Ἐσωτερικὴ πολιτική. Συμπτώματα κοινωνικῆς ἀντιδικίας.
   δ) Ἐξωτερικὴ πολιτική. Ἀνταγωνισμὸς τῶν δυνάμεων.
   ε) Οἰκονομικὰ τοῦ Ἀγώνα. Δάνεια. Συνέπειες.
   στ) Διπλωματικὴ λύση τοῦ Ἀγώνα.
   ζ) Προβλήματα τοῦ νέου Κράτους «Προστάτιδες Δυνάμεις».
   η) Πνευματικὰ ρεύματα (Δούκας - Κούμας). Πρὸς τὸ παρελθὸν ἢ τὸ μέλλον;
12. Προβλήματα τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας - πολιτείας ἀπὸ τὸ 1828 μέχρι τὸ 1909.
13. Βιομηχανικὴ Ἐπανάσταση καὶ ἀποικιακοὶ ἀνταγωνισμοὶ τὸ 19ο αἰώνα. Κοινωνικὲς ἀνακατατάξεις στὶς βιομηχανικὲς χῶρες. Κοινωνικὰ προβλήματα ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰώνα κ.ἑ.
14. Αἴτια (συνοπτικὴ ἱστόρηση) καὶ ἀποτελέσματα τοῦ Α' Μεγάλου Πολέμου (1914 - 1919).
15. Ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία - πολιτεία καὶ τὰ προβλήματά της ἀπὸ τὸ 1910 μέχρι τὸ 1935.

16. Ἡ Ρωσικὴ Ἐπανάσταση
17. Προβλήματα τοῦ Μεσοπολέμου
18. Αἴτια, συνοπτικὴ ἱστόρηση, ἀποτελέσματα τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.
19. Ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἀπὸ τὸ 1936 ὡς τὸ 1949 καὶ τὰ μεταπολεμικὰ προβλήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ (ἐκβιομηχάνιση, μετανάστευση, παιδεία, ἐπαφὴ μὲ τὸν παροικιακὸ ἑλληνισμό, Αἰγαῖο, Κυπριακό, ἔνταξη στὴν ΕΟΚ).
20. Μεταπολεμικὰ προβλήματα τοῦ κόσμου (Ο.Η.Ε., τέλος ἀποικιοκρατίας, διαστημικὰ ἐπιτεύγματα, ἀγῶνες γιὰ τὴν εἰρήνη, σύγχρονη τεχνολογία, δυνατότητες καὶ ἀπορίες).
21. Ὁ φιλοσοφικὸς στοχασμὸς καὶ ἡ τέχνη ὡς ἔκφραση τοῦ πνεύματος τοῦ 19ου καὶ τοῦ 20οῦ αἰώνα.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς

(Ὧρες 2.)

1. Ἡ Βιομηχανικὴ Ἐπανάσταση καὶ οἱ ἐπιπτώσεις της :
προϋποθέσεις,
ἐξέλιξη—φάσεις,
οἰκονομικὲς ἐπιπτώσεις,
κοινωνικὲς ἐπιπτώσεις,
γενικότερες (θετικὲς καὶ ἀρνητικὲς) ἐπιπτώσεις.

2. Γαλλικὸς Διαφωτισμὸς (κυρίως ὡς σημεῖο ἀναφορᾶς γιὰ τὸ ἑπόμενο κεφάλαιο : ἡ ἔννοια τοῦ φαινομένου καὶ ἡ προέλευσή του, κύριοι ἐκπρόσωποι καὶ οἱ ἰδέες τους (ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ ἔργο τους), ἀκτινοβολία ἢ παράλληλη ἐμφάνιση τοῦ φαινομένου.

3. Νεοελληνικὸς Διαφωτισμός : ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἀφετηρία τοῦ φαινομένου, κύριοι ἐκπρόσωποι (ἀποσπ. ἀπὸ τὸ ἔργο τους), οἱ ἐπιδιώξεις τους, προσδοκίες τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὸ κίνημα αὐτό.

4. Νεοελληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τὶς «πηγές», εἰδικότερα τῆς περιόδου 1750 - 1850, ὥστε διαμέσου τῶν «πηγῶν» νὰ φανεῖ στὰ εὐρύτερα πλαίσιά της ἡ ἰδεολογικὴ προετοιμασία τοῦ Ἀγώνα τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ τὰ προβλήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ (οἰκονομικά, διπλωματικά, ἰδεολογικά, πολιτικὰ) κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Ἀγώνα καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτὸν (Μὲ τὸν ὅρο «πηγὲς» νοοῦνται φιλολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ἔργα, δοκίμια, προλεγόμενα φιλολογικῶν ἐκδόσεων κ.ἄ. καὶ ὁπωσδήποτε τὰ Ἀπομνημονεύματα τῶν Ἀγωνιστῶν).

Σημείωση : Διευκρινίζεται ὅτι προτάσσεται ἐδῶ τὸ κεφ. «Βιομηχανικὴ Ἐπανάσταση καὶ οἱ ἐπιπτώσεις της» γιὰ τὸ λόγο ὅτι τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ εἶναι δυνατὸ νὰ διδαχθεῖ καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ μάθημα κορμοῦ, ἐνῶ τὰ ἄλλα προϋποθέτουν διδασκαλία ὁρισμένης ὕλης τοῦ προγράμματος κορμοῦ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

(Ὥρα 1.)

Σκοπός :

1. Ἡ ἐνημέρωση στὴ λειτουργία καὶ δομὴ καὶ στὸ σκοπὸ τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας. 2) ἡ καλλιέργεια πολιτικοῦ ἤθους γιὰ ἐνεργὸ συμμετοχὴ στὴ ζωὴ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

I. Κράτος καὶ Πολίτευμα :

α) Τὸ Κράτος :

Γέννηση καὶ μορφή του, πατριαρχικὴ οἰκογένεια, φυλὴ—κράτος, κράτος καὶ ἔθνος, στοιχεῖα τοῦ κράτους (λαός, χώρα, ἐξουσία), πηγὴ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, περιορισμοὶ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, προορισμὸς τοῦ κράτους.

β) Τὰ Πολιτεύματα :
Εἴδη πολιτευμάτων.
Μοναρχία, Ὀλιγαρχία, Δημοκρατία.

γ) Πολιτεύματα τῶν Νεώτερων Χρόνων :
Μοναρχία
Δημοκρατία
Ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα
Πλεονεκτήματα τῆς δημοκρατίας
Σύνταγμα
Κράτος καὶ Ἐκκλησία.

δ) Συνταγματικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδας
Δημοκρατία 1821—1832
Ἀπόλυτη Μοναρχία (1833—1844)
Συνταγματικὴ Μοναρχία (1844—1862)
Βασιλευομένη δημοκρατία (1864—1924)
Προεδρικὴ δημοκρατία (1924—1935)
Παλινόρθωση (1935)
Δικτατορία, Πόλεμος (1936—45), Σύνταγμα 1952
Δικτατορία (1967—74)
Ἀποκατάσταση (1974).

II. α) Λαϊκὴ Κυριαρχία καὶ Καθολικὴ Ψηφοφορία :
Λαϊκὴ κυριαρχία, καθολικὴ ψηφοφορία, ἡ ψῆφος τῶν γυναικῶν (ἱστορία τοῦ θέματος, ἰσότητα τῶν φύλλων).

β) Τὸ ἀντιπροσωπευτικὸ σύστημα καὶ ἡ λειτουργία τῶν πολιτικῶν κομμάτων :
Τὸ ἀντιπροσωπευτικὸ σύστημα
Τὰ πολιτικὰ κόμματα
Κοινοβουλευτικὴ κυβέρνηση.

III. Καθήκοντα τοῦ πολίτη. Ἀτομικὲς ἐλευθερίες :

Καθήκοντα τοῦ πολίτη, ἀτομικὲς ἐλευθερίες : σωματικὴ ἐλευθερία, ἐλευθερία τῆς σκέψης, ἐλευθερία τῆς θρησκείας, ἐλευθερία τοῦ τύπου (περιπτώσεις ἀναστολῆς τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν), προστασία τῆς ἰδιοκτησίας.
Συναθροίσεις — Σωματεῖα — Συνδικάτα — Συνεταιρισμοί :
Συναθροίσεις, δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἔννοια τοῦ σωματείου, ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα (ἐργατικά, ἑνώσεις, ἐργοδοτικὲς ἑνώσεις, ἑνώσεις δημοσίων ὑπαλλήλων), συνεταιρισμοί, αὐτόνομοι ὀργανισμοί, ἀστικοὶ συνεταιρισμοί.

IV. α) Ὑποχρεώσεις τῆς πολιτείας πρὸς τὰ ἄτομα Κοινωνικὴ Πολιτικὴ - Κοινωνικὰ δικαιώματα :
Ὑποχρεώσεις τῆς Πολιτείας, μέριμνα τῆς Πολιτείας, κοινωνικὰ δικαιώματα (ἐργασίας, συμμετοχῆς, ἴσης μεταχείρισης τῶν φύλλων, ἀσφάλισης, παιδείας, ὑγείας).

β) Ὑποχρεώσεις κοινὲς τῶν πολιτῶν καὶ τῆς Πολιτείας :
Προστασία τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας καὶ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

V. Νομοθετικὴ Ἐξουσία :
Διάκριση ἐξουσιῶν, ἐκλογές, ἐκλογικὰ συστήματα, νόμοι καὶ νομοθετικὰ διατάγματα.

VI. Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία :
Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας
Κυβέρνηση καὶ Ὑπουργοί.
Ὑπουργικὴ εὐθύνη.

VII. Διοίκηση :
α) Δημόσιοι ὑπάλληλοι (ὑπαλληλικὴ σχέση, μονιμότητα, καθήκοντα καὶ δικαιώματα, ἡ θέση τοῦ πολίτη ἔναντι τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰ σώματα ἀσφαλείας).
β) Διοικητικὴ διαίρεση τοῦ Κράτους (διαίρεση τῆς Διοίκησης, διαίρεση τοῦ Κράτους).

VIII. Ἡ Διοίκηση τοῦ Κράτους καὶ ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση :
α) Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκηση ὡς θεσμὸς (ἀποστολὴ καὶ σημασία).
β) Ἡ τοπικὴ αὐτοδιοίκηση σήμερα (κοινότητες, δῆμοι καὶ ἡ λειτουργία τους).

IX. Δικαστική Ἐξουσία :
Ἔννομη τάξη.
Εἴδη δικαστηρίων.
Ἐγγυήσεις γιὰ τὴν ἀπονομὴ δικαιοσύνης.
Πολιτικὰ δικαστήρια.
Ποινικὰ δικαστήρια.
Εἰδικὰ δικαστήρια.
Διοικητικὰ δικαστήρια.

X. Ἡ Ἄμυνα τῆς Χώρας :
Οἱ ἔνοπλες δυνάμεις (στρατός, ὀργάνωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων).

XI. Οἱ σχέσεις τῆς χώρας μας μὲ ἄλλα Κράτη :
Διεθνὲς δίκαιο
Διπλωματικὴ ὑπηρεσία
Διεθνεῖς ὀργανισμοί

XII. Τὰ Οἰκονομικὰ τοῦ Κράτους :
Οἱ ἀνάγκες τοῦ Κράτους, Δημόσια Οἰκονομία, Κρατικὸς Προϋπολογισμὸς
Ἔσοδα :
Φόροι (ἄμεσοι, ἔμμεσοι).
Φορολογικὲς ὑπηρεσίες
Ἔξοδα :
Οἱ ἀνάγκες τοῦ δημοσίου
Προϋπολογισμὸς ἐξόδων
Προϋπολογισμὸς ἐπενδύσεων
Παράρτημα :
Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος.
Ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῶν Η.Ε. (κυριότερες διατάξεις).

Φιλοσοφικὰ (Ὧρες 2). Ἡ διδακτέα ὕλη τοῦ μαθήματος τῶν Φιλοσοφικῶν ὁρίζεται ἀπὸ τὸ Π.Δ/μα 895/78, τὸ ὁποῖο ἔχει δημοσιευθεῖ στὸ ΦΕΚ 214, τ. Α΄ τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1978.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

(Πρόγραμμα κοινό)

1. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

α) Καρτεσιανὲς συντεταγμένες σημείων καὶ διανυσμάτων τὸ Ἐπίπεδο, συντελεστὴς διευθύνσεως καὶ μέτρο διανύσματος (ἐπαναλήψεις). Ἐξίσωση εὐθείας στὸ Ἐπίπεδο.

β) Ἡ ἔννοια τῆς πραγματικῆς συναρτήσεως μιᾶς πραγματικῆς μεταβλητῆς. Γραφικὴ παράσταση συναρτήσεως. Συνάρτηση σταθερή, πολυωνυμική, ρητή, ἄρτια, περιττή, περιοδική. Συνάρτηση ἀμφιμονοσήμαντη. Ἀντίστροφη συνάρτηση. Μονότονες συναρτήσεις. Ἀκρότατα συναρτήσεως. Γιὰ τὴν ἐμπέδωση τῶν παραπάνω ἐννοιῶν, νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς παραδείγματα καὶ οἱ συναρτήσεις $χ \rightarrow αχ + β, /χ/, χ^2$, $\sqrt{χ}$, $1/χ$, $αχ^2 + βχ + γ$, $αχ + β/γχ + δ$, $\pm\sqrt{α^2 - χ^2}$ ημχ, συνχ, εφχ, σφχ, $α^χ$ λογχ.

2. Ὅριο καὶ συνέχεια συναρτήσεως.

Ἡ ἔννοια τοῦ ὁρίου συναρτήσεως γιὰ $χ \rightarrow α$, ὅταν α ERU(+ ∞,—∞) Συναρτήσεις ποὺ ἀπειρίζονται. Ἰδιότητες τῶν ὁρίων (χωρὶς ἀπόδειξη). Ὅριο πολυωνυμικῆς συναρτήσεως. Συνάρτηση συνεχής. Ἰδιότητες συνεχῶν συναρτήσεων μὲ κατάλληλα παραδείγματα.

3. Παράγωγος.

Ἡ ἔννοια τῆς στιγμιαίας ταχύτητας καὶ τῆς ἐπιταχύνσεως στὴν εὐθύγραμμη κίνηση. Ἡ ἔννοια τῆς παραγώγου μιᾶς συναρτήσεως σὲ ἕνα σημεῖο της. Διαφορικό. Ἐξίσωση ἐφαπτομένης μιᾶς καμπύλης σὲ ἕνα σημεῖο της. Κανόνες παραγωγίσεως. Παράγωγοι βασικῶν συναρτήσεων. Παράγωγο ἀντιστροφῆς συναρτήσεως. Παράγωγος σύνθετης συναρτήσεως. Θεώρημα μέσης τιμῆς (χωρὶς ἀπόδειξη), μονοτονία καὶ ἀκρότατα συναρτήσεως. Ἐφαρμογὲς στὴ μελέτη τῶν συναρτήσεων. Κανόνας L' Hopital.

4. Ὁλοκλήρωμα.

Μέθοδος τῆς ἐξαντλήσεως. Ἔννοια τοῦ ὁρισμένου καὶ τοῦ ἀορίστου ὁλοκληρώματος. Θεμελιώδεις ἰδιότητες. Ὁλοκληρώματα πολυωνυμικῶν καὶ τριγωνομετρικῶν συναρτήσεων. Ἐφαρμογὲς ὁρισμένου ὁλοκληρώματος.

5. Στατιστική.

Στατιστικὴ περιγραφὴ ἑνὸς πληθυσμοῦ. Πινακοποίηση καὶ γραφικὴ παρουσίαση. Κατανομὴ συχνοτήτων. Χαρακτηριστικὲς τιμὲς μιᾶς κατανομῆς : ἀριθμητικὸς μέσος, διάμεσος, ἐπικρατοῦσα τιμή, διακύμανση καὶ τυπικὴ ἀπόκλιση.

(Πρόγραμμα ἐπιλογῆς)

(Ὧρες 4)

1. Ἀναλυτικὴ Γεωμετρία.

α) Οἱ διανυσματικοὶ χῶροι τῶν ἐλεύθερων διανυσμάτων τοῦ Ἐπιπέδου (καὶ τοῦ Χώρου). Συγγραμμικὰ διανύσματα. Ὁ ὑπόχωρος τῶν διανυσμάτων ἑνὸς ἄξονα. Γραμμικὴ ἀνεξαρτησία. Βάσεις καὶ διάσταση τῶν ἀνώτερω διανυσματικῶν χώρων. Συνιστῶσες διανύσματος. Συντεταγμένες διανύσματος, μέτρο διανύσματος.

β) Ἐσωτερικὸ γινόμενο διανυσμάτων. Ἰδιότητες. Καρτεσιανὸ ἀνάπτυγμα ἐσωτερικοῦ γινομένου. Γωνία διανυσμάτων. Συνημίτονα κατευθύνσεως. Καθετότητα καὶ παραλληλία διανυσμάτων.

γ) Διανυσματικὴ ἐξίσωση εὐθείας. Διάφορες μορφὲς ἐξισώσεων εὐθείας στὸ Ἐπίπεδο. Τομὴ εὐθειῶν. Δέσμη εὐθειῶν. Συνθήκη καθετότητας καὶ παραλληλίας εὐθειῶν. Ἀπόσταση σημείου ἀπὸ εὐθεία. Ἐξίσωση διχοτόμου γωνίας δύο εὐθειῶν. Οἱ ἀνισώσεις $Αχ + Βψ + Γ \gtrless θ$. Διανυσματικὴ ἐξίσωση ἐπιπέδου. Ἄλλες μορφὲς ἐξισώσεων ἐπιπέδου. Τομὴ ἐπιπέδων. Ἐξίσωση εὐθείας στὸ χῶρο. Οἱ ἀνισώσεις $Αχ + Βψ + Γζ + Δ \lessgtr 0$.

δ) Καμπύλες β΄ βαθμοῦ : Ἐξισώσεις κύκλου, ἐλλείψεως, ὑπερβολῆς, παραβολῆς. Ἐξίσωση ἐφαπτομένης τῆς καμπύλης β΄ βαθμοῦ.

ε) Διάφορες ἐφαρμογὲς σὲ γεωμετρικὰ προβλήματα.

2. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

Σύντομη ἐπανάληψη τῶν βασικῶν ὁρισμῶν. Σύνθεση συναρτήσεων. Μονοτονία καὶ σύνθεση συναρτήσεων. Μονοτονία καὶ ἀντίστροφη συνάρτηση.

3. Ἀκολουθίες.

Σύντομη ἐπανάληψη καὶ συμπλήρωση τῆς ὕλης τῶν ἀκολουθιῶν ποὺ περιλαμβάνεται στὸ πρόγραμμα τῆς Β΄ Λυκείου.

Ἀκολουθία μονότονη, φραγμένη. Ἔννοια τῆς ὑπακολουθίας. Συγκλίνουσες ἀκολουθίες βασικές τους ἰδιότητες. Σύγκλιση μονότονης καὶ φραγμένης ἀκολουθίας. Ἐφαρμογές. Ἡ ἀκολουθία $(1 + \frac{1}{ν})^ν$ καὶ ὁ ἀριθμὸς 9. Ἀκολουθίες ποὺ ἀπειρίζονται θετικὰ ἢ ἀρνητικά. Τὰ σύμβολα +∞ καὶ —∞ καὶ ἡ διάταξη τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν.

Ἐπιτρεπτὲς καὶ μὴ ἐπιτρεπτὲς πράξεις μεταξὺ ±∞ καὶ πραγματικῶν ἀριθμῶν.

4. Συμπληρωματικὰ θέματα ἀναλύσεως.

Ὁρισμὸς τοῦ ὁρίου συναρτήσεως ὅταν $χ \rightarrow α$ μὲ α (ERU/ —∞, —∞/ μὲ τὴ βοήθεια ἀκολουθιῶν. Ἰδιότητες τῶν συγκλινουσῶν συναρτήσεων (ἀποδείξεις). Θεωρήματα γιὰ τὴ συνέχεια τοῦ ἀθροίσματος τοῦ γινομένου, τοῦ πηλίκου καθὼς καὶ τῆς συνθέσεως δύο συνεχῶν συναρτήσεων.

Παραγώγιση σύνθετης συναρτήσεως. Τὰ Θεωρήματα τοῦ Rolle καὶ τῆς μέσης τιμῆς. Σχετικὰ πορίσματα. Παράγωγοι ἀνώτερης τάξεως. Συνθῆκες γιὰ τοπικὰ ἀκρότατα. Ἐφαρμογὲς σὲ προβλήματα Γεωμετρίας καὶ Φυσικῆς. Κυρτὲς καὶ κοῖλες συναρτήσεις. Ἀσύμπτωτες.

Ὁρισμὸς καὶ ἰδιότητες τῆς ἐκθετικῆς καὶ λογαριθμικῆς συναρτήσεως.

Συμπληρωματικὲς ἐφαρμογὲς στὴ μελέτη συναρτήσεων.

Βασικὲς μέθοδοι ὁλοκληρώσεως. Συμπληρωματικὲς ἐφαρμογὲς ὁλοκληρωμάτων στὸν ὑπολογισμὸ ἐμβαδῶν, ὄγκων καὶ σὲ ἁπλὰ παραδείγματα διαφορικῶν ἐξισώσεων μὲ χωριζόμενες μεταβλητές.

ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΑ

("Ωρα 1).

Εἰσαγωγή :

Οὐρανός, οὐράνια σώματα. Σύμπαν. Πρακτική, θεωρητική καὶ ἠθοπλαστικὴ χρησιμότητα τῆς 'Αστρονομίας.

Τὸ Σύμπαν :

Δομὴ καὶ ἔκταση τοῦ σύμπαντος. Ἔτος φωτός. Γαλαξίες καὶ μεσογαλαξιακὴ ὕλη σύσταση καὶ μορφὲς γαλαξιῶν - ἀστέρες, νεφελώματα, μεσοαστρικὴ ὕλη. Τοπικὴ ὁμάδα γαλαξιῶν. Σχῆμα, μέγεθος, δομὴ καὶ περιστροφὴ τοῦ Γαλαξία μας. Τὸ ἡλιακὸ σύστημα καὶ ἡ γῆ μας.

'Αστέρες καὶ ἀστρικὰ συστήματα :

Λαμπρότητα καὶ πλῆθος ἀστέρων, ὀπτικὰ μεγέθη ἀστέρων. 'Αστερισμοί. Οὐρανογραφία τῶν ἀστερισμῶν ποὺ φαίνονται ἀπὸ τὴν 'Ελλάδα. 'Αποστάσεις καὶ κινήσεις τῶν ἀστέρων· ἀστρονομικὴ μονάδα, παράλλαξη καὶ μονάδα παρσέκ. 'Απόλυτο μέγεθος καὶ πραγματικὲς κινήσεις τῶν ἀστέρων. Φυσικὴ κατάσταση καὶ φασματικοὶ τύποι τῶν ἀστέρων. Γίγαντες καὶ νάνοι ἀστέρες. Μεταβλητοὶ ἀστέρες καὶ ἐξέλιξη τῶν ἀστέρων· σχετικὸ διάγραμμα. 'Αστρικὰ συστήματα. Διπλοὶ καὶ πολλαπλοὶ ἀστέρες. Σμήνη ἀστέρων.

Ἥλιος :

'Απόσταση, μέγεθος, ἐνέργεια καὶ φυσικὴ κατάσταση τοῦ ἡλίου. Λαμπρότητα τοῦ ἡλίου καὶ θεωρίες τῆς προέλευσης τῆς ἡλιακῆς ἐνέργειας. 'Ηλιακὲς στιβάδες. Πυρήνας, φωτόσφαιρα ἀτμόσφαιρα - χρωμόσφαιρα καὶ στέμμα τοῦ ἡλίου. 'Ηλιακὸ φάσμα. Φωτοσφαιρικοὶ σχηματισμοὶ καὶ φαινόμενα τῆς χρωμόσφαιρας. Κόκκοι, πυρσοί, κηλῖδες· προεξοχὲς καὶ ἐκλάμψεις. 'Επιδράσεις τοῦ ἡλίου πάνω στὴ γῆ.

'Ηλιακὸ σύστημα :

Γεωκεντρικὸ καὶ ἡλιοκεντρικὸ σύστημα. Νόμοι τοῦ Κέσλερ καὶ τοῦ Νεύτωνα. Νόμος Μπόντε - Τίτιους. Συζυγίες, ἀποχὲς καὶ φάσεις τῶν πλανητῶν. 'Εσωτερικοὶ καὶ ἐξωτερικοὶ πλανῆτες. Περιγραφὴ τῆς ὄψης τῶν μεγάλων πλανητῶν καὶ τῶν δορυφόρων τους — καὶ τῶν μικρῶν πλανητῶν ἢ ἀστεροειδῶν. Κομῆτες· περιοδικοὶ καὶ μὴ περιοδικοὶ Κομῆτες τοῦ Biela καὶ τοῦ Halley. Διάττοντες ἀστέρες. Μετέωρα Ζωδιακὸ καὶ ἀντιζωδιακὸ φῶς.

Γῆ καὶ σελήνη :

Σχῆμα, ἀτμόσφαιρα καὶ κινήσεις τῆς γῆς. Γεωγραφικὲς συντεταγμένες. 'Αποτελέσματα τῶν κινήσεων τῆς γῆς· ἐποχὲς τοῦ ἔτους, μετάπτωση, κλόνηση. 'Απόσταση, κίνηση καὶ φυσικὴ κατάσταση τῆς σελήνης· φάσεις καὶ μῆνες τῆς σελήνης. Θερμοκρασία καὶ ἐξέλιξή της. 'Εκλείψεις σελήνης καὶ ἡλίου. Παλίρροιες. Παλίρροια τοῦ Εὐρίπου.

Οὐράνια σφαίρα :

Σχῆμα καὶ χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ. Κατακόρυφος, κατακόρυφα ἐπίπεδα ἑνὸς τόπου· φυσικὸς καὶ αἰσθητὸς ὁρίζοντας. Ζενιθία ἀπόσταση, ὕψος καὶ ἀζιμούθιο ἀστέρα. Ἄξονας τοῦ κόσμου καὶ οὐράνιος ἰσημερινός· ὡριαῖοι κύκλοι, οὐράνιος μεσημβρινός, μεταμεσημβρινὴ γραμμή, ἄξων μεσημβρινοῦ καὶ κύρια σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα. Φαινόμενη περιστροφὴ τῆς οὐράνιας σφαίρας. 'Ημερήσιο καὶ νυχτερινὸ τόξο ἀστέρος καὶ μεσουρανήσεις ἀστέρων. 'Ιδιότητες τοῦ οὐράνιου μεσημβρινοῦ. 'Απόκλιση, πολικὴ ἀπόσταση καὶ ὡριαία γωνία ἀστέρα. 'Εκλειπτική, λόξωση ἐκλειπτικῆς. 'Ισημερινὰ σημεῖα, ἡλιοστάσια, κόλουροι ἰσημερινοῦ. 'Ορθὴ ἀναφορὰ ἀστέρος καὶ οὐρανογραφικὲς συντεταγμένες.

Μέτρηση τοῦ χρόνου :

'Ημέρα, ἀστρικὴ ἡμέρα, ἡλιακὸς χρόνος. Μέση ἡλιακὴ ἡμέρα, μέσος ἡλιακὸς χρόνος, ἀληθινὴ ἡλιακὴ ἡμέρα. 'Εξίσωση τοῦ χρόνου. Σχέση ὀρθῆς ἀναφορᾶς, ὡριαίας γωνίας καὶ ἀστρικοῦ χρόνου. Τοπικὸς καὶ παγκόσμιος χρόνος. Σύστημα ὡριαίων ἀτράκτων. 'Επίσημη ὥρα. 'Αστρικό, τροπικὸ καὶ πολιτικὸ ἔτος. 'Ιουλιανό, Γρηγοριανὸ καὶ Νέο Παγκόσμιο ἡμερολόγιο. 'Η ἑορτὴ τοῦ Πάσχα.

Κοσμογονία :

Γένηση τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος. Πρωτοπλανητικὴ θεωρία. Διαστολὴ καὶ ἡλικία τοῦ Σύμπαντος. 'Αρχὴ καὶ τέλος τοῦ σύμπαντος.

ΦΥΣΙΚΗ

Α' Πρόγραμμα κοινό.

("Ωρες 2).

Περιοδικὰ φαινόμενα. Ταλαντώσεις.

'Αρμονικὴ ταλάντωση καὶ ἐξίσωσή της. 'Απλὸ ἐκκρεμές. Φυσικὸ ἐκκρεμές. Σύνθεση ἁρμονικῶν ταλαντώσεων. 'Ελεύθερες καὶ ἐξαναγκασμένες ταλαντώσεις. Συντονισμός.

Κυματική.

Κύματα. 'Εγκάρσια καὶ διαμήκη κύματα. Διάδοση τῶν κυμάτων στὰ ἐλαστικὰ μέσα. Περίθλαση καὶ συμβολὴ κυμάτων. Στάσιμα κύματα. 'Ενέργεια κύματος.

'Ακουστική.

Κυματικὴ φύση τοῦ ἤχου, παραγωγὴ καὶ διάδοσή του. Ταχύτητα διαδόσεως τοῦ ἠχητικοῦ κύματος. 'Ανάκλαση, διάθλαση, συμβολὴ καὶ περίθλαση τοῦ ἤχου. Φυσιολογικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἤχων (ὕψος, ἔνταση, χροιά). 'Υπέρηχοι. Μουσικοὶ ἦχοι. Πηγὲς μουσικῶν ἤχων (χορδές, ἠχητικοὶ σωλῆνες).

Φυσικὴ ὀπτική.

Θεωρίες γιὰ τὴ φύση τοῦ φωτός. Συμβολή, περίθλαση. Φάσματα ἐκπομπῆς καὶ ἀπορροφήσεως. Πόλωση τοῦ φωτός. Φθορισμὸς καὶ φωσφορισμός. Χρῶμα τοῦ οὐρανοῦ.

'Ηλεκτρισμός.

'Επαγωγικὴ τάση καὶ ἐπαγωγικὰ ρεύματα. Τρόποι παραγωγῆς τους. Νόμος τῆς ἐπαγωγῆς. Νόμος τοῦ LENZ. 'Αμοιβαία ἐπαγωγὴ καὶ αὐτεπαγωγή. Ρεύματα Foucault. 'Επαγωγικὸ πηνίο τοῦ Ruhmorff. 'Εναλλασσόμενο ρεῦμα : 'Εναλλασσόμενη τάση. 'Εξίσωση τοῦ ἐναλλασσόμενου ρεύματος. 'Ενεργὸς ἔνταση καὶ ἐνεργὸς τάση. 'Ενέργεια καὶ ἰσχὺς τοῦ ἐναλλασσόμενου ρεύματος. 'Ο νόμος τοῦ ΟΗΜ σὲ κύκλωμα ἐναλλασσόμενου ρεύματος μὲ ὠμικὴ ἀντίσταση. Τριφασικὴ τάση καὶ τριφασικὸ ρεῦμα. Μετασχηματιστές. Παραγωγὴ καὶ μεταβίβαση ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας. 'Ηλεκτρικὲς μηχανὲς (γεννήτριες, κινητῆρες).

'Ηλεκτρικὴ ἀγωγιμότητα.

'Ηλεκτρονικὴ ἀγωγιμότητα τῶν στερεῶν. 'Αγωγιμότητα ἡμιαγωγῶν. 'Αγωγιμότητα ἀερίων. 'Ηλεκτρικὲς ἐκκενώσεις σὲ ἀραιωμένα ἀέρια. Καθοδικὲς καὶ διαυλικὲς ἀκτίνες. 'Ηλεκτρικὲς ἐκκενώσεις μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα.

'Αγωγιμότητα στὸ κενό.

Θερμικὴ ἐκπομπὴ ἠλεκτρονίων. Δίοδη ἠλεκτρονικὴ λυχνία. Σωλήνας Brawn. 'Ακτίνες «Χ». Τρίοδη ἠλεκτρονικὴ λυχνία. Φωτοηλεκτρικὸ φαινόμενο. Φωτοκύτταρο, ἐφαρμογές. Κρυσταλλοδίοδος. 'Ανόρθωση ἐναλλασσομένου ρεύματος. Κρυσταλλοτρίοδος. Φωτοστοιχεῖα. Θερμοηλεκτρικὸ φαινόμενο, ἐφαρμογές.

'Ηλεκτρομαγνητικὰ κύματα.

'Ηλεκτρικὲς ταλαντώσεις καὶ παραγωγή τους. 'Επαγωγικὴ σύζευξη κυκλωμάτων. Συντονισμός. 'Εκπομπὴ ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων, ἐφαρμογὲς στὶς τηλεπικοινωνίες.

'Ατομικὴ καὶ πυρηνικὴ Φυσική.

'Απὸ τὴ θεωρία τῆς σχετικότητας Μεταβολὴ τῆς μάζας μαζὶ μὲ τὴν ταχύτητα, ἰσοδυναμία μάζας ἐνέργειας.

'Ατομικὴ θεωρία τοῦ Δημοκρίτου. Δομὴ τοῦ ἀτόμου. Στοιχειώδης μελέτη τοῦ ἀτόμου τοῦ ὑδρογόνου καὶ στοιχειώδης ἑρμηνεία τῆς ἐκπομπῆς ἀκτινοβολιῶν ἀπὸ τὸ ἄτομο. 'Ισότοποι καὶ ἰσοβαρεῖς πυρῆνες. Ἔλλειμμα μάζας καὶ ἐνέργειας συνδέσεως. Φυσικὴ ραδιενέργεια. Τὸ ποζιτρόνιο. 'Εξήγηση τῆς ἐκπομπῆς τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ πυρήνα. Νόμος τῆς ραδιενέργειας. Βιολογικὰ ἀποτελέσματα τῶν πυρηνικῶν ἀκτινοβολιῶν. Ἔνταση ραδιενεργοῦ πηγῆς. Τεχνητὴ ραδιενέργεια. Σχάση τοῦ πυρήνα τοῦ οὐρανίου 235, ἁλυσιδωτὴ ἀντίδραση, πυρηνικὸς ἀντιδραστήρας. 'Εφαρμογὲς τῶν τεχνητῶν ραδιοϊσοτόπων. Κοσμικὲς ἀκτίνες.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς.
(Ὧρες 2).

1. Ἀπὸ τὶς Ταλαντώσεις.

Ἀντιστρεπτὸ ἐκκρεμές. Ἀνάλυση περιοδικῆς κινήσεως (κατὰ Fourier) Συζευγμένες ταλαντώσεις. Στροβοσκοπικὴ μέθοδος παρατηρήσεως.

2. Ἀπὸ τὴν κυματική.

Ἀρχὴ τοῦ Huygens καὶ ἑρμηνεία μ' αὐτὴ τῆς περιθλάσεως, ἀνακλάσεως, διαθλάσεως καὶ συμβολῆς τῶν κυμάτων.

3. Ἀπὸ τὴν ἀκουστική.

Φαινόμενο Doppler. Μουσικὲς κλίμακες. Διαστήματα. Ράβδοι. Διαπασῶν. Ἠχοληψία καὶ ἀναπαραγωγὴ τοῦ ἤχου. Χρήση τοῦ ἠλεκτρονικοῦ παλμογράφου γιὰ τὴ μελέτη τῶν ἤχων.

4. Ἀπὸ τὴ φυσικὴ ὀπτική.

Πόλωση καὶ διπλὴ διάθλαση. Νόμος τοῦ Brewster. Νόμος τοῦ Malus. Πολωτικὲς συσκευές. Στροφὴ τοῦ ἐπιπέδου πολώσεως, ὀπτικῶς ἐνεργὰ σώματα.

Ἀκτινοβολία διάπυρου σώματος. Τὸ «μαῦρο» (μέλαν) σῶμα. Ἱκανότητα ἐκπομπῆς καὶ ἀπορροφήσεως. Νόμος τοῦ Kirchhoff. Νόμος τοῦ Stefanboltzman. Νόμος τοῦ Wien.

5. Ἀπὸ τὸν ἠλεκτρισμὸ–μαγνητισμό.

Ἔνταση τοῦ ἐπαγωγικοῦ ρεύματος καὶ δημιουργία ἐπαγωγικῆς τάσεως. Ἐνέργεια τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου. Μαγνητόφωνο, ἠλεκτρομαγνητικὴ ἀναπαραγωγὴ τοῦ ἤχου (πὶκ-ἀπ). Ἀνυσματικὴ παράσταση τῶν ἐναλλασσόμενων μεγεθῶν καὶ τῆς συνισταμένης τους, διαφορὰ φάσεως. Σύνθετη ἀντίσταση (παράστασή της μὲ ἀνύσματα). Συντονισμός, συντελεστὴς ἰσχύος. Ξηρὸς ἀνορθωτής. Φαινόμενο Peltier καὶ σχέση του μὲ τὸ θερμοηλεκτρικὸ φαινόμενο. Πιεζοηλεκτρισμός. Μορφὲς ἀγωγιμότητας τῶν ἀερίων. Γήϊνο ἠλεκτρικὸ πεδίο. Φωτοπολλαπλασιαστής. Ἀρχὴ τοῦ ἠλεκτρονικοῦ μικροσκοπίου. Φθίνουσες καὶ ἀμείωτες ἠλεκτρικὲς ταλαντώσεις. Ραντάρ. Ραδιοαστρονομία.

6. Ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ καὶ πυρηνικὴ Φυσική.

Φάσμα ἐκπομπῆς τοῦ ἀτόμου τοῦ ὑδρογόνου. Κβαντικοὶ ἀριθμοὶ Laser. Φασματογράφος μαζῶν. Ἀρχὴ τῆς ἀβεβαιότητας. Σπὶν τοῦ ἠλεκτρονίου. Ἀρχὴ τοῦ Pauli. Πειραματικὴ μέθοδος ἀνιχνεύσεως σωματίων. Θάλαμος ἰονισμοῦ. Θάλαμος Wilson. Θάλαμος φυσαλίδων. Ἀπαριθμητὴς σπινθηρισμῶν καὶ Geiger. Ὀπτικὲς μέθοδοι. Φαινόμενο Compton. Ὑλικὰ κύματα. Δοσιμετρία. Σύντηξη πυρήνων. Ἐφαρμογές. Ἡλιακὴ ἐνέργεια. Ἐπιταχυντές. Μεσόνια, νουκλεόνια, ὑπερόνια.

ΧΗΜΕΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό.
(Ὥρα 1).

Γενικὸ μέρος.

Ὀργανικὴ Χημεία καὶ ὀργανικὲς ἑνώσεις. Προέλευση καὶ διάδοση τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων. Σύντομη ἀνασκόπηση τῆς ὀργανικῆς Χημείας. Σύσταση καὶ χημικὴ ἀνάλυση τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων.

Ἀνίχνευση τοῦ ἄνθρακα, τοῦ ὑδρογόνου καὶ τοῦ ἀζώτου. Προσδιορισμὸς τοῦ ἄνθρακα, ὑδρογόνου, ἀζώτου καὶ ὀξυγόνου. Εὕρεση τῆς ἑκατοστιαίας συστάσεως ὀργανικῆς ἑνώσεως. Κατάταξη τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων, ὁμόλογες σειρές. Ὀνοματολογία τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων. Ἰσομέρειες τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων. Πολυμέρεια.

Εἰδικὸ μέρος.

Γενικὰ γιὰ τοὺς κορεσμένους ὑδρογονάνθρακες. Προέλευση, παρασκευές, ἰδιότητες, χρήσεις. Μεθάνιο, Αἰθάνιο, Φωτακέριο, Πετρέλαιο, Βενζίνη. Πετροχημικά.

Ἀκόρεστοι ὑδρογονάνθρακες μὲ ἕνα διπλὸ δεσμό. Αἰθυλένιο. Ἀκόρεστοι ὑδρογονάνθρακες μὲ ἕνα τριπλὸ δεσμό. Ἀκετυλένιο. Ἀκόρεστοι ὑδρογονάνθρακες μὲ δύο διπλοὺς δεσμούς. Καουτσοὺκ-γουταπέρκα. Ἀλκοόλες (γενικά). Κορεσμένες μονοσθενεῖς ἀλκοόλες. Μεθανόλη, Αἰθανόλη. Ζυμώσεις, ἔνζυμα. Ἀλκοολοῦχα ποτά. Πολυσθενεῖς ἀλκοόλες: γλυκερίνη, νιτρογλυκερίνη. Ἀλδεΰδες καὶ κετόνες (περιληπτικά).

Καρβονικὰ ὀξέα (λιπαρὰ ὀξέα). Μυρμηκικὸ ὀξύ. Ὀξικὸ ὀξύ. Στεατικὸ ὀξύ, παλμιτικὸ ὀξύ, ἐλαϊκὸ ὀξύ.

Λίπη καὶ ἔλαια. Σαπούνια. Ἀπορρυπαντικά.

Ἀμινοξέα, πρωτεΐνες (περιληπτικά). Ὑδατάνθρακες: Ἁπλὰ σάκχαρα, γλυκόζη, φρουκτόζη. Διζακχαρίτες: καλαμοζάκχαρο. Πολυζακχαρίτες: ἄμυλο, γλυκογόνο, κυτταρίνη, ἐστέρες κυτταρίνης. Χαρτί. Τεχνητὸ μετάξι. Κελοφόνη. Κυκλικὲς καὶ ἀρωματικὲς ἑνώσεις. Ἐξήγηση τοῦ ἀρωματικοῦ δακτυλίου. Τὸ μόριο τοῦ βενζολίου. Διθανθρακόπισσα. Ἀρωματικοὶ ὑδρογονάνθρακες: Βενζόλιο, τολουόλιο, ναφθαλίνιο, νιτροπαράγωγα.

Βιταμίνες, ὁρμόνες, ἔνζυμα. Χημειοθεραπεία. Ἐντομοκτόνα. Συνθετικὲς ὑφαντικὲς ὕλες. Πλαστικά. Τεχνητὲς ὕλες. Ρητίνες. Ἀλκαλοειδῆ (σύντομα).

ΧΗΜΕΙΑ

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς.
(Ὥρα 1).

Γενικὸ μέρος.

Ὀργανικὲς ἀντιδράσεις. Ἠλεκτρονικὴ δομὴ τοῦ ἄνθρακα καὶ δεσμοὶ ποὺ σχηματίζει. Αἰτία τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων σὲ σχέση μὲ τὶς ἀνόργανες καὶ διαφορές τους ἀπ' αὐτές. Ἀνίχνευση τοῦ θείου καὶ τῶν ἀλογόνων στὶς ὀργανικὲς ἑνώσεις. Ὑπολογισμὸς τῆς συστάσεως μιᾶς ὀργανικῆς ἑνώσεως ὕστερα ἀπὸ τὰ δεδομένα τῆς ἀναλύσεως καὶ εὕρεση τοῦ ἐμπειρικοῦ καὶ μοριακοῦ τύπου. Συστηματικότερη μελέτη τῶν ἐμπειρικῶν τύπων τῶν μονοπαράγωγων τῶν κορεσμένων ὑδρογονανθράκων.

Συστηματικότερη ἐξέταση τῆς ὀνοματολογίας τῶν ὀργανικῶν ἑνώσεων μὲ τὸ σύστημα IUPAC καὶ μὲ ἄλλους τρόπους ὀνομασίας. Πολυμερισμὸς προσθήκης, συμπολυμερισμὸς καὶ πολυμερισμὸς συμπυκνώσεως.

Εἰδικὸ μέρος.

Μελέτη τοῦ μορίου τοῦ Μεθανίου: Δεσμοί, ἐνδομοριακὲς ἀποστάσεις καὶ στερεοχημεία. Συστηματικότερη μελέτη τῶν ἀκόρεστων ὑδρογονανθράκων. Ἐξέταση τοῦ μορίου τοῦ αἰθυλένιου, φύση τοῦ διπλοῦ δεσμοῦ, στερεοχημεία στερεοϊσομέρεια. Ἐξέταση τοῦ μορίου τοῦ ἀκετυλενίου φύση τοῦ τριπλοῦ δεσμοῦ, στερεοχημεία. Προσθήκη 1.4 καὶ πολυμερισμὸς στὰ ἀλκαδιένια.

Συστηματικότερη ἐξέταση τῶν ἀλκοολῶν ὅσον ἀφορᾶ τὶς ὀξειδώσεις τους ἀπὸ διάφορα ὀξειδωτικὰ μέσα, τὴν ἀφυδάτωση καὶ τὴν ἀντίδραση ἀλογονοφορμίου. Ἀλκυλανογονίδια, ἀντιδραστήρια GRIGNARD. Πολυαλογονίδια: χλωροφόρμιο, ἰωδοφόρμιο, τετραχλωράνθρακας. Αἰθέρες. Διαιθυλιακὸς αἰθέρας.

Φορμαλδεΰδη, ἀκεταλδεΰδη, ἀκετόνη καὶ χλωράλη. Ἀκόρεστα ὀξέα: ἀκρυλικὸ καὶ μεθακρυλικὸ ὀξύ. Δικαρβονικὰ ὀξέα: ὀξαλικὸ ὀξύ. Μηλονικὸ ὀξύ. Μηλεϊνικὸ καὶ Φουμαρικὸ ὀξύ. Γενικὰ διὰ τοὺς ἐστέρες. Ἐστεροποίηση, μελέτη τῆς ἀποδόσεως καὶ τῆς ἀντιδράσεως.

Ἀμίνες, οὐρία. Νιτροπαραφίνες. Ὑδροκυάνιο. Ὑδροξυοξέα: γαλακτικό, τρυγικὸ καὶ κιτρικὸ ὀξύ. Ἀμφολυτικὸς χαρακτήρας ἀμινοξέων.

Σάκχαρα. Κυκλικὴ σύνταξη τῶν σακχάρων, γλυκοζίτες, γλυκοζιτικὸς δεσμός. Διζακχαρίτες ποὺ κάνουν ἀναγωγὴ καὶ διζακχαρίτες ποὺ δὲν κάνουν ἀναγωγή. Διαφορὰ ἀμύ-

λου καὶ κυτταρίνης (α' καὶ β' γλυκοζιτικὸς δεσμός). Μαλτόζη, Γαλακτοσάκχαρο, Ἰνσουλίνη.

Ὁμόλογες σειρές, ὀνοματολογία καὶ ἰσομέρειες ἀρωματικῶν ἑνώσεων. Ἀρωματικὴ ὑποκατάσταση. Ἀρωματικὲς ἀλκοόλες καὶ φαινόλες. Ἀρωματικὲς ἀλδεΰδες καὶ ὀξέα : Βενζαλδεΐδη, βενζοϊκὸ ὀξύ, σαλικυλικὸ ὀξύ.

Ἀνιλίνη, χρώματα ἀνιλίνης. Ὑδραρωματικὲς ἑνώσεις. Ἀλκαλοειδῆ.

ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ

(Ὥρα 1)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ :

Γνωρίσματα τῶν ἐμβίων ὄντων.

2. Τὸ Κύτταρο : Δομὴ καὶ Λειτουργία :

Ὀξειδοαναγωγὲς καὶ ἐνέργεια.
Τὸ ATP
Τὰ ἔνζυμα
Ἡ Κυτταρικὴ θεωρία : Τὸ κύτταρο ὡς ἐλάχιστη μονάδα τῆς ζωῆς
Περιγραφὴ τοῦ κυττάρου
Ἐξωτερικὲς καὶ ἐσωτερικὲς μεμβράνες
Ἡ φωτοσύνθεση
Ἡ ἀναπνοὴ
Ὁ πυρήνας τοῦ κυττάρου καὶ τὰ χρωματοσώματα
Τὰ νουκλεϊνικὰ ὀξέα
Ἡ μίτωση
Ἡ σύνθεση τῶν πρωτεϊνῶν
Τὸ προκαρυωτικὸ κύτταρο
Οἱ Ἰοί.

3. Ἀναπαραγωγή :

Τὰ πειράματα τοῦ Παστὲρ
Τρόποι ἀναπαραγωγῆς
Τὸ σωματικὸ καὶ τὸ γεννητικὸ πλάσμα
Ἡ μείωση καὶ ἡ γονιμοποίηση
Ἡ ἱστορία τῶν γεννητικῶν κυττάρων
Προσχηματισμὸς καὶ ἐπιγένεση
Ποικιλομορφία στοὺς πληθυσμοὺς καὶ κληρονομικότητα
Ἰδιότητες ποὺ κληρονομοῦνται
Νόμοι τοῦ Μέντελ
Γονότυπος καὶ φαινότυπος
Κληρονομικότητα καὶ περιβάλλον
Διυβριδισμὸς
Γόνος μὲ τρεῖς ἀλληλόμορφους : Ὁμάδες αἵματος ABO
Ἡ κληρονομικότητα τοῦ φύλλου
Γόνοι καὶ χρωματοσώματα
Φυλοσύνδετη κληρονομικότητα
Γόνοι καὶ DNA
Ἡ διαφοροποίηση
Ἡ μετάλλαξη.

4. Ἡ Ἐξέλιξη :

Εἴδη ζωντανῶν ὀργανισμῶν ποὺ ὑπάρχουν. Ταξινόμηση.
Ἡ ἔννοια τοῦ εἴδους.
Ἡ τυπολογικὴ καὶ ἐξελικτικὴ σκοπιά.
Ἐνδείξεις γιὰ τὴν ἐξέλιξη : τὰ ἀπολιθώματα
Ὁμόλογα, ἀνάλογα καὶ ὑπολειματικὰ ὄργανα
Ἀπόψεις γιὰ τὴν ὀντογένεση
Ἐνδείξεις ἀπὸ τὴ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν εἰδῶν. Ἀποδείξεις ἀπὸ τὴ βιοχημεία
Ἡ περίπτωση τῶν γλάρων : ὅταν ἕνα εἶδος χωρίζεται στὰ δύο
Ἡ προσαρμογὴ
Λαμὰρκ καὶ Ντάρβιν
Ἡ νεοδαρβινικὴ ἢ συνθετικὴ θεωρία
Ἀναγένεση καὶ κλαδογένεση
Ἡ βελτίωση

5. Οἰκολογία :

Οἰκολογία : ἡ μελέτη τοῦ ὀργανισμοῦ σὲ σχέση μὲ τὸ περιβάλλον του.
Οἱ ἄλλοι ὀργανισμοὶ τοῦ ἴδιου εἴδους : ὁ πληθυσμὸς
Σχέσεις μεταξὺ ὀργανισμῶν διαφορετικῶν εἰδῶν
Θήραμα, θηρευτὴς καὶ ἁλυσίδες τροφῆς
Οἰκολογικὴ φωλιὰ - Νόμος τοῦ Γκάουζε
Οἰκοσυστήματα τοῦ νεροῦ καὶ τῆς στεριᾶς
Ἡ καταστροφὴ τοῦ περιβάλλονος
Ἡ ρύπανση τοῦ περιβάλλοντος, ἡ ὑποβάθμιση τῶν οἰκοσυστημάτων καὶ ἡ προστασία τῆς φύσεως στὴ χώρα μας.

ΑΓΓΛΙΚΑ

(Ὧρες 2)

1. Προσφορά : Εἶναι ἀπαραίτητες οἱ ἀσκήσεις φωνολογίας καὶ προφορᾶς, ὅπως καὶ στὶς προηγούμενες τάξεις· τώρα ἐπισημαίνονται οἱ τυχὸν ἐλλείψεις καὶ συμπληρώνονται.

2. Ἀνάγνωση : Γίνεται ἀπὸ συλλογὴ κατάλληλων ἀναγνωσμάτων, ἀναφερομένων στὴν κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ ζωή, ἢ ἀποσπασμάτων ἢ αὐτοτελῶν ἐκλεκτῶν πεζογραφημάτων ἢ ποιημάτων κλασικῶν καὶ νεώτερων συγγραφέων ἄγγλων ἢ ἀμερικανῶν. Εἶναι δυνατὸ νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ ἀναγνώσματα ἀπὸ βιβλία ἐπιστημονικὰ γιὰ νὰ ἐξοικειώνονται οἱ μαθητὲς στὴ χρήση εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν ὅρων. Ἐνδείκνυται καὶ ἡ μέθοδος σιωπηρῆς ἀνάγνωσης. Συνολικὸ λεξιλόγιο 3000-3500 λέξεων.

3. Γραμματικὴ καὶ σύνταξη : Γίνεται ἐπανάληψη κι' ἐμπέδωση τῶν στοιχείων ποὺ διδάχτηκαν στὶς προηγούμενες τάξεις, συμπλήρωση πιθανῶν ἐλλείψεων καὶ ἄσκηση στὰ σημεῖα ἐκεῖνα, ὅπου διαπιστώνονται ἀδυναμίες τῶν μαθητῶν.

4. Προσφορικὲς ἀσκήσεις : Παρουσίαση ἐπίκαιρων γεγονότων καὶ συζήτησή γι'αὐτὰ ὅσο περισσότερο εἶναι δυνατὸ ἡ συζήτησή ὅλη νὰ γίνεται στὰ ἀγγλικά.

5. Γραπτὲς ἀσκήσεις : Ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη γίνονται ἀσκήσεις μὲ βάση σύνολα λέξεων συγγενικῶν ὡς πρὸς τὴν ἐτυμολογία ἢ τὸ νόημα ζητεῖται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς ἡ σύνθεση φράσεων, προτάσεων ἁπλῶν καὶ σύνθετων, παραγράφων.

6. Ἐκθέσεις : Ζητεῖται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς ἡ συγγραφὴ μικρῶν ἐκθέσεων 100-150 λέξεων μὲ ποικίλα θέματα : ἀπόδοση περιεχομένου ἀναγνωσθέντος κειμένου, ἀφήγηση ἑνὸς περιστατικοῦ, περιγραφὴ κάποιου χώρου, ἐπιστολὴ μὲ συγκεκριμένο θέμα.

7. Μετάφραση : Γίνεται συστηματικὴ προσπάθεια μετάφρασης, κυρίως ἀπὸ τὰ ἀγγλικὰ στὰ ἑλληνικὰ καὶ μὲ κύριο στόχο τὴ συνειδητοποίηση τῆς διαφορᾶς ποὺ ὑπάρχει στὴ δομὴ τῶν δύο γλωσσῶν, ὥστε οἱ μαθητὲς νὰ φθάνουν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ σπουδὴ τῆς ξένης γλώσσας ἀπαιτεῖ προσπάθεια καὶ σοβαρότητα γιὰ τὴ διείσδυση στὴ δομή της καὶ στὸν τρόπο ποὺ σκέπτονται ἐκεῖνοι ποὺ τὴ μιλοῦν ὡς γλώσσα μητρική.

Ὡς πρὸς ὅλες τὶς πτυχές του τὸ πρόγραμμα τῆς γ' λυκείου ἔχει χαρακτῆρα ἀνακεφαλαιωτικὸ καὶ συμπληρωματικὸ τῶν ὅσων οἱ μαθητὲς διδάχθηκαν τὰ προηγούμενα χρόνια.

ΓΑΛΛΙΚΑ

(Ὧρες 2)

1. Προφορά : Ἀσκήσεις φωνολογίας καὶ προφορᾶς λέξεων καὶ φράσεων ἐξακολουθοῦν νὰ γίνονται ὅπως καὶ στὴν προηγούμενη τάξη. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται ἀσκήσεις σχετικὲς μὲ τὴ δομὴ τῆς γλώσσας μὲ «ὑποδειγματικές» φράσεις καὶ μὲ τὴν ἀντικατάσταση ὅρων τῆς προτάσεως, τὴν ἀλλαγὴ τῶν χρόνων τῶν ρημάτων, τὴ μετατροπὴ ἀρνητικῶν προτάσεων σὲ καταφατικὲς κ.λ.π.

2. Ἀνάγνωση κειμένων : Θὰ γίνεται ἀνάγνωση ἀποσπασμάτων ἀπὸ ἐκτενέστερα κείμενα ἢ σύντομον αὐτοτελῶν διηγημάτων, ὥστε νὰ προάγεται ἡ μεθοδικὴ γνώση καὶ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς γλώσσας καὶ τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ κρίνεται κατάλληλη ἡ ἀνάγνωση ἔργων, ὅπως ἔχουν ἢ μὲ προσεκτικὴ ἀπλούστευση, τῶν ἑξῆς συγγραφέων :

MOLIERE, LA FONTAINE, BL.PASCAL, J.J.ROUSSEAU, J.MICHELET, CH. MONTESQUIEU, C. FLAUBERT, STENDHAL, GUY DE MAUPASSANT, P. CLAUDEL, A.CAMUS, CH.PEGUY, P.VALERY, G. DUHAMEL, A.MAUROIS, F.MAURIAC, J.ANOUILH, B.EXYPERY, A.MALREAUX, CH.BAUDELAIRE, A.FRANCE, P.BOURGET, G.BERNANOS καὶ J.BAINVILLE (Λεξιλόγιο 3000 λέξεων). Θὰ ἀκολουθήσει σύγκριση τῆς γαλλικῆς λογοτεχνίας μὲ τὴ νεοελληνικὴ καὶ διαπίστωση τῆς ἐπιδράσεως τῆς πρώτης στὴ δεύτερη.

3. Γραμματικὴ καὶ Συντακτικό.

Ἐφόσον διαπιστώνεται ὅτι ἔχουν διδαχτεῖ ὅλα τὰ σημαντικὰ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ φαινόμενα, θὰ ἐπαναληφθεῖ ἡ διδασκαλία τῶν φαινομένων ποὺ δὲν ἔχουν ἐμπεδωθεῖ ἱκανοποιητικὰ καὶ θὰ συμπληρωθεῖ μὲ βάση τὰ λογοτεχνήματα τῆς προηγούμενης παραγράφου. Νὰ μελετηθοῦν σημαντικὲς λεπτομέρειες π.χ. ἡ συστηματικὴ καὶ ὀρθὴ χρήση τῆς ἀκολουθίας τῶν χρόνων, ἡ σύνταξη τῶν ἀπρόσωπων ρημάτων, οἱ ἀόριστες καὶ ἀναφορικὲς ἀντωνυμίες κ.λπ.

4. Προφορικὲς ἀσκήσεις.

Κατὰ τὴ συνομιλία, νὰ γίνονται συζητήσεις, δραματοποιήσεις, σύντομες ὀλιγόλεπτες προφορικὲς ἐκθέσεις μὲ θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τοὺς μαθητὲς τῆς Γ' Λυκείου. Νὰ ἀσκοῦνται οἱ μαθητὲς στὴ χρήση τῶν γαλλισμῶν καὶ τῆς ὁρολογίας τῶν ἐπιστημῶν ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρουν ἰδιαίτερα.

5. Γραπτὲς ἐκθέσεις.

Νὰ γράφονται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς ἐπιστολές, σύντομα βιογραφικὰ σημειώματα, νὰ συμπληρώνονται ἔντυπα διάφορων ὑπηρεσιῶν, νὰ συντάσσονται αἰτήσεις, μικρὲς περιγραφὲς κ.λπ., ποὺ τὸ συνολικὸ κείμενό τους δὲ θὰ περιλαμβάνει πάνω ἀπὸ 120 λέξεις. Νὰ ἀποφεύγονται θέματα ποὺ δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὴν ὕλη ποὺ διδάχθηκε.

6. Μετάφραση.

Θά γίνουν τοὐλάχιστο 8 ἀσκήσεις στὴ μετάφραση ἑλληνικοῦ κειμένου στὰ γαλλικά, μὲ κύρια ἐπιδίωξη τὴ συνειδητοποίηση τῶν διαφορῶν ποὺ ὑπάρχουν στὴ δομὴ τῶν δύο γλωσσῶν.

7. Ὀρθογραφία.

Ὁ καθηγητὴς θὰ προετοιμάζει σύντομο κείμενο μὲ βάση τὰ κείμενα ποὺ ἔχουν διδαχθεῖ καὶ θὰ τὸ ὑπαγορεύει στοὺς μαθητές. Ἡ ἄσκηση αὐτή, ποὺ μόνον ἂν ἐξετάζεται προσεκτικὰ ἔχει διδακτικὸ ἀποτέλεσμα, νὰ γίνεται μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα.

Ὁπωσδήποτε στὰ πρῶτα μαθήματα τοῦ σχολικοῦ ἔτους θὰ γίνεται προσεκτικὴ ἐπανάληψη τῆς ὕλης ποὺ διδάχθηκε στὶς προηγούμενες τάξεις, μὲ σκοπὸ νὰ διαπιστωθεῖ τὸ ἐπίπεδο τῆς τάξεως, ὁ βαθμὸς κατὰ τὸν ὁποῖο ἐμπεδώθηκαν καὶ διατηροῦνται στὴ μνήμη τῶν μαθητῶν τὰ ὅσα ἔχουν διδαχθεῖ καὶ ἡ ἀνάγκη συμπληρώσεως τῶν κενῶν ποὺ παρουσιάζουν οἱ μαθητὲς στὸ λεξιλόγιο, τὴ γραμματικὴ καὶ τὴ σύνταξη.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ὧρες 3.

Διδακτέα ὕλη.

Τμήματα ἀρρένων.

1. Παιδαγωγικὴ Γυμναστική.

Ἐλεύθερες ἀσκήσεις συνθετότερης μορφῆς μὲ κινησιολογικὴ βάση τὸ ρυθμό.

2. Ἀσκήσεις στὸ ἔδαφος καὶ τὰ στρώματα.

Συνδυασμοὶ κυβιστήσεων, ἀνακυβιστήσεων ἐμπρὸς καὶ πίσω μὲ κατακόρυφες ἀναστροφές, χειροβαδίσεις, συνδυασμοὶ ἁλμάτων μὲ στήριξη τῶν χεριῶν, κυβιστήσεις καὶ ἅλματα μὲ στήριξη τῆς κεφαλῆς, συνεχῆ περιστροφικὰ ἅλματα ἐμπρὸς μὲ στήριξη στὰ χέρια καὶ τὸ κεφάλι, συνεχῆ ἅλματα πίσω μὲ στήριξη στὰ χέρια (flick - flack), περιστροφικὸ ἅλμα πίσω χωρὶς στήριξη τῶν χεριῶν (salto).

3. Ἐφαρμοσμένα ἅλματα δυσκολότερης μορφῆς στὰ πλινθία.

Κυβιστήσεις μὲ χέρια καὶ χωρὶς χέρια, κυβιστήσεις μὲ χρησιμοποίηση δύο πλινθίων (τὸ κεφάλι θὰ εἰσέρχεται στὸ διάκενο τῶν πλινθίων) μὲ βοήθεια ἢ δίχως βοήθεια τῶν χεριῶν. Ἐπίσης περιστροφικὸ ἅλμα στὸ ἕνα ἢ στὰ δύο πλινθία μὲ τὰ χέρια ἢ χωρὶς αὐτά. Κυβιστήσεις καὶ ἅλματα μὲ τὴ βοήθεια τῶν χεριῶν στὰ δύο πλινθία σὲ σχῆμα Τ. Μὲ τὸ πλινθίο τοποθετημένο στὸ πλάτος περιστροφικὰ ἅλματα μὲ στήριξη τῶν χεριῶν, ἢ τῆς κεφαλῆς ἢ χωρὶς χέρια. Περιστροφικὸ ἅλμα μὲ ἀναπτέρωση, κυβίστηση στὸ στρῶμα, ἅλματα μὲ στήριξη τῶν χεριῶν μὲ μειωμένο ὕψος τοῦ πλινθίου σὲ τρία μέρη. Πάντοτε χρησιμοποιοῦνται δύο βοηθοὶ καὶ συγκεκριμένα αὐτὸς ποὺ ἐκτελεῖ τὸ ἅλμα παίρνει τὴ θέση τοῦ βοηθοῦ καὶ στὴ συνέχεια ὅλοι οἱ μαθητὲς ἐκτελοῦν καὶ βοηθοῦν.

4. Ἐνόργανες ἀσκήσεις στὰ πολύζυγα, τὶς δοκούς, τὰ μονόζυγα καὶ δίζυγα.

Ἐξαρτήσεις, ἕλξεις, κατακόρυφες ἀναστροφές, ὄρθιες στηρίξεις, δυναμικὲς ἀναβάσεις ἢ μὲ αἰωρήσεις, χειροβαδίσεις πλάγιες ἢ ἀπὸ τὴν ὕπτια ἐξάρτηση μὲ λαβές, 1η, 2η, 3η, στὰ μονόζυγα, ἐξαρτήσεις μὲ τὶς τρεῖς λαβές, αἰωρήσεις μὲ ἀρχικὴ ἕλξη, γωνιώσεις καὶ ἀναβάσεις στὴν ὁριζόντια δοκὸ (ΚΙΡ ἢ ἑλβετική). Ἀπὸ ἐκεῖ ἀνακυβίστηση, αἰώρηση, ἀνάβαση μὲ διαπέραση τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο σκελῶν, κάθισμα στὸν ὁριζόντιο ἄξονα, ἀπὸ ἐκεῖ, καθισμένοι στὸ μέσο τῶν μηρῶν, πτώση ἐμπρὸς ἢ πίσω περιστροφικά, αἰώρηση, ἀνάβαση, ἀνακυβίστηση, προσγείωση ἐμπρός, εἰσαγωγὴ βαθμιαία στὸ γιγαντοαιώρημα.

Δίζυγο.

Μὲ φορὰ ἐξάρτηση ὑπομάλης, αἰώρηση, περιστροφὴ μὲ τεντωμένο σῶμα, ἀλλαγὴ μετώπου, ἀνάβαση μὲ αἰώρηση (ΚΙΡ) στήριξη στοὺς βραχίονες, αἰώρηση μὲ τεντωμένο σῶμα, ἡ λεκάνη θὰ προωθεῖται ἐμπρὸς καὶ τὸ σαγόνι θὰ ἔρχεται πρὸς τὸ στῆθος, δηλαδὴ χωρὶς γωνίωση στὴν αἰώρηση. Ἀπὸ ἐκεῖ προοδευτικὰ στὴν κατακόρυφη ἀναστροφὴ μὲ αἰώρηση, πλάγια κατάβαση, ἀνάβαση μὲ αἰώρηση (ΚΙΡ) καὶ αἰώρηση ἐμπρός, ὅταν τὰ πόδια ἔρχονται πίσω κάμψη τῶν βραχιόνων καὶ ὅταν ἔρχονται ἐμπρὸς τάση.

Ὅλες οἱ ἀσκήσεις μὲ δύο βοηθοὺς καὶ μὲ τὴν ἐποπτεία τοῦ καθηγητῆ.

5. Ἀσκήσεις μὲ βάρη.

Πιέσεις, ὠθήσεις, βαθιὰ καθίσματα καὶ ἀπὸ τὴν ἀκροστασία βαθμιαῖα μὲ ὅλα τὰ βάρη καὶ στὸ πάνω μέρος τοῦ πλινθίου ἀπὸ τὴν ὕπτια θέση, ὅταν δὲν ὑπάρχει πάγκος. Ἀσκήσεις μὲ ἀλτῆρες μὲ ἀναπηδήσεις ἢ μὲ τροχαδάκι.

6. Ἀθλοπαιδιές, Πετόσφαιρα, Καλαθόσφαιρα, Ποδόσφαιρο, Χειρόσφαιρα.

Τεχνικὴ ἀνάλυση, τακτικὴ καὶ στρατηγικὴ ἀγώνων, συνδυασμοί, ἑλιγμοί, μεταβιβάσεις, ἐπίθεση, ἄμυνα, προπόνηση.

7. Κλασικὸς ἀθλητισμός.

Δρόμος ταχύτητας 100 καὶ 400 μέτρων.

Δρόμος παρατεταμένης ταχύτητας 800 μέτρων.

Δρόμος ἀντοχῆς 3000 μέτρων.

Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρα.

Δρόμος 110 μέτρων μὲ ἐμπόδια ὕψους 91,4 ἑκατοστά.

Ἅλμα σὲ μῆκος (τεχνικὴ ἐκτατικοῦ, συσπειρωτικοῦ ἢ ἐναέριου διασκελισμοῦ (ψαλίδι).

Ἅλμα τριπλοῦν (τεχνικὴ δρομέων, κοινὴ τεχνικὴ καὶ τεχνικὴ δύο βραχιόνων).

Ἅλμα σὲ ὕψος (τεχνικὴ διασκελισμοῦ κοιλιακῆς περιφορᾶς (straddle).

Ἅλμα μὲ κοντάρι (τεχνικὴ μεταλλικοῦ κονταριοῦ). Ἐὰν ὑπάρχει ἡ δυνατότητα καὶ τεχνικὴ πλαστικοῦ κοντοῦ).

Σφαιροβολία (σφαίρα 5 χιλιογράμμων – νεώτερη τεχνική OBRIEN).

Δισκοβολία (δίσκος 1½ χιλιόγραμμο, βαθμιαία κατάληξη στή στροφή 1 3/4).

Ἀκοντισμός (ἀκόντιο 800 γραμμαρίων, βελτιωμένος φιλανδικός ἤ εὐρωπαϊκός τρόπος ρίψεως).

Ἑλληνική δισκοβολία μέ δίσκο ἴδιου βάρους καί προαιρετικά λιθοβολία μέ λίθο 4 χιλιογράμμων.

Δρόμος σέ ἀνώμαλο ἔδαφος 3000 μέτρων.

8. Κολύμβηση.

Πρόσθια, ὕπτια καί ἐλεύθερη κολύμβηση 100 μέτρων.

Πεταλούδα 50 μέτρων.

Σκυταλοδρομία 4 × 50 μέτρα μεικτή (ὕπτια, πρόσθια, πεταλούδα, ἐλεύθερη).

Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρα ἐλεύθερη.

Καταδύσεις ἀπό ἀναπηδητήριο τριῶν (3) μέτρων.

Ὑδατοσφαίριση.

Ναυαγοσωστική: λαβές διασώσεως, μεταφορά πνιγομένου καί ἐφαρμογή τεχνητῆς ἀναπνοῆς.

9. Ἑλληνικοί χοροί.

Καλαματιανός, τσάμικος καί οἱ τοπικοί χοροί τῆς περιοχῆς τοῦ Λυκείου.

Τμήματα Θηλέων.

1. Παιδαγωγική Γυμναστική.

Ἐλεύθερες ἀσκήσεις συνθετότερης μορφῆς μέ κινησιολογική βάση τό ρυθμό.

2. Ἀσκήσεις μέ φορητά ὄργανα.

Μέ κορίνες, ἐλαστικές μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια κ.λπ.

3. Ἀσκήσεις στό ἔδαφος καί τά στρώματα.

Συνδυασμοί κυβιστήσεων, ἀνακυβιστήσεων ἐμπρός καί πίσω μέ κατακόρυφες ἀναστροφές, χειροβαδίσεις, συνδυασμοί ἁλμάτων μέ στήριξη τῶν χεριῶν, κυβιστήσεις καί ἅλματα μέ στήριξη τῆς κεφαλῆς, συνεχῆ περιστροφικά ἅλματα ἐμπρός μέ στήριξη στά χέρια καί τό κεφάλι, συνεχῆ ἅλματα πίσω μέ στήριξη στά χέρια (flick – flack).

4. Ἐφαρμοσμένα ἅλματα δυσκολότερης μορφῆς στά πλινθία.

Κυβιστήσεις μέ τά χέρια καί χωρίς χέρια, κυβιστήσεις μέ χρησιμοποίηση δύο πλινθίων (τό κεφάλι θά εἰσέρχεται στό διάκενο τῶν πλινθίων) μέ βοήθεια ἤ δίχως βοήθεια τῶν χεριῶν. Ἐπίσης περιστροφικά ἅλματα στό ἕνα ἤ στά δύο πλινθία μέ τά χέρια ἤ χωρίς αὐτά. Περιστροφικά ἅλματα μέ στήριξη τῶν χεριῶν καί τῆς κεφαλῆς (τό πλινθίο τοποθετημένο στό πλάτος). Ἅλματα μέ στήριξη τῶν χεριῶν μέ μειωμένο ὕψος τοῦ πλινθίου σέ τρία μέρη.

Πάντοτε χρησιμοποιοῦνται δύο βοηθοί καί συγκεκριμένα αὐτή πού ἐκτελεῖ τό ἅλμα παίρνει τή θέση τῆς βοηθοῦ καί στή συνέχεια ὅλες οἱ μαθήτριες ἐκτελοῦν καί βοηθοῦν.

5. Ἐνόργανες ἀσκήσεις στά πολύζυγα, τίς δοκούς ἰσορροπίας, στό χαμηλό μονόζυγο καί τό γυναικεῖο δίζυγο.

Ἐξαρτήσεις, ἄρσεις, ἰσορροπίες, βαδίσεις στή δοκό μέ αἰώρηση τῶν σκελῶν σέ κάμψη ἤ τεντωμένο, κυβιστήσεις, ἀνακυβιστήσεις μέ βοηθούς. Στό γυναικεῖο δίζυγο ἡμιεδραία θέση στήν κάτω δοκό, λαβή τῆς ἄνω δοκοῦ μέ τό δεξί χέρι καί τῆς κάτω μέ τό ἀριστερό, γωνίωση τῶν σκελῶν στό διάκενο τῶν δοκῶν καί ἀπό ἐκεῖ ἀντίθετη ἡμιεδραία θέση, λαβή ἄνω μέ τό ἀριστερό χέρι καί κάτω μέ τό δεξί καί πάλι γωνίωση καί ἀπό ἐκεῖ προσγείωση μέ ἀντίθετο μέτωπο.

6. Ἀθλοπαιδιές, Πετόσφαιρα, Καλαθόσφαιρα, Χειρόσφαιρα.

Τεχνική ἀνάλυση, τακτική καί στρατηγική ἀγώνων, συνδυασμοί, ἑλιγμοί, μεταβιβάσεις, ἐπίθεση, ἄμυνα, προπόνηση.

7. Κλασικός ἀθλητισμός.

Δρόμος ταχύτητας 100 μέτρων.

Δρόμος ἡμιαντοχῆς 600 μέτρων.

Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρα.

Δρόμος 80 μέτρων μέ ἐμπόδια ὕψους 76,2 ἑκ.

Ἅλμα σέ μῆκος (τεχνική ἐκτατικοῦ, συσπειρωτικοῦ ἤ ἐναέριου διασκελισμοῦ, ψαλίδι).

Ἅλμα σέ ὕψος (τεχνική διασκελισμοῦ κοιλιακῆς περιφορᾶς (STRADDLE).

Σφαιροβολία (σφαίρα 4 χιλιογράμμων, νεώτερη τεχνική ODRIEN).

Δισκοβολία (δίσκος ἑνός χιλιογράμμου, βαθμιαία κατάληξη στή στροφή 1 3/4).

Ἀκοντισμός (ἀκόντιο 600 γραμμαρίων, βελτιωμένος φινλανδικός ἤ εὐρωπαϊκός τρόπος ρίψεως).

Δρόμος σέ ἀνώμαλο ἔδαφος 1000 μέτρων.

8. Κολύμβηση.

Πρόσθια, ὕπτια καί ἐλεύθερη 100 μέτρων.

Πεταλούδα 50 μέτρων.

Σκυταλοδρομία 4 × 50 μέτρα μεικτή (ὕπτια, πρόσθια, πεταλούδα, ἐλεύθερη).

Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρα ἐλεύθερη.

Καταδύσεις ἀπό ἀναπηδητήριο τριῶν (3) μέτρων.

Ναυαγοσωστική: λαβές, διασώσεως, μεταφορά πνιγομένου καί ἐφαρμογή τεχνητῆς ἀναπνοῆς.

9. Ἑλληνικοί χοροί.

Καλαματιανός, τσάμικος, κρητικός, κερκυραϊκός καί οἱ τοπικοί χοροί τῆς περιοχῆς τοῦ Λυκείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τρίτη τάξη (Γ) Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασικοῦ Λυκείου.

Ἄρθρο 3.

1. Τά διδασκόμενα μαθήματα καί οἱ ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στή Γ' τάξη Προτύπου Κλασικοῦ Λυκείου ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα	Ὧρες
Θρησκευτικά	2
Νεοελληνική Γλώσσα καί Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα καί Γραμματεία	8
Λατινικά	2
Ἱστορία	4
Στοιχεῖα δημοκρατικοῦ πολιτεύματος	1
Φιλοσοφικά	2
Μαθηματικά	2
Κοσμογραφία	1
Φυσικά (Φυσική - Χημεία)	3
Γενική Βιολογία	1
Ξένη γλώσσα (συνεχιζόμενη)	2
Γερμανική	2
Φυσική Ἀγωγή	2
Σύνολο	36

2. Στό Ἑλληνικό Κλασικό Λύκειο διατίθεται ἐπί πλέον ἕνα ἀπόγευμα τήν ἑβδομάδα, κατά τό ὁποῖο οἱ μαθητές καί οἱ μαθήτριες ἐπιδίδονται στόν κλασικό ἀθλητισμό, στίς ἀθλοπαιδιές, στήν κολύμβηση καί σέ ἄλλα ἀθλήματα.

Ἄρθρο 4.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Προεδρικοῦ Διατάγματος, οἱ ὁποῖες ὁρίζουν ἀναλυτικά τή διδακτέα ὕλη τῶν Θρησκευτικῶν, τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καί Γραμματείας, τῶν Στοιχείων Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, τῶν Φιλοσοφικῶν, τῆς Κοσμογραφίας, τῆς Γενικῆς Βιολογίας, τῆς συνεχιζομένης Ξένης Γλώσσας καί τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ἐφαρμόζονται ἀντίστοιχα καί γιά τά ἴδια μαθήματα τῆς Γ' τάξεως τῶν Προτύπων Ἑλληνικῶν Κλασικῶν Λυκείων.

2. Γιά τή διδακτέα ὕλη τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καί Γραμματείας καί τῆς Ἱστορίας τῆς Γ' τάξεως τῶν Προτύπων Ἑλληνικῶν Κλασικῶν Λυκείων ἔχουν ἐφαρμογή οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος οἱ ὁποῖες ὁρίζουν τή διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος καί τοῦ προγράμματος ἐπιλογῆς τῶν ἀντιστοίχων μαθημάτων τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, μέ τίς ἀκόλουθες προϋποθέσεις:

α) Τὰ χορικὰ μέρη τῆς 'Αντιγόνης τοῦ Σοφοκλέους διδάσκονται ἀπὸ τὸ πρωτότυπο ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κείμενο.

β) Τὸ κείμενο τῶν 'Αρχαίων Ἑλλήνων Λυρικῶν διδάσκεται ἐπὶ 2 ὥρες τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους μέχρι τὶς 20 Μαρτίου.

γ) Ἡ εἰσαγωγὴ στὴν Κλασικὴ Φιλολογία διδάσκεται ἐπὶ 2 ὥρες τὴν ἑβδομάδα ἀπὸ 21 Μαρτίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

δ) Γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς Ἱστορίας θὰ διατίθενται ἑβδομαδιαίως 2 ὥρες γιὰ τὸ κοινὸ πρόγραμμα καὶ 2 ὥρες γιὰ τὸ πρόγραμμα ἐπιλογῆς.

3. Γιὰ τὴ διδακτέα ὕλη τῶν Μαθηματικῶν καὶ τῶν Φυσικῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν Προτύπων Ἑλληνικῶν Κλασικῶν Λυκείων ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος ποὺ ὁρίζουν τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ κοινοῦ προγράμματος τῶν ἀντιστοίχων μαθημάτων τῆς Γ' τάξεως τῶν Ἡμερησίων Λυκείων Γενικῆς Κατευθύνσεως. Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν Μαθηματικῶν προσαρμόζεται σὲ ἑβδομαδιαία διδασκαλία 2 ὡρῶν.

4. Τῶν ὑπολοίπων μαθημάτων τῆς Γ' τάξεως τῶν Προτύπων Ἑλληνικῶν Κλασικῶν Λυκείων ἡ διδακτέα ὕλη ὁρίζεται ὡς ἑξῆς :

I. ΛΑΤΙΝΙΚΑ (ὧρες 2).

Α. Γλωσσικὴ διδασκαλία.

Εὐκαιριακὰ συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ μὲ ἐξηγήσεις γιὰ τὰ φαινόμενα ποὺ δὲ διδάχτηκαν ἢ δὲν κατανοήθηκαν καὶ μὲ διάφορες ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἐμπέδωσή τους. 'Ιδιαίτερα νὰ ἐπισημαίνονται στὸ κείμενο τὰ ἰδιόμορφα συντακτικὰ φαινόμενα (γερούνδιο, γερουνδιακὸ ὕπτιο, γερουνδιακὴ ἕλξη, ἀφαιρετική, ἀκολουθία τῶν χρόνων κ.λπ.).

Β. Ἑρμηνεία κειμένων.

1. Κικέρωνα ὑπὲρ τοῦ ποιητῆ 'Αρχία (pro Archia poeta) ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὸ τέλος Δεκεμβρίου.

2. Βιργιλίου Αἰνειάδα ἀπὸ τὴν 1 'Ιανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν κειμένων παρέχονται πολὺ σύντομα στοιχεῖα γιὰ τὸ βίο καὶ τὰ ἔργα τῶν συγγραφέων ποὺ διδάσκονται καὶ ἀδρομερὴς ἐπισκόπηση τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πνευματικοῦ πλαισίου στὸ ὁποῖο ἐντάσσονται πρόσωπα καὶ γεγονότα.

II. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ὧρες 2).

Α. Σκοποί.

Ἡ διδασκαλία τῆς Γερμανικῆς γλώσσας στὴν τάξη αὐτὴ ἀποσκοπεῖ στὴν ἀνάπτυξη τῶν ἱκανοτήτων τοῦ μαθητῆ ὥστε:

1. Νὰ εἶναι σὲ θέση νὰ ἀντιλαμβάνεται ἁπλὲς καὶ μικρὲς ἀνακοινώσεις σχετικὲς μὲ καθημερινὲς καταστάσεις, οἱ ὁποῖες θὰ δίνονται σὲ κανονικὸ ρυθμὸ ὁμιλίας.

2. Νὰ ὁμιλεῖ πάνω σὲ μικρὲς καθημερινὲς ἀνακοινώσεις, κατὰ τὸ δυνατὸ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες, κατάλληλες ἀπὸ ἄποψη ἔκφρασης γιὰ τὴν ἑκάστοτε περίπτωση.

3. Νὰ κατανοεῖ ἄγνωστα κείμενα, ὄχι εἰδικῆς ὁρολογίας, ἀλλὰ μέσου ἐπιπέδου μὲ τὴ χρήση τῆς μεθόδου τῆς γρήγορης ἀναγνώσεως καὶ μὲ βάση τὴ συνάφεια τοῦ περιεχομένου.

4. Νὰ ἐκφράζεται γραπτά, σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες σὲ θέματα ἁπλά, καὶ μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ἀφομοιωμένου γλωσσικοῦ ὑλικοῦ.

Διδακτέα ὕλη.

Β. Προφορικὲς ἀσκήσεις.

1. 'Επεξεργασία καὶ ἀφομοίωση τῶν κειμένων καὶ διαλόγων ποὺ διδάσκονται.

2. 'Ασκήσεις γιὰ ἐμπέδωση πάνω σὲ θέματα γραμματικῆς καὶ συντάξεως.

3. 'Απόδοση κειμένων σὲ μορφὴ διαλόγου γιὰ ἐξάσκηση σὲ διαλογικὴ ὁμιλία.

4. 'Ανάθεση ρόλων γιὰ τὴν ἀντίστοιχη ἀπόδοση διαλόγων ποὺ περιέχονται στὰ διδακτικὰ ἐγχειρίδια.

5. Δημιουργία παράλληλων διαλόγων μὲ ποικίλες δυνατότητες ἐκλογῆς γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν τύπων.

6. Μετασχηματισμὸς διαλόγων σὲ ἐκθέσεις (ἀφηγήσεις).

7. 'Ερωτήσεις καὶ συζητήσεις σχετικὲς μὲ γεωγραφικὲς πληροφορίες μὲ βάση χάρτες ποὺ περιέχονται στὰ διδακτικὰ ἐγχειρίδια.

8. Συζητήσεις πάνω σὲ θέματα σχετικὰ μὲ ἀναζήτηση δωματίου, τὴ φοιτητικὴ ζωή, τὰ ἀθλήματα, τὸ σχολεῖο καὶ τὴ μόρφωση, τὰ ἀτομικὰ καὶ ὁμαδικὰ ταξίδια, τὴν τράπεζα, τὴν οἰκονομία κ.ἄ. μὲ βάση τὰ σχετικὰ πρὸς τὰ θέματα αὐτὰ περιεχόμενα τῶν διδακτικῶν ἐγχειριδίων.

'Επιπλέον μποροῦν νὰ γίνουν συζητήσεις πάνω στὰ ἑξῆς θέματα :

α) Ποιὸς εἶσαι ; Τί (δὲν) κάνεις μὲ εὐχαρίστηση ;
β) Δυνατότητες ἐκδρομῶν-διακοπῶν στὴν 'Αθήνα καὶ τὰ περίχωρα.
γ) 'Εκπομπὲς ἐνδιαφέρουσες στὴν τηλεόραση.
δ) Ἕνα πάρτυ.
ε) Ψώνια-ἀγορά.
στ) Σχολεῖο καὶ σχολικὸ σύστημα στὴν Ἑλλάδα.
ζ) Ἡ Ἑλλάδα ὡς τουριστικὴ χώρα.
η) Τὸ τελευταῖο καλοκαίρι μου.
θ) Συμπεριφορὰ σὲ σχέση μὲ τὴ συγκοινωνία.

'Ανάγνωση.

'Ανάγνωση κειμένων ἀπὸ ἐγχειρίδια καὶ ἀναγνωστικὸ τετράδιο (LESEHEFT).

Γραμματικὴ καὶ σύνταξη.

1. Κλίση ἐπιθέτου χωρὶς ἄρθρο
2. Παραθετικὰ τοῦ ἐπιθέτου.
3. Τὸ ἐπίθετο ὡς ὄνομα (οὐσιαστικό).
4. Μετοχὴ τοῦ ἐνεστώτα.
5. 'Αόριστη προσωπικὴ ἀντωνυμία.
6. Μέλλοντας.
7. Παθητικὴ φωνή.
8. Σύνταξη τοῦ παρακειμένου τῶν βοηθητικῶν (MODAL) καὶ ἡμιβοηθητικῶν (SEMIMODALVERBEN) ρημάτων.
9. Ὑποτακτική.
10. Δευτερεύουσες προτάσεις μὲ «WENN» καὶ «WIE».
11. 'Αναφορικὲς προτάσεις.
12. 'Απαρέμφατο μὲ «Zu» καὶ ἡ χρήση του.
13. Τελικὲς προτάσεις.

Γραπτὲς ἀσκήσεις.

Συστηματικὲς γραπτὲς ἀσκήσεις εἶναι ἀπαραίτητες ὅπως στὴν πρώτη καὶ δεύτερη τάξη.

1. Ὑποχρεωτικὴ ἀντιγραφὴ κειμένων καὶ διαλόγων τοῦ ἐγχειριδίου.

2. Ὑπαγόρευση.

3. Γραπτὲς ἀσκήσεις γραμματικῆς στὴν τάξη καὶ στὸ σπίτι.

4. Συμπλήρωση ἐλλιπῶν κειμένων ὡς γραμματικὴ καὶ ὀρθογραφικὴ ἄσκηση.

5. Γραπτὴ μετατροπὴ κειμένων σὲ διαλόγους.

6. Γραπτὴ μετατροπὴ διαλόγων σὲ ἀφηγήσεις.

7. Περιληπτικὴ ἔκθεση τοῦ περιεχομένου τῶν κειμένων τοῦ ἐγχειριδίου.

8. 'Εκθέσεις πάνω σὲ θέματα ὅπως τὰ ὑπ' ἀριθ. 8 τῶν «προφορικῶν ἀσκήσεων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Τάξεις Τρίτη (Γ) καὶ Τετάρτη (Δ) Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 5.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὶς Γ' καὶ Δ' τάξεις τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΤΑΞΕΙΣ	
	Γ'	Δ'
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΟ	Ὧρες	
Θρησκευτικὰ	1	1
Νεοελληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	3	3
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	3	3
Ἱστορία	2	2
Στοιχεῖα Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος	–	1
Φιλοσοφικὰ	2	–
Μαθηματικὰ	2	3
Κοσμογραφία	–	1
Φυσικὰ (Φυσική-Χημεία)	2	3
Γενικὴ Βιολογία	1	–
Ξένη Γλώσσα	2	–
Φυσικὴ Ἀγωγὴ	1	1
Σύνολο ὡρῶν	19	18

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ			
	α'	β'	α'	β'
Ἀρχαία Ἑλλ. Γλῶσσα καὶ Γραμματεία	2	–	3	–
Λατινικὰ	2	–	2	–
Ἱστορία	2	–	2	–
Μαθηματικὰ	–	3	–	4
Φυσικὰ	–	3	–	3
Σύνολο ὡρῶν	6	6	7	7
Γενικὸ σύνολο ὡρῶν	25	25	25	25

2. Ἡ Φυσικὴ Ἀγωγὴ θὰ διδάσκεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῶν μαθημάτων καὶ μὲ σύμπτυξη τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἄρθρο 6.

Ἀναλυτικὸ πρόγραμμα Γ' τάξεως ἑσπερινοῦ Λυκείου.

Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῆς Γ' τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς:

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ
(ὥρα 1)

Χριστιανικὴ Ἠθική. Διδάσκονται τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται στὴν Εἰσαγωγὴ καὶ τὸ Γενικὸ Μέρος τῆς διδακτέας ὕλης τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Γ' τάξεως Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ὅπως αὐτὰ καθορίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ παρόντος Π. Δ/τος.

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
(ὧρες 3)

Θὰ διδάσκονται κείμενα ἀπὸ τὴν ἐγκεκριμένη γιὰ τὴν Γ' τάξη τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως Συλλογὴ κειμένων νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ διδακτικοῦ ἔτους θὰ γράφονται καὶ 6–8 ἐκθέσεις. Κατὰ τὰ ἄλλα ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 3

Ἑρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

α) Θουκυδίδη Δημηγορίες Κλέωνα καὶ Διοδότου ἀπὸ τὴν 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὴν 31 Ἰανουαρίου.

Γιὰ τὴν ἑρμηνεία αὐτῶν τῶν δημηγοριῶν ἰσχύουν ὅσα ἀναφέρονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

β) Πλάτωνα Πρωταγόρας ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὶς 30 Ἀπριλίου.

Γιὰ τὴν ἑρμηνεία τοῦ διαλόγου ἰσχύουν ὅσα ἀναφέρονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερησίου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Κατὰ τὸ Μάϊο θὰ γίνουν ἐπαναλήψεις τῶν ἔργων Κρίτων τοῦ Πλάτωνα καὶ Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις τοῦ Εὐριπίδη ποὺ διδάσκονται στὴ Β' τάξη.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 2

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ἐπιλογῆς τοῦ μαθήματος τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

4. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

(ἐπιλογή) ὧρες 2

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

5. ΙΣΤΟΡΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 2

Γίνεται ἀνασκόπηση τῆς Ρωμαϊκῆς Ἱστορίας ἀπὸ τὸ 146 π.Χ. ὡς τὸ 324 μ.Χ. (σὲ 4–6 μαθήματα), καὶ ὕστερα συνεχίζεται καὶ ὁλοκληρώνεται ἡ διδασκαλία τῆς ὕλης ποὺ προβλέπεται γιὰ τὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 2

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα ἐπιλογῆς τοῦ μαθήματος ποὺ προβλέπεται γιὰ τὴ Β' τάξη τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

6. ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ

ὧρες 2

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

7. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 2

Ι. Ἄλγεβρα καὶ Τριγωνομετρία, ὥρα 1

1. Ἐπαγωγή. Ἀπόλυτη τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἀκολουθίες. (Σύντομη ἐπανάληψη ὡς τὶς 10 Νοεμβρίου).

2. Πρόοδοι: Ὁρισμὸς ἀριθμητικῆς, γεωμετρικῆς καὶ ἁρμονικῆς προόδου. Συνθήκη γιὰ νὰ ἀποτελοῦν διαδοχικοὺς ὅρους προόδου οἱ ἀριθμοὶ α, β, γ. Ἄθροισμα τῶν πρώτων ὅρων προόδου. Ἄθροισμα ἄπειρων ὅρων φθίνουσας γεωμετρικῆς προόδου. Ἐφαρμογὲς σὲ προβλήματα ἀνατοκισμοῦ καὶ χρεωλυσίας.

3. Λογάριθμοι: Ὁρισμός. Λογάριθμος γινομένου, πηλίκου, δυνάμεως, ρίζας. Δεκαδικοὶ λογάριθμοι καὶ πίνακές τους. Πράξεις μὲ δεκαδικοὺς λογαρίθμους. Ἁπλὲς ἐκθετικὲς καὶ λογαριθμικὲς ἐξισώσεις.

Τριγωνομετρία: Τροπὴ ἀθροίσματος καὶ διαφορᾶς τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν σὲ γινόμενα καὶ ἀντιστρόφως. Ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυση τριγωνομετρικῶν ἐξισώσεων. Τριγωνομετρικὲς σχέσεις μεταξὺ πρωτευόντων στοιχείων τριγώνου καὶ ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυση τριγώνων.

ΙΙ. Γεωμετρία, ὥρα 1.

1. Κανονικὰ πολύγωνα, Μέτρηση κύκλου, εὐθεῖες καὶ ἐπίπεδα στὸ χῶρο (Σύντομη ἐπανάληψη ὡς τὶς 10 Νοεμβρίου).

2. Πολύεδρα. Πολυεδρικὴ γωνία. Πολύεδρα. Πρίσμα. παραλληλεπίπεδο, πυραμίδα, κόλουρος πυραμίδα. Βασικὲς ἰδιότητες. Μέτρηση τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὄγκου τους.

3. Στερεὰ ἐκ περιστροφῆς. Ὁρισμοί: Κύλινδρος. Κῶνος: κόλουρος κῶνος. Βασικὲς ἰδιότητες. Μέτρηση τῆς ἐπιφάνειας καὶ τοῦ ὄγκου τους. Περιστροφὴ τριγώνου γύρω ἀπὸ ἄξονα.

4. Σφαίρα. Ὁρισμός. Σχετικὲς θέσεις α) εὐθείας καὶ σφαίρας, β) ἐπιπέδου καὶ σφαίρας, γ) δύο σφαιρῶν. Σφαιρικὴ ζώνη καὶ ἐμβαδό της. Ἐμβαδὸ σφαίρας. Σφαιρικὸς τομέας καὶ ὄγκος του. Ὄγκος σφαίρας. Ὄγκος σφαιρικοῦ δακτυλίου καὶ σφαιρικοῦ τμήματος.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 3

1. Βασικὲς ἀλγεβρικὲς δομές:
Ὁμάδα. Δακτύλιος. Σῶμα. Διανυσματικὸς χῶρος.

2. Στοιχεῖα γραμμικῆς Ἄλγεβρας:
Πίνακες. Πράξεις μὲ πίνακες. Τετραγωνικοὶ πίνακες. Ὁρίζουσες. Βασικὲς ἰδιότητες. Ἀντιστροφὴ πίνακα. Ἐφαρμογὲς στὴν ἐπίλυση γραμμικῶν συστημάτων.

3. Μιγαδικοὶ ἀριθμοί:
Δομὴ τοῦ συνόλου τῶν μιγαδικῶν ἀριθμῶν. Μέτρο μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τριγωνομετρικὴ μορφὴ μιγαδικοῦ ἀριθμοῦ. Τύπος De Moivre. Ἐφαρμογές.

4. Στοιχεῖα θεωρίας ἀριθμῶν:
Βασικὰ θεωρήματα διαιρετότητας στὸ σύνολο τῶν ἀκεραίων. Ἀκέραιες λύσεις τῆς ἐξισώσεως $αχ - βψ - γ = 0$

5. Θεωρία πολυωνύμων μιᾶς μεταβλητῆς:
Πολυώνυμα ἐκ ταυτότητας ἴσα. Διαιρετότητα πολυωνύμων. Βασικὰ θεωρήματα γιὰ τὶς ρίζες πολυωνύμου.

6. Συμπληρωματικὰ θέματα:
Ἐξισώσεις γ' καὶ δ' βαθμοῦ. Διερεύνηση ἐξισώσεων μὲ παράμετρο. Εἰδικὲς μορφὲς τριγωνομετρικῶν ἀνισώσεων καὶ συστημάτων.

8. ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ)

α) ΦΥΣΙΚΗ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 2 ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὶς 15 Νοεμβρίου καὶ ὥρα 1 ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Συνεχὲς Ἠλεκτρικὸ Ρεῦμα.

1. Ἠλεκτρικὸ ρεῦμα: Τὸ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα ὡς ροὴ ἠλεκτρονίων. Εἴδη γεννητριῶν. Ἔνταση ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Διαφορὰ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἑνὸς ρευματοφόρου ἀγωγοῦ. Νόμος τοῦ ΟΗΜ. Μονάδες μετρήσεως ἐντάσεως, δυναμικοῦ καὶ ἀντιστάσεως ἑνὸς ἀγωγοῦ. Σύνδεση ἀντιστάσεων.

2. Ἐνέργεια ἠλεκτρικοῦ ρεύματος: Ἐνέργεια καὶ ἰσχὺς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τοῦ JOULE. Ἐφαρμογές.

3. Κλειστὸ κύκλωμα: Ἡ γεννήτρια στὸ κλειστὸ κύκλωμα. Ἠλεκτρεγερτικὴ δύναμη καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίσταση. Νόμος τοῦ ΟΗΜ γιὰ τὸ κλειστὸ κύκλωμα.

Ἠλεκτρομαγνητισμός. Μαγνητικὸ πεδίο τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Νόμος τῶν BIOT-SAVART. Μαγνητικὸ πεδίο εὐθύγραμμου καὶ κυκλικοῦ ρευματοφόρου ἀγωγοῦ. Μαγνητικὸ πεδίο σωληνοειδοῦς. Ἠλεκτρομαγνῆτες καὶ ἐφαρμογές τους. Ἠλεκτρομαγνητικὴ δύναμη. Νόμος τοῦ LAPLACE.

Ἀγωγιμότητα ὑγρῶν.

Ἠλεκτρολύτες. Ἠλεκτρόλυση. Ἐξήγηση ἠλεκτρικῆς ἀγωγιμότητας. Νόμος ἠλεκτρολύσεως. Συσσωρευτές. Ἠλεκτρικὰ στοιχεῖα. Ἐφαρμογές.

Ὀπτική.

1. Διάδοση τοῦ φωτός: Εὐθύγραμμη διάδοση τοῦ φωτὸς καὶ ἀποτελέσματά της. Ταχύτητα διαδόσεως τοῦ φωτὸς (χωρὶς περιγραφὴ τῶν μεθόδων μετρήσεώς της).

2. Ἀνάκλαση τοῦ φωτός: Νόμοι ἀνακλάσεως τοῦ φωτός. Ἐπίπεδα καὶ σφαιρικὰ κάτοπτρα. Ἐξισώσεις τῶν σφαιρικῶν κατόπτρων.

3. Διάθλαση τοῦ φωτός: Νόμοι τῆς διαθλάσεως τοῦ φωτός. Ὁρικὴ γωνία καὶ ὁλικὴ ἀνάκλαση τοῦ φωτός. Ἀποτελέσματα τῆς διαθλάσεως. Διάδοση τοῦ φωτὸς μέσα ἀπὸ πλάκα. Διάδοση τοῦ φωτὸς μέσα ἀπὸ πρίσμα. Πρίσματα ὁλικῆς ἀνακλάσεως.

4. Σφαιρικοὶ φακοί: Συγκλίνοντες καὶ ἀποκλίνοντες φακοί. Γενικὲς ἐξισώσεις τῶν φακῶν. Ἰσχὺς φακοῦ καὶ ὁμοαξονικοῦ συστήματος φακῶν.

5. Ὀπτικὰ ὄργανα: Ἁπλὸ μικροσκόπιο. Ἀστρονομικὴ διόπτρα. Περιληπτικὰ τά: περισκόπιο, φωτογραφικὴ μηχανή, προβολέας, κινηματογραφικὴ μηχανή.

6. Ἀνάλυση τοῦ φωτός: Ἀνάλυση τοῦ λευκοῦ φωτός. Ἰδιότητες τῶν ἀκτινοβολιῶν ὁρατῶν, ὑπερύθρων καὶ ὑπεριωδῶν. Οὐράνιο τόξο. Φασματοσκόπιο. Τὸ χρῶμα τῶν σωμάτων.

7. Φωτομετρία: Φωτεινὴ ἐνέργεια. Φωτεινὴ ροή. Φωτισμός. Μονάδες μετρήσεως φωτομετρικῶν μεγεθῶν. Νόμοι φωτισμοῦ. Φωτόμετρο.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

β) ΧΗΜΕΙΑ

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὥρα 1 ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

1. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλίων: Γενικὰ περὶ τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλίων. Νάτριο. Ὑδροξείδιο τοῦ νατρίου (καυστικὸ νάτριο). Ἀνθρακικὸ νάτριο (σόδα). Ὄξινο ἀνθρακικὸ νάτριο. Χλωριοῦχο νάτριο. Νιτρικὸ νάτριο. Ὑδροξείδιο τοῦ καλίου (καυστικὸ κάλιο). Ἀνθρακικὸ κάλιο (ποτάσσα). Ὄξινο ἀνθρακικὸ κάλιο. Χλωριοῦχο κάλιο. Χλωρικὸ κάλιο. Νιτρικὸ κάλιο.

2. Μέταλλα τῶν Ἀλκαλικῶν Γαιῶν: Γενικὰ περὶ τῶν μετάλλων τῶν ἀλκαλικῶν γαιῶν. Μαγνήσιο. Ὀξείδιο τοῦ μαγνησίου (μαγνησία). Ἀνθρακικὸ μαγνήσιο. Θειϊκὸ μαγνήσιο. Ἀσβέστιο. Ὀξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἄσβεστος). Ὑδροξείδιο τοῦ ἀσβεστίου (ἐσβεσμένη ἄσβεστος). Ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο. Θειϊκὸ ἀσβέστιο. Χλωριοῦχο ἀσβέστιο. Ἀνθρακασβέστιο. Κονιάματα.

3. Ἀλουμίνιο (Ἀργίλιο) - Κασσίτερος - Μόλυβδος, Ἀλουμίνιο. Ὀξείδιο τοῦ ἀλουμινίου (ἀλουμίνα) Θειϊκὸ ἀλουμίνιο. Στυπτήρια. Πυριτικὰ ἅλατα τοῦ ἀλουμινίου. Κεραμευτική. Κασσίτερος. Μόλυβδος. Ὀξείδιο τοῦ μολύβδου. Ἀνθρακικὸς μόλυβδος. Συσσωρευτὲς μολύβδου.

4. Χαλκὸς - Ἄργυρος - Χρυσός. Χαλκός. Θειϊκὸς χαλκός. Ἄργυρος. Νιτρικὸς ἄργυρος. Ἀλογονοῦχες ἑνώσεις τοῦ ἀργύρου. Φωτογραφική. Χρυσός.

5. Ψευδάργυρος - Ὑδράργυρος - Χρώμιο - Μαγγάνιο. Ψευδάργυρος. Ὀξείδιο τοῦ ψευδαργύρου. Ὑδράργυρος. Ἀλογονοῦχες ἑνώσεις τοῦ ὑδραργύρου. Χρώμιο. Ἑνώσεις τοῦ Χρωμίου. Μαγγάνιο. Ἑνώσεις τοῦ μαγγανίου.

6. Σίδηρος. Κοβάλτιο - Νικέλιο - Λευκόχρυσος. Σίδηρος. Κοβάλτιο. Νικέλιο. Λευκόχρυσος. Ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Ράδιο. Οὐράνιο. Ὑπερουράνια στοιχεῖα - Ἀκτινίδες.

Β'. Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὥρα 1.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Β' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

9. ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ, ὥρα 1

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

10. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ, ὧρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

11. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, ὥρα 1.

Θὰ γίνεται ἐπιλογὴ ὕλης ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Γ' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ἡ ὁποία θὰ προσαρμόζεται στὴ μονόωρη διδασκαλία τοῦ μαθήματος καὶ τὶς συνθῆκες λειτουργίας τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου.

Ἄρθρο 7.

Ἀναλυτικὸ Πρόγραμμα Δ' Τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου.

1. Οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π.Δ/τος, οἱ ὁποῖες ὁρίζουν τὴ διδακτέα ὕλη τῶν Λατινικῶν, τῆς Ἱστορίας, τῶν Στοιχείων Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, τῶν Μαθηματικῶν, τῆς Κοσμογραφίας, τῶν Φυσικῶν καὶ τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ἐφαρμόζονται ἀντίστοιχα καὶ γιὰ τὰ ἴδια μαθήματα τῆς Δ' τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἀπὸ τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς γίνεται ἐπιλογή, ὥστε νὰ προσαρμόζεται κατάλληλα στὴν περιορισμένη χρονικὰ διδασκαλία τοῦ μαθήματος καὶ στὶς ἰδιαίτερες συνθῆκες λειτουργίας τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου.

2. Γιὰ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν τῆς Δ' τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὡς διδακτέα ὕλη ὁρίζονται τὰ κεφάλαια, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται στὸ Εἰδικὸ Μέρος τῆς διδακτέας ὕλης τοῦ μαθήματος αὐτοῦ τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ὅπως αὐτὰ καθορίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ παρόντος Π.Δ/τος.

3. Γιὰ τὴ διδακτέα ὕλη τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας τῆς Δ' τάξεως Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, ποὺ ὁρίζουν τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ ἀντίστοιχου μαθήματος τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, μὲ τὴν ἀκόλουθη τροποποίηση: Ἐκθέσεις θὰ γράφονται 6 - 8 κατὰ τὴ διάρκεια ὁλόκληρου τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

4. Ἡ διδακτέα ὕλη τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας γιὰ τὴν Δ' τάξη Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

Α' Πρόγραμμα κοινό, ὧρες 3.

Ἑρμηνεία κειμένων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο:

α) Ἀντιγόνη τοῦ Σοφοκλῆ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου ὡς τὸ τέλος Φεβρουαρίου.

β) Θουκυδίδης Ἐπιτάφιος τοῦ Περικλῆ ἀπὸ 1 Μαρτίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

γ) Γιὰ τὴν ἑρμηνεία τῶν δύο ἀνωτέρω ἔργων ἰσχύουν ὅσα ὁρίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 2 τοῦ παρόντος Π.Δ/τος γιὰ τὸ ἀντίστοιχο μάθημα τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Β' Πρόγραμμα ἐπιλογῆς, ὧρες 3.

Γιὰ τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ προγράμματος ἐπιλογῆς ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος Π.Δ/τος οἱ ὁποῖες ὁρίζουν τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ ἀντίστοιχου προγράμματος τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας τῆς Γ' τάξεως Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 8.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταργεῖται τὸ Π.Δ.58/1979 (ΦΕΚ 13, τ. Α', τῆς 25 Ἰανουαρίου 1979).

Στὸν Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἀναθέτουμε τὴ δημοσίευση καὶ ἐκτέλεση τοῦ παρόντος.

Ἀθῆναι, 5 Ὀκτωβρίου 1979

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

(2)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 827

Περὶ τοῦ ὡρολογίου καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως καὶ τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἔχοντας ὑπόψη:

α) Τὶς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παραγρ. 4 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Νόμου 309/76 «περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς Ἐκπαιδεύσεως».

β) Τὶς πράξεις 11, 16, 23 καὶ 49 τοῦ ἔτους 1979 τοῦ Κέντρου Ἐκπαιδευτικῶν Μελετῶν καὶ Ἐπιμορφώσεως (ΚΕΜΕ).

γ) Τὴ γνωμοδότηση 850/1979 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μὲ πρόταση τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἀποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΩΤΗ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἄρθρο 1.

Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴν Πρώτη (Α) τάξη τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Μαθήματα:	Ὧρες
Θρησκευτικὰ	2
Νεοελληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	7
Ἱστορία	3
Μαθηματικὰ	5
Φυσικὰ (Φυσικὴ - Χημεία)	4
Γεωλογία - Ὀρυκτολογία	1
Ξένη Γλώσσα	3
Φυσικὴ Ἀγωγὴ	3
Καλλιτεχνικὰ	1
Μουσικὴ	1
Σύνολο	34

Ἄρθρο 2.

Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῆς Πρώτης (Α) τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς:

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Ὧρες 2.

Ι. Σκοπὸς τοῦ μαθήματος.

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου εἶναι ἡ κατὰ τρόπο συστηματικὸ καὶ συνθετικὸ παρακολούθηση τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὥστε ὁ μαθητὴς νὰ ἑρμηνεύσει καὶ νὰ κατανοήσει πληρέστερα τὶς κύριες φάσεις τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μέσα στὸ εὐρύτερο πλαίσιο τῶν θρησκευτικῶν, κοινωνικῶν, πολιτικῶν, πνευματικῶν καὶ γενικὰ τῶν πολιτιστικῶν σχέσεων καὶ ἰδιαίτερα στὴ συνύπαρξη τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τὸ Γένος τῶν Ἑλλήνων.

ΙΙ. Ὕλη τοῦ Μαθήματος.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἡ γνώση τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ σημασία της γιὰ τὴν πληρέστερη κατανόηση τῆς Ἱστορίας

καὶ τὴν ὑπεύθυνη στάση τοῦ Χριστιανοῦ στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὸν κόσμο.

Ἱστορία τῆς Σωτηρίας, Θεολογία τῆς Ἱστορίας. Ἡ σημασία τῶν πηγῶν γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴ βιβλικὴ θεολογία τῆς Ἱστορίας. Ἡ συμμαρτυρία τῆς Ἐπιστήμης.

1. «ΙΔΟΥ ΚΑΙΝΑ ΠΟΙΩ ΠΑΝΤΑ» (εἰσαγωγικὸ μάθημα).

Ἡ «Βιαία πνοὴ» τοῦ Παρακλήτου. Πεντηκοστή.
Τὸ ἀνακαινιστικὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ.
Παράδοση καὶ ἀνανέωση στὴν Ἐκκλησία.

Κεφάλαιο Α' ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΑ.

2. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας. Συμβολισμοὶ καὶ ὅροι (ναῦς, κιβωτός, Βασιλεία Θεοῦ, σῶμα Χριστοῦ, κοινωνία κλπ.).
Ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.
Ἡ σημασία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου.

Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ λειτουργικὴ φύση καὶ δομὴ τῆς Ἐκκλησίας.
Μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία.
Ἡ «ἐν Χριστῷ» κοινωνία καὶ ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας.
Σχέση Ἐκκλησίας καὶ Κράτους.

4. Η ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐκκλησιολογία τοῦ συνοδικοῦ συστήματος. Σύνοδος καὶ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.
Προϋποθέσεις συγκλήσεως Συνόδου. Ἀριθμὸς καὶ εἴδη Συνόδων.
Ὅροι καὶ κανόνες.
Τὸ συνοδικὸ σύστημα στὴ Δύση. Σύγχρονες τάσεις.

5. ΚΛΗΡΟΣ ΚΑΙ ΛΑΟΣ

Χαρίσματα, ἀξιώματα, διακονήματα μέσα στὴν Ἐκκλησία.
Οἱ κληρικοὶ ὡς οἰκονόμοι τῶν χαρισμάτων τοῦ λαοῦ.
Ἡ θέση καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ λαοῦ μέσα στὴν Ἐκκλησία.
Προσαγόρευση κληρικῶν.

6. Η ΕΝΟΡΙΑ

Ἡ ἀνθρώπινη κοινωνία (μορφὲς ἀνθρώπινης συμβιώσεως)
Ἡ τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τῶν προσώπων.
Ἡ σπουδαιότητα τῆς Ἐνορίας γιὰ τὴν κοινωνία.

7. ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΟΡΙΑΣ

Ἡ Ἐνορία στὴν ἀποστολικὴ ἐποχή.
Ἡ Ἐνορία στὴν ἀδιαίρετη Ἐκκλησία καὶ τὸ Βυζάντιο.
Ἡ Ἐνορία στὴν τουρκοκρατία.

8. Η ΕΝΟΡΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Μοναξιὰ καὶ ἔλλειψη ἐπικοινωνίας τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου.
Μορφὲς «κοινωνίας» τῶν νέων ἀνθρώπων σήμερα. Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία.
Οἱ νέες διαστάσεις τῆς Ἐνορίας στὴν ἐποχή μας.

Κεφάλαιο Β' ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

9. Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Βιβλικὴ Θεμελίωση τῆς ἱεραποστολῆς. Εἰδικὴ ἀναφορὰ στὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο τῶν Ἀποστόλων καὶ μάλιστα τοῦ Παύλου «Ἀπόστολος» καὶ ἄλλοι συνώνυμοι ὅροι. Βασικὲς ἀρχές. Καθολικότητα καὶ ἐγκοσμιότητα τῆς ἱεραποστολῆς.

10. ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Ἡ ἱεραποστολὴ εἶναι ἔργο ὅλης τῆς Ἐκκλησίας.
Διαμόρφωση ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως.
Ὁμολογία, ἀπολογία, μαρτυρία.

11. ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ὁ κατάλληλος «καιρὸς» τῆς συναντήσεως.
Σημεῖα συναντήσεως καὶ ἀλληλεπιδράσεις. Σημεῖα στὰ ὁποῖα ἡ συνάντηση ἦταν ἀδύνατη.
Ὠφέλειες ἀπὸ τὴ συνάντηση.

12. ΠΑΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Χαρακτηρισμὸς καὶ ὁμάδες Πατέρων.
Ἡ ἐξοχότητα τῶν Πατέρων καὶ ἡ προσφορά τους.
Συμβολὴ τῶν Πατέρων στὴν ἱεραποστολή.

13. ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΗΜΕΡΑ

Προβλήματα τῆς σύγχρονης Χριστιανικῆς ἱεραποστολῆς.
Ἀφύπνιση καὶ ἱεραποστολικὴ δράση ἄλλων θρησκευμάτων.
Χριστιανικὴ ἱεραποστολὴ καὶ ἀπελευθέρωση τῶν λαῶν.
Ἡ εὐθύνη τῶν Χριστιανῶν γιὰ τὸν κόσμο ποὺ ἔρχεται.
Στοιχεῖα ἱεραποστολικῆς δράσεως τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας τῶν Ρωμαϊοκαθολικῶν καὶ τῶν Προτεσταντῶν.

Κεφάλαιο Γ' ΔΙΩΓΜΟΣ

14. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΩΓΜΟΥ

Οἱ διωγμοὶ στοὺς πρώτους τρεῖς αἰῶνες.
Οἱ διῶκτες.
Κίνητρα, σκοποὶ καὶ ἀποτελέσματα τῶν διωγμῶν.

15. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Βίωση τῆς «ἐν Χριστῷ» Ἐλευθερίας ἀπὸ τὸ διωκόμενο καὶ ἡ προσδοκία τῆς ἀναστάσεως.
Ἀγωνιστικὸ φρόνημα καὶ ἐνθουσιαστικὲς τάσεις.
Ἐσχατολογικὴ θεώρηση τῆς ζωῆς καὶ τῶν παθημάτων.

16. ΔΙΩΓΜΟΙ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Βυζάντιο καὶ Ἀραβοκρατία.
Τουρκοκρατία, ἐξισλαμισμοί, Νεομάρτυρες.
Οἱ «δυνάμεις καὶ οἱ ἐξουσίες τοῦ αἰῶνος τούτου» καὶ οἱ διωγμοὶ τῆς Ἐκκλησίας στὰ νεώτερα χρόνια.

17. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΙΩΓΜΟΥ

«Διωγμὸς» τῆς πίστεως, τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ ἀνθρώπου.
Ἡ σύγχρονη πάλη τῶν ἰδεῶν.
Ἄσκηση τοῦ Χριστιανοῦ στὴν ἀνεξιθρησκία καὶ τὴν «κατὰ Χριστὸν» ἐλευθερία.

Κεφάλαιο Δ' ΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑΤΑ

18. ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΗ

Ἡ θεανθρώπινη φύση τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ «φρόνημα» τῆς σαρκός».
Χαρακτηριστικὲς ἔριδες στὴν πρώτη Ἐκκλησία, καὶ οἱ αἱρέσεις ποὺ ἀντιμετωπίστηκαν ἀπὸ τὶς Οἰκ. Συνόδους.
Αἱρετικὲς ἐκδηλώσεις στὴν ἐποχή μας.

19. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΣΧΙΣΜΑ

Διάκριση τοῦ σχίσματος ἀπὸ τὴν αἵρεση.
Ἐκκλησιολογική, πολιτικὴ καὶ κοινωνιολογικὴ θεώρηση τοῦ σχίσματος.
Σχισματικὲς καταστάσεις καὶ ἔλλειψη «ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας» στὴν Ὀρθοδοξία σήμερα.

20. Η ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Νεστοριανισμὸς καὶ Μονοφυσιτισμὸς (ἱστορικὰ στοιχεῖα).
Ρωμαιοκαθολικισμὸς καὶ Προτεσταντισμὸς (ἱστορικὰ στοιχεῖα).
Συνέπειες τῆς διασπάσεως γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὸν κόσμο.

21. ΟΙ ΑΡΧΑΙΕΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Θεολογικὲς θέσεις σὲ σύγκριση μὲ τὴν ὀρθόδοξη Θεολογία.
Δομή, δυναμικότητα καὶ δραστηριότητες τῶν Ἀν. Ἐκκλησιῶν.
Σχέσεις μὲ Ὀρθοδοξία καὶ πιθανότητα γιὰ μελλοντικὴ ἕνωση.

22. Ο ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΙΣΜΟΣ

Θεολογικὲς καὶ ἐκκλησιολογικὲς συμπτώσεις καὶ ἀντιθέσεις μὲ τὴν 'Ορθοδοξία.

Αἰσθήματα ὑπεροχῆς καὶ τάσεις δεσποτισμοῦ τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ. Δραστηριότητες.

Σχέσεις μὲ 'Ορθοδοξία καὶ πιθανότητες γιὰ ἕνωση.

23. Ο ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Θεολογικὴ πολυμορφία καὶ ἀπόρριψη αὐθεντίας.

Διοικητικὲς ἰδιομορφίες καὶ δραστηριότητες.

Διεκκλησιαστικὲς σχέσεις. Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιῶν.

Κεφάλαιο Ε' ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

24. «ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΕΝΩΣΕΩΣ»

'Εσχατολογικὴ θεώρηση αἱρέσεων καὶ σχισμάτων.

'Η κίνηση γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἑνότητας στὴ ζωὴ τῆς 'Εκκλησίας.

'Ανάγκη γιὰ ἕνωση (θεολογική, λειτουργική, κοινωνική) καὶ βασικὲς προϋποθέσεις.

25. Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Σύντομη ἀναφορὰ στὴν ἱστορία τῶν διαλόγων τῆς 'Ορθοδοξίας μὲ ἄλλες χριστιανικὲς 'Ομολογίες.

Σύγχρονος θεολογικὸς διάλογος τῆς 'Ορθοδοξίας μὲ ἄλλες 'Εκκλησίας καὶ 'Ομολογίες.

'Εκκλησιολογικὲς καὶ θεολογικὲς διαστάσεις καὶ συνέπειες.

26. ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Διεθνῆ χριστιανικὰ συνέδρια καὶ Παγκόσμιο Συμβούλιο 'Εκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.)

'Ο ἀσπασμὸς Ρώμης καὶ Νέας Ρώμης.

'Εκδηλώσεις κατανοήσεως, συνεργασίας καὶ ἀλληλοβοηθείας.

27. ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ ΕΝΩΣΗ

Θεολογικὰ (ἀντίθετες θεολογικὲς θέσεις. 'Αδυναμία ὑπερβάσεως λόγω παρακάμψεως ἢ ὑποτιμήσεως τῶν θεολογικῶν θέσεων).

'Εκκλησιολογικὰ (Διαφορὲς στὴ Λατρεία καὶ τὴ Διοίκηση. Δείγματα μισαλλοδοξίας, π.χ. οὐνία κτλ.).

Πολιτικὰ (ἐθνικὰ συμφέροντα, σωβινισμὸς κ.ἄ.).

"Αλλα ἐμπόδια (χιλιόχρονη ἀποξένωση, ἀνθρώπινες ἀδυναμίες, λαθεμένη τακτικὴ κ.ἄ.).

Κεφάλαιο ΣΤ' Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

28. Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

'Εμμονὴ στὴν 'Εκκλησία τῶν 'Αποστόλων καὶ τὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων καὶ τῶν Συνόδων.

Χρονικοὶ σταθμοὶ διαμορφώσεως τῆς 'Ορθοδοξίας.

'Η αἰωνιότητα τῆς ἀλήθειας καὶ οἱ ἀτέλειες τοῦ πολιτιστικοῦ σκεύους.

29. Η ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ ΤΗΣ

Τὸ φραγκικὸ «κατέναντι».

Τὸ μουσουλμανικὸ πάθος.

'Η αὐτοσυνειδησία τῶν ὀρθοδόξων λαῶν. Τὸ «Γένος τῶν 'Ορθοδόξων».

30. ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

'Ιστορικὸς ὁ ρόλος τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ ἑνότητα τῆς 'Εκκλησίας.

'Η ἡγετικὴ εὐθύνη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου σήμερα.

31. ΟΙ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΕΣ ΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

'Εθνικὰ καὶ φυλετικὰ προβλήματα. Τὸ «αὐτοκέφαλον».

Νεώτερες τραυματικὲς καταστάσεις στὴν 'Ορθοδοξία.

Σύγχρονοι ἀνταγωνισμοὶ μεταξὺ 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν καὶ βαθμὸς ἀλληλεξαρτήσεως.

32. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔ. ΑΥΤΟΚΕΦ. ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Δομὴ καὶ διοίκηση τῶν 'Ορθόδοξων αὐτοκέφαλων 'Εκκλησιῶν.

Σχέσεις τῶν 'Ορθόδοξων Αὐτοκέφαλων 'Εκκλησιῶν μὲ τὸ κράτος.

Θεολογία, μαρτυρία, διακονία τῶν 'Ορθόδοξων Αὐτοκέφαλων 'Εκκλησιῶν στὸ σύγχρονο κόσμο.

Πίνακας μὲ στατιστικὰ καὶ ἄλλα στοιχεῖα γιὰ τὴ σύγχρονη ζωὴ τῆς 'Ορθοδοξίας στὸν κόσμο.

Κεφάλαιο Ζ' ΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

33. Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Εὐχαριστιακὴ θεώρηση τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου.

Λειτουργικὴ ὀργάνωση τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου.

Δοξολογία, εὐχαριστία, ἀναφορά.

34. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

'Η λατρεία στὴν ἀρχαία 'Εκκλησία.

'Η διαμόρφωση τῆς Χριστιανικῆς Λατρείας στὸ Βυζάντιο.

Σύγχρονες τάσεις καὶ ἀπαιτήσεις.

'Η Λατρεία στοὺς Ρωμαιοκαθολικοὺς καὶ Διαμαρτυρόμενους.

35. ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Θεολογικὴ καὶ ἀνθρωπολογικὴ ἀνάλυση τῶν ἀρχῶν τῆς Χριστιανικῆς τέχνης.

'Η ἔκφραση τῆς χριστιανικῆς τέχνης στὶς διάφορες ἱστορικὲς περιόδους.

Σύγκριση τῆς χριστιανικῆς τέχνης διαφόρων χωρῶν καὶ 'Ομολογιῶν.

Σύγχρονη προβληματικὴ τῆς χριστιανικῆς τέχνης.

36. Ο ΝΑΟΣ

Σύμβολα καὶ ρυθμοί. Θεολογικὲς προϋποθέσεις τους.

Τὸ φῶς στὸ Ναό. ('Αναφορὰ στὴν 'Αγία Σοφία).

Τὸ ξωκλήσι καὶ τὸ εἰκονοστάσι.

37. Η ΕΙΚΟΝΑ

'Ανάλυση τῆς εἰκόνας (θεολογική, ἀνθρωπολογική, αἰσθηματική, βιωματική).

'Η εἰκόνα στὴν πίστη καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

'Η εἰκονογράφηση τοῦ χριστιανικοῦ Ναοῦ.

38. Ο ΥΜΝΟΣ

Θεολογικὰ καὶ ἀνθρωπολογικὰ στοιχεῖα τῆς ὀρθόδοξης ὑμνογραφίας.

Εἴδη, ποικιλία καὶ πλῆθος τῶν χριστιανικῶν ὕμνων.

Χαρακτηριστικὰ κείμενα.

39. ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ

Φιλολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ μαρτυρία. 'Υμνογράφοι.

Συμπλήρωση τῆς ὑμνογραφίας. Σύγχρονη παρουσία.

Προσέγγιση καὶ κατανόηση τῆς ὑμνογραφίας (πρωτότυπο κείμενο καὶ ἐνδεχομένως μετάφραση).

40. Η ΜΟΥΣΙΚΗ

'Εξέλιξη καὶ διαμόρφωση τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

Σχέσεις τῆς Βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς μὲ τὴ νεοελληνικὴ λαϊκὴ μουσική.

Μεγάλοι μελωδοὶ καὶ μουσουργοὶ ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.

41. ΕΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΙ

'Η χριστιανικὴ ἑορτὴ καὶ ὁ σύγχρονος ἀνέορτος βίος.

Νόημα τῶν ἑορτῶν. Εἴδη ἑορτῶν (πίνακες).

Παρουσία, μαρτυρία καὶ ἐξοχότητα τῶν ἁγίων. 'Η σημασία τους γιὰ τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο.

Πλῆθος καὶ κατηγορίες ἁγίων.

Κεφάλαιο Η' ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

42. Η ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ

Τὸ νόημα τῆς χριστιανικῆς ἀσκήσεως.

"Ασκηση στὴν ἔρημο καὶ ἄσκηση στὸν κόσμο.

"Ασκηση γιὰ ἀσκητὲς καὶ ἄσκηση γιὰ ὅλους.

43. Ο ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ θεμελίωση τοῦ Μοναχικοῦ καὶ τῶν μοναστικῶν συστημάτων.

Ὁ Μοναχισμὸς στὸ Βυζάντιο, στὴν Τουρκοκρατία καὶ τὴ Δύση.

Ὑπερβολὲς καὶ κρίση τοῦ Μοναχισμοῦ στὸ παρελθὸν καὶ σήμερα.

Ἀνακαινιστικὲς τάσεις.

44. Η ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ ΚΑΙ Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Χαρακτηριστικοὶ τύποι μοναχῶν καὶ ἀνάλογα περιστατικὰ (σύντομη παρουσίαση μορφῶν καὶ κειμένων).

Ἡ ἄρνηση αὐτονόητων γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καταστάσεων. Οἱ «διὰ Χριστὸν σαλοί».

45. Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

Ἐκκλησιαστικὴ καὶ πνευματικὴ προσφορά.

Προσφορὰ στὰ γράμματα καὶ τὶς τέχνες.

Κοινωνικὲς δραστηριότητες τῶν μοναχῶν.

Κεφάλαιο Θ' Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

46. Η ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Ἔλεος καὶ φιλανθρωπία.

Θεολογικὲς προϋποθέσεις τῆς κοινωνικῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ ἡ σύγχρονη κοινωνικὴ προβληματική.

47. ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΗ

Σχέσεις ἀγάπης καὶ πίστεως.

Ἡ δυναμικὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης στὴν ἀναδόμηση τῶν διανθρώπινων σχέσεων καὶ στὴ μεταμόρφωση τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν.

48. ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Ὁ ἀγώνας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας γιὰ κοινωνικὴ δικαιοσύνη.

Κοινωνικὰ διακονήματα κλήρου καὶ λαοῦ.

Προληπτικὴ καὶ θεραπευτικὴ φιλανθρωπία.

49. ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

Ἡ ἀγάπη στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία.

Ἡ φιλανθρωπία στὸ Βυζάντιο καὶ τὴν τουρκοκρατία.

Τὸ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας στοὺς νεώτερους χρόνους.

50. ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κοινωνικὸ ἔργο καὶ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα στὶς Μητροπόλεις.

Ἡ ἄσκηση τῆς ἀγάπης στὶς Ἐνορίες.

«Ἡ μέριμνα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν».

51. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΔΙΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ.

Διαστάσεις καὶ ἦθος τῆς διεκκλησιαστικῆς ἀλληλεγγύης.

Μόνιμες καταστάσεις καὶ ἔκτακτα περιστατικά.

Μορφωτικὲς ἀνταλλαγές.

52. ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Οἱ πειρασμοὶ τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας.

Ἡ ποιότητα τῆς ζωῆς.

«Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος».

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ὧρες.

I. Σκοποὶ τοῦ μαθήματος.

Γενικὸς σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν μαθητῶν στὸν νεοελληνικὸ κόσμο καὶ πολιτισμό, ὅπως αὐτός, διατηρώντας τοὺς δεσμούς του μὲ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ παράδοση, διαμορφώθηκε καὶ ἐξελίχθηκε βαθμιαῖα ἀπὸ τοὺς τελευταίους βυζαντινοὺς αἰῶνες ὡς σήμερα καὶ ὅπως ἐκφράζεται μέσα ἀπὸ τὰ κείμενα.

Εἰδικότερα οἱ σκοποὶ τοῦ μαθήματος κατὰ κλάδους εἶναι οἱ ἀκόλουθοι :

Α. Μὲ τὴ διδασκαλία κειμένων ἐπιδιώκεται :

1. Νὰ ἀποκτήσουν οἱ μαθητὲς σαφὴ καὶ πλήρη εἰκόνα γιὰ τὶς ἀρχές, τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴ σημερινὴ θέση τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ὥστε:

α) νὰ γνωρίσουν τὴν ἰδιοτυπία, τὸν πλοῦτο, τὴν ποικιλία καὶ τὸ δυναμισμό της.

β) νὰ κατανοήσουν τὸν ἰδιαίτερο χαρακτήρα καὶ τὶς ἀξίες τοῦ νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ συνειδητοποιήσουν τὴν αὐτοδυναμία του.

γ) νὰ γνωρίσουν τὸ χαρακτήρα καὶ τὸ ἦθος τοῦ λαοῦ μας καὶ νὰ ἑδραιώσουν τὴν πίστη τους στὴ ζωτικότητα καὶ τὴ δημιουργικότητά του.

2. Νὰ ἔλθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴ λογοτεχνικὴ δημιουργία τῶν ἄλλων ἀναπτυγμένων λαῶν, νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὸν πολιτισμό τους.

3. Νὰ στοχασθοῦν πάνω στὰ προβλήματα τῆς κοινωνίας τῆς σημερινῆς καὶ τῆς παλαιότερης, ἰδιαίτερα τῆς ἑλληνικῆς, ὅπως παρουσιάζεται στὰ κείμενα τῆς λογοτεχνίας.

4. Νὰ ἀναπτύξουν τὴν καλαισθησία τους, ὥστε νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ νὰ ἐκτιμοῦν καὶ νὰ χαίρονται τὸ ὡραῖο στὰ ἔργα τοῦ λόγου.

Β. Μὲ τὴ διδασκαλία τῶν ἐκθέσεων ἐπιδιώκεται :

Ἡ περαιτέρω καλλιέργεια τῶν ἐκφραστικῶν ἱκανοτήτων ποὺ ἀπέκτησαν οἱ μαθητὲς ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος στὸ Γυμνάσιο, ἤτοι :

1. Ὁ ἐθισμὸς στὴν ἀκρίβεια, τὴ σαφήνεια, τὴν πληρότητα καὶ τὴν καλαισθησία τῆς ἐκφράσεως.

2. Ἡ πληρέστερη κατανόηση τῆς ἀλληλεξαρτήσεως σκέψεως καὶ ἐκφράσεως, ὥστε νὰ γίνουν ἱκανοὶ νὰ διατυπώνουν μὲ ἐπιτυχία λεπτότερες νοηματικὲς ἀποχρώσεις καὶ συνθετότερες πνευματικὲς συλλήψεις.

3. Ἡ ἀπόκτηση προσωπικοῦ ὕφους.

II. Διδακτέα ὕλη.

Α'. Κείμενα Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας, ὧρες 2½ (διδακτικὲς ἑνότητες 65).

α) Διδασκαλία χαρακτηριστικῶν κειμένων τῆς περιόδου ἀρχὲς τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ὡς τὸ 1830 (ἐκτὸς τῆς Ἑπτανησιακῆς Σχολῆς).

Διδακτικὲς ἑνότητες : 23.

Διδάσκονται κείμενα ποὺ φανερώνουν τὴν ἐξέλιξη τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας καὶ εἰδικότερα : ἀκριτικὰ τραγούδια - ὑστεροβυζαντινὰ δημώδη κείμενα - δημοτικὰ τραγούδια (ἰδιαίτερα παραλογές, ἱστορικά, κλέφτικα καὶ μοιρολόγια) - κείμενα τῆς κρητικῆς λογοτεχνίας, τοῦ νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ καὶ ἀπομνημονεύματα ἀγωνιστῶν. Τὰ κείμενα τῆς καθεμιᾶς ἀπὸ τὶς παραπάνω ἑνότητες διδάσκονται ὕστερα ἀπὸ περιεκτικὴ γραμματολογικὴ ἐνημέρωση καὶ σαφὴ τοποθέτηση μέσα στὴν ἐποχή τους. Γιὰ τὴν ἑρμηνευτικὴ ἐργασία, βλ. τὴν παράγραφο β.

β) Διδασκαλία κειμένων τῆς σύγχρονης νεοελληνικῆς λογοτεχνίας. Διδακτικὲς ἑνότητες 32.

Διδάσκονται λυρικὰ ποιήματα, διηγήματα, ἀποσπάσματα μυθιστορημάτων καθὼς καὶ θεατρικῶν ἔργων (ἢ σύντομα μονόπρακτα στὸ σύνολό τους).

Τὰ ἐκτενέστερα ἀποσπάσματα μελετοῦν οἱ μαθητὲς στὸ σπίτι τους, σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ καθηγητῆ. Ὅμως ἡ ἑρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία γίνεται στὸ σχολεῖο καὶ συνίσταται σέ : βαθύτερη ἐξέταση τοῦ ἰδεολογικοῦ περιεχομένου, τῶν ἰδιαίτερων ἐκφραστικῶν μέσων, τῆς τεχνοτρο-

πίας καὶ τοῦ ὕφους τοῦ κάθε διδασκόμενου ἔργου, χαρακτηρισμὸ καὶ κατάταξη του στὸ ἀντίστοιχο λογοτεχνικὸ εἶδος.

Ἰδιαίτερα, κατὰ τὴ διδασκαλία θεατρικῶν κειμένων, γίνεται στοιχειώδης ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν σχετικὰ μὲ τὸ θέατρο ὡς ἰδιαίτερο λογοτεχνικὸ εἶδος καὶ ἀναφορὰ στὴ βοήθεια ποὺ προσφέρουν οἱ ἄλλες καλὲς τέχνες (ἀρχιτεκτονική, ἐνδυματολογία, ζωγραφική, μουσική, ὄρχηση) γιὰ τὴν παρουσίασή του στὴ σκηνή. Ἀκόμη θὰ δίνονται σύντομες καὶ σαφεῖς πληροφορίες γιὰ τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰ ἔργα τους καὶ θὰ γίνεται μετρικὴ ἀνάλυση τῶν ποιημάτων.

γ) Διδασκαλία κειμένων ξένης λογοτεχνίας. Διδακτικὲς ἑνότητες 10.

Λογοτεχνικὰ ἔργα ἀπὸ δόκιμες μεταφράσεις:

1. Τῆς λατινικῆς λογοτεχνίας.
2. Τῆς ἰταλικῆς λογοτεχνίας τοῦ 14–16 αἰώνα.
3. Τῆς γαλλικῆς, ἱσπανικῆς καὶ ἀγγλικῆς λογοτεχνίας τοῦ 16 καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 17 αἰώνα.

Ὕστερα ἀπὸ περιεκτικὴ γραμματολογικὴ ἐνημέρωση γιὰ τὰ λογοτεχνικὰ ἔργα τῆς κάθε χώρας καὶ τὴν σαφὴ τοποθέτησή τους μέσα στὴν ἐποχή τους, γίνεται ἀνάγνωση καὶ ἑρμηνεία ἐκλεκτῶν ἔργων (ἢ ἀποσπασμάτων ἔργων) τῆς ξένης λογοτεχνίας, ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὰ νεοελληνικὰ κείμενα. Σύγκρισή τους πρὸς τὰ ἀντίστοιχα νεοελληνικὰ ἔργα ποὺ ἔχουν διδαχθεῖ οἱ μαθητές.

Οἱ μαθητὲς ἀσκοῦνται στὴν καλαίσθητη ἀνάγνωση καὶ ἀπαγγελία, ὅπως καὶ στὴ γόνιμη χρησιμοποίηση λεξικῶν, γραμματολογίας καὶ ἄλλων ἀξιόπιστων βοηθημάτων γιὰ τὴν κατανόηση καὶ τὴν ἑρμηνεία λογοτεχνικῶν ἔργων καὶ καθοδηγοῦνται, ὥστε νὰ μελετοῦν μὲ δική τους πρωτοβουλία λογοτεχνικὰ ἔργα στὸ σπίτι τους ἢ σὲ σχολικὲς καὶ ἄλλες βιβλιοθῆκες.

Β. Γλωσσικὴ διδασκαλία.

Συμπλήρωση τῆς καταρτίσεως τῶν μαθητῶν στὴ νεοελληνικὴ (δημοτικὴ) γλώσσα μὲ ποικίλες γλωσσικές, ἰδίως λεξιλογικὲς ἀσκήσεις. Οἱ ἀσκήσεις αὐτὲς — ποὺ γίνονται μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑρμηνείας τῶν κειμένων ἢ τῆς διορθώσεως τῶν ἐκθέσεων — ἀναφέρονται, εἰδικότερα, στὰ ἑξῆς:

α) Χρήση συνώνυμων λέξεων καὶ ἀντιδιαστολή τους ἀπὸ τὶς λέξεις ποὺ ἔχουν ἀντίθετη σημασία.

β) Ἐπισήμανση τῆς κύριας σημασίας τῶν λέξεων (κυριολεξία) καθὼς καὶ τῆς μεταφορικῆς.

γ) Παραδείγματα ξενικῶν ἐπιδράσεων στὴ νέα ἑλληνικὴ καὶ ἡ ἀφομοίωση ἢ ὁ ἐξελληνισμὸς τῶν ξένων λέξεων.

δ) Ὁ πλουτισμὸς τῆς νέας ἑλληνικῆς ἀπὸ τὴν ἀρχαία καὶ τὴ μεταγενέστερη ἑλληνική.

Γ'. ΕΚΘΕΣΕΙΣ (Ὧρες 1 ½).

Γενικὲς παρατηρήσεις.

Οἱ ἐκθέσεις ποὺ γράφονται ἀπὸ τοὺς μαθητὲς στὴ διάρκεια ἑνὸς διδακτικοῦ ἔτους δὲν πρέπει νὰ εἶναι λιγότερες ἀπὸ 10 καὶ περισσότερες ἀπὸ 12. Στὸν ἀριθμὸ αὐτὸ δὲν περιλαμβάνονται οἱ ἀναγραφόμενες μὲ τὴν εὐκαιρία διαφόρων γεγονότων, ἐπετείων, ἑορτῶν κλπ., οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ γράφονται στὶς ὧρες τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας.

Κάθε ἔκθεση νοεῖται ὡς ἕνας ἐπιμέρους κύκλος διδασκαλίας ποὺ ἀρχίζει μὲ τὴ γραπτὴ ἀνάπτυξη ἑνὸς θέματος στὴν τάξη, συνεχίζεται μὲ τὴν προσεκτικὴ διόρθωση τοῦ κειμένου ἀπὸ τὸν καθηγητὴ καὶ ὁλοκληρώνεται μὲ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν μαθητικῶν ἐργασιῶν καὶ τὴ διατύπωση γενικῶν καὶ εἰδικῶν παρατηρήσεων σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίδοση τῆς τάξεως ἢ τοῦ κάθε μαθητῆ.

Ἡ κάθε ἔκθεση γράφεται στὴ διάρκεια δύο διδακτικῶν ὡρῶν καὶ ἡ διόρθωσή της γίνεται σὲ μιὰ διδακτικὴ ὥρα. Ἡ διόρθωση συνδυάζεται καὶ μὲ τὴ γλωσσικὴ διδασκαλία.

Θέματα ἐκθέσεων.

Τὰ θέματα μπορεῖ κάποτε νὰ εἶναι ἐλεύθερα, ὁπότε ὁ κάθε μαθητὴς ἐπιλέγει καὶ ἀναπτύσσει ὅποιο αὐτὸς προτιμᾶ.

Κατὰ κανόνα ὅμως οἱ μαθητὲς ἀναπτύσσουν ἕνα κοινὸ θέμα ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν τάξη μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ καθηγητῆ.

Τὰ θέματα εἶναι:

Ἐντυπώσεις, σκέψεις καὶ ἰδέες ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη ἐργοστασίων, τεχνικῶν ἔργων, δημόσιων ἱδρυμάτων, μουσείων, ἀρχαιολογικῶν χώρων κλπ.

Χαρακτηρισμοὶ γεγονότων, προσώπων, κοινωνικῶν ὁμάδων, καταστάσεων, ἐνεργειῶν, κοινωνικῶν τύπων, ἐπαγγελματιῶν κλπ.

Περιγραφὴ καὶ στοιχειώδης κριτικὴ τοῦ περιεχομένου λογοτεχνικῶν καὶ ἄλλων κειμένων (λ.χ. ἱστορικῶν, ἐπιστημονικῶν) ποὺ διδάχτηκαν στὴν τάξη.

Περιγραφὴ καὶ στοιχειώδης κριτικὴ τοῦ περιεχομένου λογοτεχνικῶν καὶ ἄλλων κειμένων (λ.χ. ἱστορικῶν, ἐπιστημονικῶν) ποὺ διδάχτηκαν στὴν τάξη.

Μικρὲς πραγματεῖες γιὰ θέματα ποὺ συζητήθηκαν στὴν τάξη καὶ προκάλεσαν τὸ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

(Ὧρες 7)

Ι. Σκοποὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος.

Γενικὸς σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας καὶ Γραμματείας στὸ Λύκειο εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν μαθητῶν στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ λόγο, ἡ ἑρμηνεία τῶν κειμένων σὲ συνάρτηση μὲ τὴ γλωσσική τους μορφὴ καὶ ἡ βίωση τῶν ἀξιῶν, ποὺ περιέχονται σὲ αὐτά. Ἀναλυτικότερα οἱ σκοποὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος αὐτοῦ στὸ Λύκειο εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

1. Ἡ σπουδὴ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας.

Μὲ τὴ σπουδὴ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας ἐπιδιώκεται:

α) Νὰ γνωρίσουν οἱ μαθητὲς τὸ βασικὸ λεξιλογικὸ θησαυρὸ τοῦ ἀρχαίου λόγου καὶ τὰ γραμματικὰ καὶ συντακτικά του φαινόμενα.

β) Νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ νὰ ἐκτιμοῦν καὶ νὰ ἀπολαμβάνουν τὶς ἀρετὲς τοῦ ἀρχαίου λόγου, τὴν ἀρχιτεκτονική, τὴ συμμετρία, τὸ ρυθμό, τὴν ποικιλία, τὴν εὐστοχία στὴν ἐκλογὴ τῶν λέξεων, τὴν πυκνότητα, τὴν πειθαρχία, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐκαψία, τὴν ἔλλειψη τοῦ περιττοῦ καὶ τὴ χάρη του.

γ) Νὰ ἀσκηθοῦν πνευματικὰ οἱ μαθητὲς καὶ νὰ καλλιεργηθοῦν γενικότερα μὲ τὴν ἐπαφὴ μέσω τῆς γλώσσας μὲ τὸ πνεῦμα, τὶς σκέψεις, τὰ συναισθήματα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τῶν προγόνων μας, καθὼς καὶ μὲ τὴν ἱστορία, τὴ φιλοσοφία καὶ τὸν πολιτισμό, ποὺ ἐκφράζεται μὲ τὴ γλώσσα τους.

δ) Νὰ κατανοήσουν, τέλος, οἱ μαθητὲς ὅτι ἡ νεοελληνικὴ γλώσσα ἔχει τὶς ρίζες της στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ καὶ ὅτι ἀποτελεῖ ἐξέλιξη καὶ συνέχειά της.

2. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ μόρφωση τῶν μαθητῶν.

Μὲ τὴ μελέτη τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων ἀπὸ τὸ πρωτότυπο κείμενο στὸ Λύκειο ἐπιδιώκεται:

α) Νὰ καλλιεργηθοῦν οἱ μαθητὲς διανοητικά, συναισθηματικά, βουλητικά, ἠθικά, αἰσθητικὰ καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν ὁλόπλευρα, ὥστε νὰ διαμορφωθοῦν σὲ τέλειες, κατὰ τὸ δυνατό, προσωπικότητες.

β) Νὰ κατανοήσουν καὶ νὰ βιώσουν τὶς ἀξίες τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

γ) Νὰ ἀποκτήσουν ἰδιαίτερα τὸ συναίσθημα τῆς εὐθύνης τους ὡς πνευματικῶν ἀνθρώπων ὥστε νὰ συμβάλλουν στὴν οἰκοδόμηση ἑνὸς ἐλεύθερου καὶ δημοκρατικοῦ βίου, στὴν κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ λαοῦ καὶ στὴν ἀπὸ κάθε ἄποψη ἀνύψωση τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς του.

δ) Τέλος, νὰ κατανοήσουν οἱ μαθητὲς τὴν ἀδιάσπαστη ἱστορικὴ συνέχεια καὶ παρουσία τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Ὁμήρου μέχρι σήμερα καὶ τὴν τεράστια συμβολή του στὴν ἀνάπτυξη τῆς Εὐρώπης καί, γενικότερα, ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητας.

Εἰδικὰ στὴν Α' τάξη τοῦ Λυκείου ὁ σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ γραμματείας εἶναι κατὰ κύριο λόγο γλωσσικός. Ἐπιδιώκεται νὰ εἰσαχθοῦν οἱ μαθητὲς στὸν ἀρχαῖο λόγο καὶ νὰ ἐξοικειωθοῦν μὲ τὴ λειτουργία του, ὥστε βαθμιαῖα νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἱκανότητα νὰ κατανοοῦν καὶ νὰ ἑρμηνεύουν τοὺς ἀρχαίους ἕλληνες συγγραφεῖς ἀπὸ τὸ πρωτότυπο.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη.

1. Γλωσσικὴ διδασκαλία ὧρες 7 ἀπὸ τὴν ἔναρξη τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὴν 23ην Δεκεμβρίου καὶ ὧρες 5 ἀπὸ τὴν 8ην Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Ἡ γλωσσικὴ διδακτικὴ ἐργασία διεξάγεται μὲ βάση εἰδικὸ Ἐγχειρίδιο, ποὺ περιέχει ἀνθολογημένα κείμενα (αὐτούσια ἢ ἐλαφρὰ διασκευασμένα) κατάλληλα γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων καὶ τοῦ βασικοῦ λεξιλογίου.

Συγκεκριμένα:

α) Ἀπὸ τὴ Γραμματικὴ διδάσκονται τὰ κυριότερα φαινόμενα ἀπὸ τὸ φθογγολογικό, τυπολογικὸ καὶ ἐτυμολογικὸ μέρος τῆς Γραμματικῆς τοῦ ἀττικοῦ πεζοῦ λόγου.

Φθογγολογικό: Γράμματα, δίφθογγοι, συλλαβισμός, τόνοι καὶ τονισμός, ἔγκλιση, πάθη φωνηέντων καὶ διφθόγγων, πάθη συμφώνων.

Τυπολογικό: Κλίση ἄρθρου, κλίση οὐσιαστικῶν (α' κλίση, β' κλίση, γ' κλίση), κλίση ἐπιθέτων (δευτερόκλιτα, τριτόκλιτα, ἀνώμαλα), κλίση μετοχῶν, παραθετικά, ἀντωνυμίες, ἀριθμητικά, ρήματα (βαρύτονα, συνηρημένα σὲ-μι, εἰμὶ καὶ ἄλλα ἀνώμαλα), ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου.

Ἐτυμολογικό: Παραγωγὴ καὶ σύνθεση.

β) Ἀπὸ τὸ Συντακτικὸ διδάσκονται τρεῖς κατηγορίες φαινομένων ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμὸ ὁμοιότητας μὲ τὰ συντακτικὰ φαινόμενα τῆς νεοελληνικῆς:

Συντακτικὰ φαινόμενα γιὰ τὰ ὁποῖα γίνεται ἁπλὴ ὑπόμνηση τοῦ ρόλου τους:

Ἡ πρόταση-σύνδεση προτάσεων (παρατακτική, ὑποτακτική), κύριοι ὅροι προτάσεως (ὑποκείμενο, συνδετικό, κατηγορούμενο, γενικὴ κατηγορηματική), συμφωνία τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενο, γενικὰ περὶ ἀντικειμένου, εἴδη προτάσεων (ἐλλιπής, ἐπαυξημένη πρόταση), ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ (παράθεση, ἐπεξήγηση, ἐπιθετικὸς προσδιορισμός, κατηγορηματικὸς προσδιορισμός), τὸ ρῆμα (γενικά), παθητικὰ ρήματα (σημασία τους).

Συντακτικὰ φαινόμενα ποὺ διδάσκονται σύντομα:

Συμφωνία ρήματος καὶ ὑποκειμένου, ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί, ἐμπρόθετοι προσδιορισμοί, ποιητικὸ αἴτιο, συνολικὴ θεώρηση ἐπιρρηματικῶν σχέσεων (τόπου, χρόνου, ποσοῦ, αἰτίας κ.λπ.).

Συντακτικὰ φαινόμενα ποὺ διδάσκονται ἀναλυτικὰ καὶ μὲ ἐπιμονὴ στὴν ἰδιοτυπία τους:

Ἡ αἰτιατικὴ μὲ οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα, ἡ γενικὴ μὲ οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα, (καὶ ἡ γενικὴ κατηγορηματική), ἡ δοτικὴ μὲ οὐσιαστικά, ἐπίθετα καὶ ρήματα, μονόπτωτα ρήματα, δίπτωτα ρήματα, σύνταξη ἀπαρεμφάτου, σύνταξη ἀπροσώπων ρημάτων, χρόνοι καὶ ἐγκλίσεις τοῦ ρήματος, εἰδικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, κατηγορηματικὴ μετοχή, αἰτιολογικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, αἰτιολογικὴ μετοχή, τελικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, τελικὴ μετοχή, ἐνδοιαστικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, συμπερασματικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, ἀπαρέμφατο τοῦ ἀποτελέσματος, ὑποθετικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, ὑποθετικοὶ λόγοι, ὑποθετικὴ μετοχή, χρονικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, χρονικὴ μετοχή, ἀναφορικὲς προτάσεις στὸν εὐθὺ καὶ πλάγιο λόγο, ἐπιθετικὴ μετοχή, ὁ πλάγιος λόγος συνολικά, πλάγιες ἐρωτήσεις, ἡ μετοχὴ συνολικά, ἡ μετοχὴ σὲ γενικὴ καὶ αἰτιατικὴ ἀπόλυτο.

2. Διδασκαλία κειμένου, ὧρες 2 ἀπὸ τὴν 8ην Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

Ἑρμηνεία περικοπῶν ἀπὸ τὰ δύο πρῶτα βιβλία τῶν Ἑλληνικῶν τοῦ Ξενοφῶντα. Ἡ ἑρμηνευτικὴ ἐργασία συμπληρώνεται μὲ διάφορες ἀσκήσεις, προφορικὲς καὶ γραπτές, σχετικὲς μὲ τὴ γλώσσα καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ κειμένου.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὧρες 3.

Ι. Σκοποί.

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Ἱστορίας στὸ Λύκειο εἶναι ἡ καλλιέργεια ἱστορικῆς συνειδήσεως καὶ κρίσεως. Μὲ τὴ σπουδὴ τοῦ ἀνθρώπινου παρελθόντος ὁ νέος ἄνθρωπος:

α) Προάγεται ἀνθρωπογνωστικά, ὥστε καλύτερα νὰ ἀντιλαμβάνεται καὶ ἀντικειμενικότερα νὰ ἑρμηνεύει καὶ ἀξιολογεῖ ὅσα συμβαίνουν γύρω του σήμερα.

β) Κατανοεῖ ὅτι ἡ Ἱστορία εἶναι ἔργο συλλογικὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ εὐθύνη συλλογικὴ ἀλλὰ καὶ προσωπικὴ στὸ βαθμὸ ποὺ καθένας συμβάλλει συνειδητὰ καὶ ἐλεύθερα στὴν κοινὴ προσπάθεια.

γ) Ἐπισημαίνει τὴν ἰδιαιτερότητα τῆς κοινωνίας, στὴν ὁποία ἀνήκει καὶ ἀναπτύσσεται, τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα ποὺ τὴν ἀπασχολοῦν, τὴν ἀνάγκη συνεργασίας ὅλων τῶν μελῶν της γιὰ τὴν ἐπίλυση τῶν ἐπιμέρους προβλημάτων καὶ τὴν ἀνάγκη συνεννοήσεως καὶ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ ὅλων τῶν κοινωνιῶν γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐημερία ὅλων.

δ) Μὲ ἁπλὴ ὑπόμνηση τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, ποὺ διδάχτηκαν στὸ Γυμνάσιο μὲ ἀφηγηματικὴ μορφή, ἀναζητεῖ τὰ βαθύτερα αἴτια τῆς ἱστορικῆς δράσεως, ἐπιμένει στὴν κριτικὴ καὶ τὴν ἀξιολόγηση τῶν γεγονότων, προχωρεῖ στὴν ἑρμηνεία τῶν μορφῶν πολιτισμοῦ (οἰκονομικὴ ζωή, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ὀργάνωση, δίκαιο, ἐπιστήμη, καλλιτεχνικὴ δημιουργία, θρησκεία), τὶς ὁποῖες ἀντικρύζει ὡς ἔκφραση συνολικὴ τῶν συνθηκῶν ζωῆς καὶ τῆς βιοθεωρίας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἱστορουμένης περιόδου.

ε) Τέλος ἐνημερώνει στὴ μεθοδολογία τῆς ἱστορικῆς ἔρευνας καὶ τὴν ἀξιολόγηση τῶν πηγῶν.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη.

Ἡ διδακτέα ὕλη γιὰ 3 ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

1. Εἰσαγωγή:

α) Ἡ ἱστορία ἔργο τοῦ ἀνθρώπου.

β) Προϊστορία. Πηγὲς τῆς ἱστορίας καὶ ἀξιολόγησή τους (θεμελίωση τῆς ἱστορικῆς γνώσεως, τεκμηρίωση, διασταύρωση καὶ κριτικὴ τῶν πληροφοριῶν).

γ) Περίοδος τῆς ἱστορίας. Μεταβατικὲς ἐποχὲς καὶ συμβατικότητα τῶν ἱστορικῶν τομῶν.

δ) Ἔννοια καὶ περιεχόμενο τῆς πολιτικῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ.

στ) Μορφωτικὴ ἀξία τῆς ἱστορικῆς γνώσεως.

2. Ἡ ἀνατολικὴ πολιτιστικὴ παράδοση (ὡς τὸν 5ο αἰ. π. Χ.).

α) Συνολικὴ θεώρηση τῶν ἀνατολικῶν πολιτισμῶν: (Ι) Κίνας, Ἰνδιῶν (ΙΙ), Αἰγύπτου, Μεσοποταμίας, Φοινίκης (Φοινίκων - Ἑβραίων).

β) Οἰκονομικοκοινωνικὴ ζωὴ καὶ κρατικὴ ὀργάνωση, παρουσίαση καὶ ἑρμηνεία τῆς Τέχνης, ἐπιστῆμες καὶ γράμματα, φιλοσοφία.

3. Ὁ Μεσογειακὸς χῶρος κατὰ τὴν τρίτη - δεύτερη χιλιετία π. Χ.:

α) Ἡ συνάντηση τοῦ «μεσογειακοῦ» καὶ τοῦ «βόρειου» ἀνθρώπου στὴν ἑλληνικὴ καὶ στὴν ἰταλικὴ χερσόνησο.

β) Ὁ Κρητικὸς καὶ ὁ Μυκηναϊκὸς κόσμος: οἰκονομικὴ ζωή, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ὀργάνωση, γραφή, τέχνη. Ἀμοιβαῖες σχέσεις - σχέσεις μὲ τοὺς γύρω μεσογειακοὺς λαούς.
γ) Τὸ πολιτιστικὸ ὑπόβαθρο τῶν 3 μεγάλων μυθικῶν κύκλων, (Τρωϊκοῦ, Θηβαϊκοῦ, Ἀτρειδῶν).

4. Μεταβατικὴ ἐποχὴ (11ος αἰ. - 9ος αἰ. π. Χ.):
α) Ἐξήγησή της.
β) Τέχνη.
γ) Ἐγκατάσταση τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν στὰ μικρασιατικὰ παράλια.
δ) Διαμόρφωση πόλεων κρατῶν (ἀπὸ τὸ γένος στὴν πόλη).

5. Μητροπολιτικὸς καὶ ἀποικιακὸς Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τὸν 8ο ὥς τὸ τέλος τοῦ 6ου αἰ. π. Χ.
α) Ὁ β' ἀποικισμὸς (στὴ Μεσόγειο καὶ τὸν Εὔξεινο).
β) Οἰκονομικὴ ζωὴ καὶ κοινωνικὴ ὀργάνωση.

6. Πολιτικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἐξέλιξη (ἀπὸ τὸν 8ο ὡς τὸ τέλος τοῦ 6ου αἰ. π. Χ.).
α) Ἐξέλιξη τῶν πολιτευμάτων.
β) Παράγοντες γενέσεως τῆς ἀρχαϊκῆς Τέχνης, τοῦ ἡρωϊκοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔπους, τῆς λυρικῆς ποιήσεως.
γ) Ἀπὸ τὸ Μύθο στὸ Λόγο: γένεση τῆς ἐπιστημονικῆς σκέψεως καὶ τῆς φιλοσοφίας.

7. Ἀθήνα καὶ Σπάρτη (ὡς τὶς ἀρχὲς τοῦ 5ου αἰων.π.Χ.):
α) Παράγοντες ἀναπτύξεως στὶς δύο κοινωνίες ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ἔγιναν πόλοι ἕλξεως τοῦ μητροπολιτικοῦ Ἑλληνισμοῦ.
β) Πολιτειακὴ ἐξέλιξη καὶ πολιτικὴ ὀργάνωση τῆς Ἀθήνας. (Ἀριστοτέλους, Ἀθηναίων Πολιτεία).
γ) Κοινωνικὴ ὀργάνωση στὶς δύο πόλεις καὶ ἡ θέση τῶν δούλων, εἱλώτων, (Πλάτωνα Πολιτεία 563 β', 549 α', Θουκυδίδη 4,80 κ.τ.λ.).

8. Ἀπειλὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἀνατολή, Θρίαμβος καὶ ἀκμή:
α) Ὁ Περσικὸς ἐπεκτατισμὸς καὶ οἱ παράγοντες τῆς Ἑλληνικῆς νίκης (Ἡρόδοτος 5,78 κ.τ.λ.).
β) Σπέρματα καχυποψίας (479 π.Χ., γ' μεσσηνιακὸς πόλεμος, 445 π.Χ., 433/2 π.Χ.) καὶ σφαῖρες ἐπιρροῆς.
γ) Ἐξέλιξη τῆς Συμμαχίας τῆς Δήλου (ἀπὸ ἀμυντικὸ συνασπισμὸ σὲ «Ἡγεμονία» ἐπὶ τῶν συμμάχων.
δ) Οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Περικλῆ καὶ ἡ Πολιτική τους.

9. Ὁ Ἑλληνικὸς Διαφωτισμὸς (ἀπὸ τὸν Ἡράκλειτο ὡς τὸ Δημόκριτο):
α) Ἀπὸ τὸν ποιητικὸ στὸν πεζὸ λόγο.
β) Σοφιστὲς - Σωκράτης (ἀπὸ τὴν Κοσμολογία στὴν Ἀνθρωπολογία).
γ) Γένεση, ἀκμὴ καὶ κορύφωση τῆς ἱστοριογραφίας.
δ) Ὁ ρόλος τοῦ θεάτρου στὴν πολιτικὴ καὶ πολιτιστικὴ ζωὴ τῆς Ἀθήνας.
ε) Ἀπὸ τὸν αὐστηρὸ «ρυθμὸ» στὴν κλασικὴ τέχνη (παράγοντες ἐξελίξεως, ρυθμολογία).
στ) Ἡ Ἀθήνα «σχολεῖο» τῆς Ἑλλάδος (Θουκυδίδης, Ἰσοκράτης, σχολὲς ρητορικές, φιλοσοφικές).

10. Ἡ δοκιμασία τῶν «ἐσωτερικῶν» πολέμων (431-362 π.Χ.):
α) Πελοποννησιακὸς πόλεμος: αἴτια (Θουκυδίδεια ἀνάλυση), πολιτικοκοινωνικὲς διαστάσεις, παθολογία τοῦ πολέμου (Θουκυδίδη 3,82-83), ἀλαζονεία τῆς δύναμης (Μῆλος 416 π.Χ.), ἀλόγιστος ἐπεκτατισμὸς (415-13 π.Χ.) καὶ συνέπειές του (411 π.Χ., 406 π.Χ.).
β) Πτώση καὶ παλινόρθωση τῆς Δημοκρατίας (Ξενοφῶντα Ἑλληνικὰ α' - β'), τὸ ψήφισμα τῆς Λήθης (404/403 π.Χ.).
γ) Ἡ ἐπέμβαση τοῦ ξένου «παράγοντα» στὰ ἐσωτερικὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ κορύφωση τοῦ κακοῦ μὲ τὴν Ἀνταλκίδεια Εἰρήνη.
δ) Ἡ ἀναλαμπὴ τῆς Θήβας καὶ ἡ τελικὴ ἀποτυχία τῶν πόλεων - κρατῶν νὰ ἐπιτύχουν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀναζήτηση νέων σχημάτων (πανελλήνια κηρύγματα: Γοργίας - Ἰσοκράτης).

11. Ἡ πνευματικὴ ζωὴ (τέλος 5ου - 4ου αἰ. π.Χ.):
α) Εὐριπίδης.
β) Ἡ «μέση» καὶ «νέα» ἀττικὴ κωμῳδία καὶ ὁ δικανικὸς λόγος ὡς ἔκφραση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.
γ) Ἐπιστῆμες: ἰατρική, μαθηματικὰ κ.τ.λ.
δ) Ἡ φιλοσοφία ὡς ἔκφραση τῶν ἰδεολογικῶν ρευμάτων καὶ ἀνησυχιῶν τῆς ἐποχῆς: φιλοσοφία τῆς γνώσεως καὶ τῆς πράξεως (νεώτεροι σοφιστές, Δημόκριτος, Σωκρατικὲς Σχολές,) φιλοσοφία τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Παιδείας (νεώτεροι Σοφιστές, Δημόκριτος, Πλάτων, Ἀριστοτέλης).

12. Ἡ πολιτιστικὴ παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Δ. Μεσόγειο τὸν 5ο - 4ο αἰ. π.Χ. καὶ ἡ ἐπίδρασή του στοὺς λαοὺς της:
α) Μετάδοση τοῦ ἀλφαβήτου.
β) Ἐπιστήμη.
γ) Τέχνη κυρίως στὴ Ν. Ἰταλία. Σικελία, Κυρηναϊκή.
δ) Φιλοσοφία.

13. Ὁ Μακεδονικὸς Ἑλληνισμὸς ἐπιβάλλει τὴν ἕνωση τῶν Ἑλλήνων. Διάδοση τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ στὴν Ἀνατολή.
α) Οἰκονομικὰ καὶ δημογραφικὰ προβλήματα (ἐπιστολὲς τοῦ Ἰσοκράτη πρὸς τὸ Φίλιππο).
β) Πολιτιστικὲς συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμὸ καὶ τὸν ἄλλο κόσμο (ἀπὸ τὴν κατάλυση τοῦ περσικοῦ κράτους).
γ) Κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς συνέπειες γιὰ τὸν Ἑλληνισμό.
δ) Κατάρρευση τοῦ θεσμοῦ πόλης - κράτους (ἀναφορὰ καὶ στὶς Συμπολιτεῖες, συνέπειες γιὰ τὸ ἄτομο. Ἀποτυχία τῆς «Μοναρχίας» νὰ ἀποκαταστήσει ὁμόνοια καὶ εἰρήνη.
ε) Μεταρρυθμιστικὴ προσπάθεια στὴ Σπάρτη, τελικὴ ἀποτυχία.
στ) Φιλοσοφίες τῆς γαλήνης καὶ τῆς φυλῆς (κυνισμός, ἐπικουρισμός, στωϊκισμός) Κοσμοπολιτισμός.

14. Ἑλληνιστικὸς πολιτισμός:
α) Ὁ «γάμος» τῆς Εὐρώπης μὲ τὴν Ἀσία (πρόκειται γιὰ τίτλο ζωγραφικοῦ πίνακα) ὡς ἔκφραση μιᾶς πολιτικῆς.
β) Οἰκονομική, γλωσσική, πνευματικὴ διείσδυση τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο. (Νὰ γίνει λόγος γιὰ τὴ διαμόρφωση τῆς Κοινῆς γλώσσας).
γ) Οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ ὀργάνωση τῶν ἑλληνιστικῶν κρατῶν.
δ) Νέο πνεῦμα στὴν ἐπιστήμη (πείραμα, ἀνατομία, μελέτη τεχνικῶν ἐφαρμογῶν), ἐπιστῆμες, ἐπιστημονικὰ κέντρα, βιβλιοθῆκες, νέες γραφικὲς ὕλες.
ε) Ἡ ἑλληνιστικὴ τέχνη ὡς ἔκφραση τῆς ἐποχῆς (μεγαλείου, ἀγωνίας).

15. Ὁ Ἑλληνορωμαϊκὸς κόσμος (2ος αἰ. π.Χ. 3ος αἰ. μ. Χ.).
α) Συνοπτικὴ ἀναδρομὴ (μὲ χάρτες) στὴ Ρωμαϊκὴ Ἱστορία ὡς τὴν ἐποχὴ τῶν μεγάλων κατακτήσεων (146 π.Χ.)
β) Προβλήματα τῶν νικητῶν: Κοινωνικὴ ἀνισότητα, προσπάθειες γιὰ μεταρρυθμίσεις - ἀντίδραση, ἐμφύλιοι πόλεμοι (αἴτια καὶ συνέπειες) ἀγωνία τῆς ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας (146 - 27 π.Χ.).
γ) Ἡ ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ὀργανώνεται ἐσωτερικὰ (27 π.Χ. - 14 μ.Χ.), ἀμύνεται, ἐπεκτείνεται καὶ σκληρύνεται 14 - 330μ.Χ.) μεταβολὴ τῆς PRINGIPATUS σὲ DOMINATUM (3ος αἰ. μ.Χ.).
δ) Τὸ καύχημα τῆς Ρώμης: νομοθεσία, ρωμαϊκὴ «εἰρήνη».
ε) Ἀποτυχία τῆς Ρώμης: ἄλυτα κοινωνικὰ προβλήματα, δημογραφικὴ κάμψη, καταρράκωση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιο-

πρέπειας, δίωξη τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ τελικὸς θρίαμβος Χριστιανισμοῦ.

στ) Ρωμαϊκὴ Τέχνη (τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων). Πνευματικὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς.

Ἐπίλογος.

α) Κατάρρευση τοῦ Ἑλληνορωμαϊκοῦ κόσμου (αἴτια τῆς παρακμῆς). Γένεση τοῦ Ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους – Βυζαντινοῦ.

β) Κατακλυσμὸς τῶν βαρβάρων.

γ) Ἀναζήτηση τῆς ἑνότητας τοῦ Κράτους στὴν «πίστη».

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ὧρες 5.

I. Σκοποί:

Ὁ γενικὸς σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν Μαθηματικῶν εἶναι:

α) Ἡ μεθοδικὴ ἄσκηση τοῦ μαθητῆ στὴν ὀρθολογικὴ σκέψη, στὴν ἀνάλυση, στὴν ἀφαίρεση, στὴ γενίκευση, στὴν ἐφαρμογή, στὴν κριτικὴ καὶ στὶς λογικὲς διεργασίες καθὼς καὶ ἡ μύηση στὴ μαθηματικὴ ἀποδεικτικὴ διαδικασία.

β) Ἡ γενικότερη πνευματικὴ καλλιέργεια καὶ ἡ συμβολὴ στὴν ὁλοκλήρωση τῆς προσωπικότητας τοῦ μαθητῆ, καθόσον τὰ Μαθηματικὰ ἀναπτύσσουν τὴν παρατηρητικότητα, τὴν προσοχή, τὴ δύναμη αὐτοσυγκεντρώσεως, τὴν ἐπιμονή, τὴν πρωτοβουλία, τὴ δημιουργικὴ φαντασία, τὴν πειθαρχημένη σκέψη καὶ συμπεριφορά, καλλιεργοῦν τὸ αἴσθημα τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ διεγείρουν τὸ κριτικὸ πνεῦμα.

γ) Ἡ ἀνάπτυξη ἱκανότητας γιὰ τὴν ἀκριβῆ σύλληψη τῶν ἐννοιῶν, τῶν μεγεθῶν, τῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν σχέσεων μεταξύ τους καὶ ἰδιαιτέρως ἐκείνων ποὺ εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν κατανόηση καὶ ἐπίλυση πραγματικῶν προβλημάτων τῆς σύγχρονης ζωῆς καὶ γιὰ τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴ σύγχρονη τεχνική, οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ πραγματικότητα.

δ) Ὁ ἐθισμὸς τῶν μαθητῶν στὴ διατύπωση τῶν διανοημάτων μὲ τὴ χαρακτηριστικὴ στὴ μαθηματικὴ γλώσσα τάξη, σαφήνεια, ἀκρίβεια, αὐστηρότητα, λιτότητα καὶ κομψότητα.

ε) Ἡ κατανόηση τοῦ ρόλου τῶν Μαθηματικῶν στοὺς διάφορους τομεῖς τῆς γνώσεως καὶ ἡ ἐπαρκὴς προπαρασκευὴ τῶν μαθητῶν γιὰ τὴ συνέχιση τῶν σπουδῶν τους.

Εἰδικότεροι σκοποὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Μαθηματικῶν στὸ Λύκειο εἶναι:

α) Νὰ ἐμπεδώσει καὶ νὰ διευρύνει σὲ θεωρητικότερο ἐπίπεδο γνώσεις ποὺ ἀπέκτησαν οἱ μαθητὲς στὸ Γυμνάσιο.

β) Νὰ μυήσει καὶ νὰ ἐξοικειώσει τὸ μαθητὴ στὴ διαδικασία τῆς μαθηματικῆς ἀποδείξεως καὶ νὰ τοῦ ἀναπτύξει «μαθηματικὴ σκέψη».

γ) Νὰ ἀσκήσει τὸ μαθητὴ ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖ τὰ Μαθηματικὰ ὄχι μόνο ὡς γνώση ἀλλὰ καὶ ὡς μέθοδο σκέψεως καὶ πράξεως στὴν καθημερινὴ πρακτική.

δ) Νὰ φέρει τὸ μαθητὴ σὲ ἐπαφὴ μὲ ποικίλα θέματα ἐφαρμογῶν τῶν Μαθηματικῶν ποὺ συνδέονται μὲ τὶς ἄλλες Ἐπιστῆμες καὶ τὴ σύγχροση πραγματικότητα.

II. Διδακτέα ὕλη:

Α΄. ΑΛΓΕΒΡΑ:

Ὧρες 2, ὡς τὶς 31 Ἰανουαρίου.

Ὧρες 3, ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου.

1. Ἔννοιες ἀπὸ τὴ Μαθηματικὴ Λογικὴ καὶ ἐφαρμογές.

Πρόταση καὶ προτασιακὸς τύπος. Σύνολο ἀληθείας. Λογικὲς πράξεις. Προσοδεῖκτες. Ταυτολογία καὶ ἀντίφαση. Μέθοδοι ἀποδείξεως. Ἐπαγωγή. Ἐφαρμογὲς στὴ διατύπωση καὶ ἀπόδειξη μαθηματικῶν προτάσεων.

2. Τὸ σύνολο R τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν ὡς ἀντιμεταθετικὸ σῶμα.

Οἱ βασικὲς πράξεις στὸ R. Ἀξιώματα στὸ (R, +, .). Θεωρήματα ποὺ προκύπτουν ἄμεσα. Διερεύνηση ἐξισώσεως α΄ βαθμοῦ. Ἐφαρμογές.

3. Τὸ R ὡς διατεταγμένο σῶμα.

Τὰ ἀξιώματα διατάξεως στὸ R. Συμβιβαστότητα τῆς διατάξεως μὲ τὴν πρόσθεση καὶ τὸν πολλαπλασιασμό. Θεωρήματα ποὺ εἶναι ἄμεσες συνέπειες. Ἀπόλυτη τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἰδιότητες. Ἐφαρμογές. Δυνάμεις καὶ διάταξη. Ἀνίσωση α΄ βαθμοῦ μὲ ἕνα ἄγνωστο.

4. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

Ὁρισμὸς συναρτήσεως γενικά. Πραγματικὴ συνάρτηση. Περιορισμὸς καὶ ἐπέκταση τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἴσες συναρτήσεις. Πράξεις στὸ σύνολο τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἀνάπτυγμα καὶ παραγοντοποίηση. Ἀσκήσεις λογισμοῦ μὲ πολυώνυμα καὶ ρητὲς συναρτήσεις. Ἐφαρμογὲς στὴ λύση ἐξισώσεων καὶ ἀνισώσεων.

5. Κυκλικὲς συναρτήσεις.

Τριγωνομετρικὸς κύκλος καὶ βασικὲς κυκλικὲς συναρτήσεις. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τῶν τόξων: 0°, 30°, 45°, 60°, 90°, 180°, 270°. Θεμελιώδεις σχέσεις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ ἴδιου τόξου. Σχέση μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξων ποὺ ἔχουν ἄθροισμα ἢ διαφορά: 90°, 180°, 270°, 360°. Ἀναγωγὴ τόξου στὸ α΄ τεταρτημόριο. Ταυτότητες. Βασικὲς τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις.

6. Ριζικά.

Τὸ ἀξίωμα κιβωτισμοῦ στὸ R. Ἡ ὕπαρξη τετραγωνικῆς ρίζας γιὰ τοὺς μὴ ἀρνητικούς. Βασικὲς ἰδιότητες λογισμοῦ τῶν ριζικῶν. Δυνάμεις μὲ ρητὸ ἐκθέτη.

7. Μελέτη τῆς μεταβολῆς πραγματικῶν συναρτήσεων πραγματικῆς μεταβλητῆς.

Μονότονες συναρτήσεις καὶ μονότονες κατὰ τμήματα. Λόγοι μεταβολῆς συναρτήσεως. Συναρτήσεις ἄρτιες – περιττές. Μελέτη συναρτήσεως γιὰ «μεγάλες» ἢ «μικρὲς» τιμὲς τοῦ /χ/. Ἐφαρμογὴ στὴ μελέτη τῶν συναρτήσεων $\psi \to \alpha\chi+\beta$, α/χ, $\alpha\chi^2+\beta\chi+\gamma$ κ.λπ. Χρήση τῆς γραφικῆς παραστάσεως γιὰ τὴ λύση ἐξισώσεων.

8. Ἐξισώσεις καὶ ἀνισώσεις στὸ R.

Λύση τῆς ἐξισώσεως β΄ βαθμοῦ στὸ R. Ἄθροισμα καὶ γινόμενο τῶν ριζῶν. Ἐφαρμογές. Τροπὴ τριωνύμου σὲ γινόμενο. Πρόσημο τοῦ τριωνύμου β΄ βαθμοῦ. Θέση πραγματικοῦ ἀριθμοῦ ὡς πρὸς τὶς ρίζες τριωνύμου. Ἀνισώσεις β΄ βαθμοῦ. Συστήματα γραμμικῶν ἐξισώσεων καὶ ἁπλὲς μορφὲς συστημάτων μὲ ἐξισώσεις β΄ βαθμοῦ.

Β΄. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Ὧρες 3, ὡς τὶς 31 Ἰανουαρίου.

Ὧρες 2, ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου.

1. Εἰσαγωγικὲς ἔννοιες.

Ἀντικείμενο τῆς θεωρητικῆς Γεωμετρίας. Ἀρχικὲς ἔννοιες. Σημεῖο, εὐθεία, ἐπίπεδο. Τὸ ἐπίπεδο ὡς βασικὸ σημειοσύνολο. Ἡμιευθεία, εὐθύγραμμο τμῆμα, γωνία, πολύγωνο.

2. Εὐθύγραμμα τμήματα.

Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα εὐθυγράμμων τμημάτων. Μέσο εὐθυγράμμου τμήματος. Πράξεις μὲ εὐθύγραμμα τμήματα. Μέτρηση τμημάτων.

3. Τόξα καὶ γωνίες.

Κύκλος καὶ κυκλικὸς δίσκος. Χορδὲς καὶ τόξα. Ἐπίκεντρη γωνία. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα τόξων. Πράξεις μὲ τόξα καὶ μέτρηση τόξων. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα γωνιῶν. Διχοτόμος γωνίας. Διαδοχικὲς γωνίες. Πράξεις μὲ γωνίες καὶ μέτρηση γωνιῶν. Γωνίες κατακορυφήν. Ὀρθὴ γωνία καὶ καθετότητα εὐθειῶν. Γωνίες συμπληρωματικὲς καὶ παραπληρωματικές.

4. Τρίγωνο.

Εἴδη τριγώνου. Διάμεσοι, διχοτόμοι, ὕψη τριγώνου. Ἰσότητα τριγώνων. Κριτήρια ἰσότητας. Ἐξωτερικὴ γωνία τριγώνου. Σύγκριση πλευρῶν ἢ γωνιῶν τριγώνου. Σύγκριση ἀντίστοιχων πλευρῶν ἢ γωνιῶν δυὸ τριγώνων. Ἰσότητα ὀρθογωνίων τριγώνων.

5. Καθετότητα καὶ παραλληλία εὐθειῶν.

Μοναδικότητα καθέτου. Κάθετος καὶ πλάγιες πρὸς εὐθεία. Δύο βασικοὶ γεωμετρικοὶ τόποι: ἡ μεσοκάθετος εὐθυγράμμου τμήματος καὶ ἡ διχοτόμος γωνίας. Παραλληλία εὐθειῶν. Αἴτημα τοῦ Εὐκλείδη καὶ συνέπειές του. Γωνίες παράλληλων εὐθειῶν ποὺ τέμνονται ἀπὸ ἄλλες. Γωνίες μὲ ἀντίστοιχες πλευρὲς παράλληλες ἢ κάθετες. Ἄθροισμα γωνιῶν τριγώνου.

6. Παραλληλόγραμμα καὶ Τραπέζια.

Εἴδη παραλληλογράμμων. Βασικὰ θεωρήματα. Ἐφαρμογές. Τὸ Τμῆμα ποὺ συνδέει τὰ μέσα δύο πλευρῶν τριγώνου. Διαίρεση τμήματος σὲ ἴσα τμήματα. Ὀρθογώνιο. Διάμεσος ὀρθογωνίου τριγώνου ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν ὑποτείνουσα. Ρόμβος. Τετράγωνο. Τραπέζιο. Ἰσοσκελὲς τραπέζιο.

7. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ κύκλων.

Χορδὲς καὶ ἀποστήματα. Σχετικὲς θέσεις εὐθείας καὶ κύκλου. Ἐφαπτομένη κύκλου. Σχετικὲς θέσεις δύο κύκλων. Κοινὲς ἐφαπτόμενες κύκλων.

8. Ἐγγεγραμμένα καὶ περιγεγραμμένα σχήματα.

Ἐγγεγραμμένη γωνία. Γωνία ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ χορδὴ καὶ ἐφαπτομένη. Ἡ ἔννοια τοῦ κανονικοῦ πολυγώνου. Γενικὲς ἰδιότητες κανονικῶν πολυγώνων. Ἰδιότητες ἐγγεγραμμένων καὶ περιγεγραμμένων σὲ κύκλο τετραπλεύρων.

9. Γεωμετρικὲς κατασκευὲς καὶ γεωμετρικοὶ τόποι.

Βασικὲς γεωμετρικὲς κατασκευές. Ἀναλυτικὴ καὶ συνθετικὴ μέθοδος. Βασικοὶ γεωμετρικοὶ τόποι. Κατασκευὲς μὲ χρησιμοποίηση τῶν γεωμετρικῶν τόπων.

ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ - ΧΗΜΕΙΑ)

Ὧρες 4.

I. Σκοποί:

Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῶν «Φυσικῶν» στὸ Λύκειο ἐπιδιώκει σὲ γενικὲς γραμμὲς τοὺς ἴδιους σκοποὺς μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ μαθήματος στὸ Γυμνάσιο, ἀλλὰ σὲ μεγαλύτερο πλάτος καὶ βάθος μὲ τὴ θεωρητικότερη θεμελίωση τῶν παρεχομένων ἑρμηνειῶν, τὴ συστηματικότερη διερεύνηση τῶν αἰτίων καὶ τὴ συχνότερη χρήση τοῦ μαθηματικοῦ λογισμοῦ. Συγκεκριμένα ἐπιδιώκεται:

1. Νὰ γνωρίσουν οἱ μαθητὲς τὰ φυσικὰ καὶ χημικὰ φαινόμενα, ὥστε νὰ κατανοήσουν τοὺς νόμους ποὺ τὰ διέπουν καὶ νὰ προχωρήσουν στὴν ἑρμηνεία τους.

2. Νὰ προκληθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα στὸ χῶρο τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας, νὰ ἀναπτυχθεῖ ἡ παρατηρητικότητά τους, ἡ ἑρμηνευτικὴ τους διάθεση, ἡ πρωτοβουλία, ἡ συνεργατικότητα καὶ ἡ κρίση τους καὶ νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἱκανότητα νὰ ἐκμεταλλεύονται τὰ πορίσματα τῶν ἐπιστημῶν αὐτῶν στὶς πρακτικὲς ἐφαρμογὲς γιὰ τὴ βελτίωση τῶν ὅρων διαβιώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

3. Νὰ ἀσκηθοῦν οἱ μαθητὲς στὴν παρατήρηση καὶ στὸ πείραμα γιὰ τὴ σπουδὴ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου.

4. Ἔμμεσος, τέλος, σκοπὸς τοῦ μαθήματος εἶναι: Νὰ γνωρίσουν οἱ μαθητὲς τὴ συμβολὴ στὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων τῆς ἀνθρωπότητας καὶ κυρίως τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, ὥστε νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ἡ πρόοδος τῶν Ἐπιστημῶν προϋποθέτει μόχθο, αὐτοθυσία καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο.

II. Διδακτέα ὕλη.

Α'. ΦΥΣΙΚΗ

Ὧρες 3 ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὶς 31 Ἰανουαρίου· ὧρες 2 ἀπὸ τὴν 1η Φεβρουαρίου ὡς τὴν ἔναρξη τῶν ἐξετάσεων τοῦ Ἰουνίου.

Εἰσαγωγή.

Θέμα καὶ μέθοδοι τῆς Φυσικῆς. Ὕλη καὶ φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης. Δομὴ τῶν ὑλικῶν σωμάτων. Φυσικὰ μεγέθη Μέτρηση φυσικῶν μεγεθῶν. Συστήματα μονάδων (C.G.S., M.K.S. καὶ Τ.Σ.). Διαστάσεις τῶν φυσικῶν μεγεθῶν καὶ ἐξισώσεις διαστάσεων. Μάζα καὶ βάρος τῶν σωμάτων. Πυκνότητα καὶ εἰδικὸ βάρος.

Μηχανικὴ τῶν στερεῶν.

Κινητική.

Στοιχειώδης ἔννοια τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς κινήσεως ἑνὸς σώματος. Εὐθύγραμμη ὁμαλὴ καὶ ὁμαλὰ μεταβαλλόμενη κίνηση. Κυκλικὴ ὁμαλὴ κίνηση. Ἀρχὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν κινήσεων. Σύνθεση δύο εὐθυγράμμων κινήσεων.

Στατικὴ τῶν στερεῶν.

Ἡ ἔννοια τῆς δυνάμεως (ὁρισμός, μονάδες, παρουσίασή της). Σύνθεση τῶν δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται στὸ ἴδιο σημεῖο. Ἀνάλυση δυνάμεως. Ροπὴ δυνάμεως ὡς πρὸς ἄξονα καὶ ὡς πρὸς σημεῖο. Σύνθεση δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ στερεοῦ σώματος. Σύνθεση παραλλήλων δυνάμεων. Ζεῦγος δυνάμεων. Κέντρο βάρους. Ἰσορροπία στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο στηρίζεται σὲ ὁριζόντιο ἐπίπεδο καὶ ἰσορροπία τοῦ στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ στρέφεται γύρω ἀπὸ ὁριζόντιο ἄξονα.

Δυναμική.

Ἀρχὴ τῆς ἀδρανείας, Θεμελειώδης ἐξίσωση τῆς δυναμικῆς. Ὁρισμὸς μονάδων δυνάμεως. Δράση καὶ ἀντίδραση Κεντρομόλα καὶ φυγόκεντρη δύναμη. Ἐφαρμογές. Ἐλεύθερη πτώση τῶν σωμάτων.

Ἔργο - ἰσχὺς - ἐνέργεια.

Ἔργο καὶ μονάδες ἔργου. Ἔργο βάρους. Ἰσχὺς καὶ μονάδες ἰσχύος. Μεγάλες μονάδες ἔργου. Ἐνέργεια καὶ μορφὲς ἐνέργειας. Ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνέργειας.

Ὁρμή. Νόμοι μεταβολῆς τῆς ὁρμῆς καὶ ἀρχὴ τῆς διατηρήσεώς της Περιστροφικὴ κίνηση τοῦ στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ ἄξονα. Στροφορμή. Νόμος τῆς παγκόσμιας ἕλξεως. Πεδίο βαρύτητας.

Τριβή. Ἐλαστικότητα.

Τριβὴ ὀλισθήσεως καὶ τριβὴ κυλίσεως. Ἐλαστικότητα (ἑλκυσμός, κάμψη, στρέψη). Ἐλαστικὴ ὑστέρηση.

Ἁπλὲς μηχανές.

Μοχλοί. Τροχαλίες. Πολύσπαστο. Βαροῦλκο. Ζυγός. Κεκλιμένο ἐπίπεδο.

Μηχανικὴ τῶν ρευστῶν.

Ὑδροστατική.

Πίεση καὶ μονάδες πιέσεως. Ὑδροστατικὴ πίεση. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ὑδροστατικῆς. Μετάδοση τῶν πιέσεων διαμέσου τῶν ὑγρῶν. Δυνάμεις ποὺ ἀσκοῦνται στὸν ὁριζόντιο πυθμένα καὶ στὰ τοιχώματα τοῦ δοχείου. Ἄνωση. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη. Ἰσορροπία στερεοῦ ποὺ εἶναι βυθισμένο σὲ ὑγρό. Ἰσορροπία σωμάτων ποὺ ἐπιπλέουν. Μέτρηση τῆς πυκνότητας στερεῶν καὶ ὑγρῶν (μέθοδος τῆς ἀνώσεως). Πυκνόμετρα καὶ ἀραιόμετρα.

Ἀεροστατική.

Χαρακτηριστικὰ καὶ βάρος τῶν ἀερίων. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση καὶ μέτρησή της. Βαρόμετρα. Σχέση μεταξὺ πιέσεως καὶ ὄγκου τῶν ἀερίων σὲ σταθερὴ θερμοκρασία (νόμος τῶν BOYLE - MARIOTTE). Πίεση μείγματος ἀερίων. Μανόμετρα. Ἐφαρμογὲς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Ἀντλίες ἀερίων καὶ ὑγρῶν. (περιληπτικά).

Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς, ὕψος καὶ ζῶνες τῆς ἀτμόσφαιρας. Μεταβολὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως σὲ συσχετισμὸ μὲ τὸ ὕψος. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη στὰ ἀέρια. Ἀερόστατα. Μοριακὰ φαινόμενα.

Μοριακὲς δυνάμεις. Κρυσταλλικὰ καὶ ἄμορφα στερεά. Ἰσότροπα καὶ ἀνισότροπα στερεά. Ἐπιφανειακὴ τάση. Τριχοειδὴ φαινόμενα. Διάχυση. Διαπίδηση. Ὤσμωση. Κινητικὴ θεωρία τῶν ἀερίων.

Ἀντίσταση τοῦ ἀέρα.

Νόμος τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρα. Ἀεροπλάνο.

Θερμότητα.

Διαστολὴ τῶν σωμάτων.

Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν ὑγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς

τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητος τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ θερμοκρασία. Πειραματικὴ μελέτη τῶν μεταβολῶν τῶν ἀερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία.

Ποσότητα θερμότητας καὶ μονάδα ποσότητας. Ἡ εἰδικὴ θερμότητα. Μέτρηση τῆς εἰδικῆς θερμότητας (στερεῶν, ὑγρῶν καὶ ἀερίων) μὲ τὴ μέθοδο τῶν μειγμάτων. Θερμιδόμετρα.

Εἰδικὲς θερμότητες τῶν ἀερίων. Θερμότητα ἀπὸ τὴν καύση (καυσίμων καὶ τροφῶν).

Μεταβολὲς στὴν κατάσταση τῶν σωμάτων.

Τήξη καὶ πήξη, οἱ νόμοι τους. Θερμότητα τήξεως καὶ μέτρησή της. Θερμιδόμετρο LAPLACE. Ἐξαέρωση. Ἐξάτμιση. Βρασμὸς καὶ νόμοι τοῦ βρασμοῦ. Θερμότητα ἐξαερώσεως. Ὑγροποίηση τῶν ἀερίων καὶ τοῦ ἀέρα. Ἀπόλυτη καὶ σχετικὴ ὑγρασία τοῦ ἀέρα.

Διάδοση τῆς θερμότητας. Τρόποι διαδόσεως τῆς θερμότητας.

Ἐφαρμογές.

Μηχανικὸ ἔργο καὶ θερμότητα.

Μηχανικὴ θεωρία τῆς θερμότητας. Μετατροπὴ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου σὲ θερμότητα. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τῆς θερμότητας. Θερμικὲς μηχανές. Ἀπόδοση θερμικῆς μηχανῆς. Ὑποβάθμιση τῆς ἐνέργειας.

Β' ΧΗΜΕΙΑ

Ὥρα 1 ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους ὡς τὶς 31 Ἰανουαρίου.

Ὧρες 2 ἀπὸ τὴν 1 Φεβρουαρίου ὡς τὴν ἔναρξη τῶν ἐξετάσεων τοῦ Ἰουνίου.

Γενικὸς μέρος:

Εἰσαγωγή: Ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς Χημείας.

Φυσικὰ καὶ χημικὰ φαινόμενα.

Σύσταση τῆς ὕλης: Καθορισμένα σώματα καὶ μίγματα.

Στοιχεῖα καὶ χημικὲς ἑνώσεις.

Νόμοι τῆς Χημείας.

Νόμος τῆς διατηρήσεως τῆς μάζας, νόμος τῶν σταθερῶν λόγων, νόμος τῶν ἁπλῶν πολλαπλασίων, νόμος τῶν ὄγκων σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον ἑνώνονται τὰ ἀέρια σώματα, νόμος τῶν ἰσοδυνάμων βαρῶν, χημικὰ ἰσοδύναμα τῶν στοιχείων.

Ἀτομικὴ καὶ μοριακὴ θεωρία.

Ἄτομα, μόρια, ἀτομικὸ βάρος (μάζες) γραμμοάτομο, γραμμομόριο, γραμμοϊσοδύναμο, ὑπόθεση AVOGADRO, μοριακὸς ὄγκος τῶν ἀερίων.

Μέθοδοι προσδιορισμοῦ τοῦ μοριακοῦ καὶ ἀτομικοῦ βάρους.

Φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης.

Ἀέρια. Διάχυση, διαπίδηση ἀερίων. Ὑγρά. Στερεά. Κρυσταλλικὰ συστήματα. Διαλύματα. Διαλυτότητα, περιεκτικότητα.

Σύμβολα στοιχείων, χημικοὶ τύποι, χημικὲς ἐξισώσεις, καθορισμὸς χημικῶν τύπων. Ὑπολογισμὸς τῶν χημικῶν ἐξισώσεων. Χημικὴ συγγένεια, σθένος, ρίζες.

Εἰδικὸ μέρος.

Ὑδρογόνο, ὀξυγόνο, νερό, ὑπεροξείδιο τοῦ ὑδρογόνου.

Ἀλογόνα: φθόριο, χλώριο, βρώμιο, ἰώδιο. Ὑδραλογόνα.

Ὀξυγονοῦχες ἑνώσεις τοῦ χλωρίου.

Θεῖο καὶ ἑνώσεις του: H_2S, SO_2, SO_3, H_2SO_4.

Ἄζωτο καὶ ἑνώσεις του: ὀξείδια τοῦ ἀζώτου, NH_3, HNO_3. Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀέρας. Τὰ εὐγενῆ ἀέρια.

Φωσφόρος καὶ ἑνώσεις του. Ἀρσενικό, Ἀντιμόνιο, Βισμούθιο, Ἄνθρακας, μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακα, διοξείδιο τοῦ ἄνθρακα, ἀνθρακικὰ ἅλατα. Πυρίτιο καὶ ἑνώσεις του. Βόριο καὶ ἑνώσεις του.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ

Ὧρες 1

Ι. Σκοπός.

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος τῆς Γεωλογίας - Ὀρυκτολογίας εἶναι:

α) Νὰ γνωρίσουν οἱ μαθητὲς τὰ χρακτηριστικὰ γεωλογικὰ φαινόμενα τῆς σύγχρονης καὶ παλαιότερης ἱστορίας τῆς γῆς καὶ νὰ προχωρήσουν στὴν ἑρμηνεία τους.

β) Νὰ γνωρίσουν τὰ ὀρυκτὰ τῆς Γῆς ὄχι μόνο καθ' ἑαυτὰ ἀλλὰ καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς πηγὲς τοῦ φυσικοῦ πλούτου τῆς χώρας, τὴν οἰκονομική της ἀνάπτυξη καὶ τὰ προβλήματα προστασίας τοῦ περιβάλλοντος.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη.

Α. ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Ἡ Γῆ ὡς οὐράνιο σῶμα. Τὸ μέρος τῆς Γῆς στὴν ἐπιφάνεια καὶ τὸ ἐσωτερικό της. Ὁρισμὸς καὶ διαίρεση τῆς Γεωλογίας.

Πετρογραφία - Πετρογένεση

Τὰ ὑλικὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς. Ἔδαφος. Ὑπέδαφος. Πετρώματα. Ὀρυκτὰ καὶ μεταλλεύματα.

Πετρώματα.

Ἰζηματογενὴ πετρώματα.

Μηχανικὰ ἰζήματα: Κροκάλες. Χάλικες. Ἄμμος. Λατύπες. Κροκαλοπαγή. Λατυποπαγὴ καὶ Χαλικοπαγὴ πετρώματα. Ψαμμίτες. Ἀργιλικὰ πετρώματα. Φλύσχης. Ἠφαιστειακὰ ἰζήματα. Τόφφοι. Θηραϊκὴ γῆ. Ἅλας, Γύψος.

Ἀσβεστόλιθοι. Ὀργανογενὴ πετρώματα (Ὀρυκτοὶ ἄνθρακες, πετρέλαιο).

Πυριγενὴ πετρώματα.

Πλουτώνεια πετρώματα, ἡφαιστίτες.

Μεταμορφωσιγενὴ πετρώματα.

Ὀρυκτὰ καὶ μεταλλεύματα.

Γεωτεκτονική.

Γεωλογικὴ ἐνέργεια τῆς ἀτμόσφαιρας.

Γεωλογικὴ ἐνέργεια τοῦ νεροῦ (ἐπιφανειακοῦ νεροῦ καὶ νεροῦ κάτω ἀπὸ τὴ γήϊνη ἐπιφάνεια).

Γηγενὴς θερμότητα.

Ἡφαιστειότητα τῆς γῆς.

Σεισμοί.

Ἱστορικὴ Γεωλογία.

Γεωλογικοὶ αἰῶνες.

Β. ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ

Ὁρισμὸς καὶ διαίρεση τῆς Ὀρυκτολογίας.

Σχῆμα ὀρυκτῶν

Φυσικὰ γνωρίσματα ὀρυκτῶν.

Ταξινόμηση ὀρυκτῶν: Αὐτοφυῆ στοιχεῖα (ἀδάμαντας, γραφίτης, θεῖο, χρυσός, ἄργυρος, χαλκός).

Ἑνώσεις θείου (σιδηροπυρίτης, χαλκοπυρίτης, γαληνίτης, ἀντιμονίτης, σφαλερίτης).

Ὀξείδια ὑδροξείδια (κορώνδιο, χαλαζίας, ὀπάλλιος, αἱματίτης, λειμονίτης, μαγνητίτης, πυρολουσίτης, χρωμίτης, βωξίτης).

Ἀνθρακικὰ ἅλατα (μαλαχίτης, ἀζωρίτης, ἀσβεστίτης, ἀραγωνίτης, μαγνητίτης, δολομίτης, σμιθσωνίτης).

Φωσφορικά, θειϊκά, φθοριοῦχα ἅλατα (ἀπατίτης, βαριτίνη, ἀνυδρίτης, γύψος, φθορίτης).

Πυριτικὰ ἅλατα (ἄστριος, σερπεντίνης, τάλκης, μαρμαρυγίας, πυρόξενος, κεροστίλβης, καολίνης, μοντμοριλονίτης).

Ὀργανογενὴ ὀρυκτὰ (ἀνθρακίτης, λιθάνθρακας, λιγνίτης, τύρφη, ἤλεκτρο, ἄσφαλτος, πετρέλαιο).

ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α. ΑΓΓΛΙΚΑ

Ὧρες 3.

Ι. Σκοπός:

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀγγλικῶν στὸ Λύκειο εἶναι νὰ ἐμπλουτίσει, νὰ ἐπεκτείνει καὶ νὰ ὁλοκληρώσει, ὅσο εἶναι

δυνατό, τὶς γνώσεις ποὺ ἔχουν ἀποκτήσει οἱ μαθητὲς στὸ Γυμνάσιο, ὥστε : α) νὰ μποροῦν νὰ καταλαβαίνουν καλύτερα καὶ εὐκολότερα τὴ γλώσσα, ὅταν τὴν ἀκοῦνε, β) νὰ τὴ μιλοῦν σωστὰ καὶ μὲ εὐχέρεια, γ) νὰ διαβάζουν καὶ νὰ καταλαβαίνουν τὰ ἀγγλικὰ κείμενα, δ) νὰ γράφουν σωστὰ ἀγγλικά, ε) ν' ἀγαπήσουν καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὴν ἀγγλόφωνη φιλολογία καὶ ἐπιστήμη καὶ στ) νὰ παρακινηθοῦν στὴν ἀνάγνωση καὶ μελέτη κλασσικῶν ἔργων τῆς ἀγγλόφωνης γραμματείας.

Ἔτσι ἐπιδιώκεται καὶ ὁ γενικότερος παιδευτικὸς στόχος γλωσσικοῦ μαθήματος.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη : γιὰ τὴν α' τάξη γενικοῦ Λυκείου (γιὰ 3 ὧρες τὴν ἑβδομάδα).

1. Λεξιλόγιο

Τὸ λεξιλόγιο περιλαμβάνει περίπου 600—700 ριζικὲς λέξεις ποὺ θὰ ἀποτελοῦν ἐπέκταση τῶν λέξεων, ποὺ διδάχθηκαν στὸ Γυμνάσιο. Οἱ λέξεις αὐτὲς ἐπιλέγονται μὲ κριτήριο τὴ συχνότητα, τὴ χρησιμότητα καὶ τὴν καταλληλότητά τους γιὰ τὴ διδασκαλία.

2. Προφορὰ

Γίνονται συστηματικὲς ἀσκήσεις φωνολογίας καὶ γενικότερα σωστῆς προφορᾶς λέξεων, φράσεων καὶ προτάσεων, γιὰ νὰ βελτιώνεται ἡ προφορὰ τῶν μαθητῶν. Ἡ χρησιμοποίηση εἰδικῶν ἐγκεκριμένων μαγνητοταινιῶν καὶ λοιπῶν ἀκουστικῶν μέσων βοηθεῖ ἀποτελεσματικὰ στὴ διδασκαλία καὶ ἡ ἀπόδοση εἶναι καλύτερη.

3. Ἀνάγνωση

Ἀνάγνωση ἀπὸ τὸ ἐγκεκριμένο σχολικὸ βιβλίο. Τὸ βιβλίο περιέχει κείμενα μὲ ποικίλο περιεχόμενο. Τὰ κείμενα ἀναφέρονται στὴ σύγχρονη πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωή, σὲ χαρακτηριστικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγγλικῆς καὶ ἀμερικανικῆς ἱστορίας καὶ ζωῆς, ὅπως ἐπισκέψεις σὲ ἱδρύματα, μουσεῖα, κήπους, σύντομες βιογραφίες προσωπικοτήτων, ἐπαγγέλματα, γιορτές, δῶρα, ἀθλοπαιδιὲς κ.λπ. Γίνεται καὶ παράλληλη χρήση συμπληρωματικῶν βιβλίων ἁπλουστευμένης μορφῆς μὲ βιογραφίες ἢ μυθιστορήματα τῆς ἀγγλόφωνης λογοτεχνίας (Simplified Readers).

4. Γραμματικὴ καὶ Συντακτικὸ

Μιὰ σύντομη ἐπανάληψη τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ στὰ καίρια σημεῖα τους, ποὺ διδάχθηκαν στὸ Γυμνάσιο, εἶναι ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ διδαχθοῦν στὴ συνέχεια τὰ νέα γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ φαινόμενα. Συγκεκριμένα διδάσκονται : μετατροπὴ ἐνεργητικῆς συντάξεως σὲ παθητικὴ καὶ ἀντίστροφα, κύριες καὶ δευτερεύουσες προτάσεις, εὐθὺς καὶ πλάγιος λόγος, εὐθεῖες καὶ πλάγιες ἐρωτήσεις, ὑποθετικοὶ λόγοι. Εἰδικότερα γιὰ τὴν τάξη αὐτὴ ἀπαιτεῖται συστηματικότερη διδασκαλία τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ, μὲ κατάλληλες ἀσκήσεις, γιὰ νὰ συνηθίσουν οἱ μαθητὲς στὴ σωστὴ χρήση τῆς γλώσσας. Ἡ σχετικὴ ἄσκηση γίνεται μέσα σὲ κατάλληλο διδασκτικὸ κλίμα (Situational Teaching).

5. Προφορικὲς Ἐκθέσεις

Γίνεται διαλογικὴ συζήτηση στὰ κείμενα ποὺ διαβάζονται ἢ σὲ ἄλλα γεγονότα. Ἐπίσης οἱ μαθητὲς ἀποδίδουν περιληπτικὰ τὰ κείμενα, ποὺ διαβάζουν, γιὰ νὰ ἀσκοῦνται στὴν προφορικὴ χρήση τῆς γλώσσας. Συνιστᾶται νὰ κάνουν οἱ μαθητὲς ὀλιγόλεπτες ὁμιλίες πάνω σὲ κατάλληλα καὶ ἐνδιαφέροντα θέματα.

6. Γραπτὲς ἀσκήσεις

Οἱ γραπτὲς ἀσκήσεις ἔχουν τὴ μορφὴ συμπληρώσεως προτάσεων μὲ κενά, μεταβολῆς τοῦ χρόνου τῶν ρημάτων, ἀπαντήσεων σ' ἐρωτήσεις κ.λπ.. Ἐπίσης διδάσκονται: ἀσκήσεις γιὰ μετατροπὴ ἐνεργητικῶν προτάσεων σὲ παθητικὲς καὶ ἀντίστροφα, γιὰ συμπλήρωση ὑποθετικῶν λόγων ἢ μετατροπή τους, γιὰ μετατροπὴ τοῦ εὐθέος λόγου σὲ πλάγιο καὶ ἀντίστροφα καὶ γιὰ παρατακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ σύνδεση προτάσεων κ.λπ.

7. Συνθέσεις

Οἱ μαθητὲς πρέπει νὰ συνηθίσουν νὰ γράφουν μικρὲς ἐκθέσεις, παραγράφους, ἐπιστολές, περιλήψεις, παραφράσεις καὶ λοιπὰ ὕστερα ἀπὸ κατάλληλες ὁδηγίες τοῦ καθηγητῆ, ὁ ὁποῖος κάνει εὔστοχες ἐρωτήσεις, χρησιμοποιεῖ εἰκόνες ἢ ἄλλα ἐποπτικὰ μέσα κ.λπ. Ἔτσι κατευθύνει ἐποικοδομητικὰ καὶ μ' ἐπιτυχία τοὺς μαθητὲς στὸν ἐπιδιωκόμενο ἀντικειμενικὸ σκοπό.

8. Ὀρθογραφία

Γίνεται περιοδικὰ ἄσκηση ὀρθογραφίας.

9. Γιὰ τὴν ἐμπέδωση τῆς διδασκαλίας γίνεται συστηματικὴ χρήση τῶν συμπληρωματικῶν βιβλίων τοῦ τύπου Simplified Readers, ἀφοῦ προηγουμένως δίνονται καὶ εἰδικὲς ὁδηγίες ἀπὸ τὸν καθηγητὴ στοὺς μαθητές.

Β. ΓΑΛΛΙΚΑ

Ὧρες 3.

Ι. Σκοπός :

Ἡ διδασκαλία τῆς γαλλικῆς στὸ λύκειο ἔχει σκοπό :

α) τὴ συμπλήρωση τῶν γνώσεων τοῦ Γυμνασίου, ὥστε ὁ μαθητὴς νὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ ἐπικοινωνήσει προφορικὰ καὶ γραπτὰ μὲ ἄτομα ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴ Γαλλικὴ γλώσσα.

β) τὴν εἰσαγωγὴ στὴν εἰδικὴ ὁρολογία ποὺ θὰ χρησιμεύσει στὸν μαθητὴ στὴν μελλοντικὴ του σταδιοδρομία ἀνάλογα μὲ τὴν κατεύθυνση τῶν σπουδῶν του.

γ) τὴν ἐξοικείωση μὲ τὰ γαλλικὰ γράμματα καὶ τὸν γαλλικὸ πολιτισμό, ὥστε νὰ προάγεται στὸν μαθητὴ τὸ ἀνθρωπιστικὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν λαῶν.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη :

Λεξιλόγιο :

Διδάσκεται λεξιλόγιο 400—500 νέων λέξεων ἀπὸ τὸ βασικὸ λεξιλόγιο 2ου βαθμοῦ μὲ συχνὴ ἐπανάληψη τοῦ λεξιλογίου ποὺ διδάχθηκε στὸ Γυμνάσιο. Ἰδιαίτερη προσοχὴ δίνεται στὸν ἐμπλουτισμὸ τῶν γνώσεων μὲ χρήσιμα παράγωγα τῶν ἤδη γνωστῶν καὶ τῶν νέων λέξεων ὡς καὶ μὲ γαλλισμοὺς ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴν καθημερινὴ γλώσσα.

Γραμματικὴ καὶ συντακτικό :

Ἐπανάληψη καὶ ἐμπέδωση τῆς ὕλης τοῦ Γυμνασίου μὲ συχνὲς ἀσκήσεις προφορικὲς καὶ γραπτές. Διδασκαλία τῶν συνθέτων χρόνων Plus-Que-Parfait καὶ Futur Anterieur de l'Indicatif, τῶν ἀντωνυμιῶν, κυρίως τῶν προσωπικῶν στὸ σύνολό τους, τῶν κτητικῶν, τῶν ἀναφορικῶν, δεικτικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν πάντοτε μέσα σὲ φράσεις καὶ σὲ Exercices Structuraux. Μελέτη τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων (Si + Present καὶ + Imparfait στὴ δευτερεύουσα), τῆς συμφωνίας τῆς παθητικῆς μετοχῆς σ' ὅλες τὶς περιπτώσεις. Μέσα καὶ παθητικὰ ρήματα, χρήση προθέσεων μὲ τὰ ρήματα, κυρίως τῶν προθέσεων de, a, en, par. Διδασκαλία τῶν ἀνωμάλων ρημάτων ποὺ συναντῶνται στὰ διδασκόμενα κείμενα. Μετατροπὴ ἐνεργητικῆς φωνῆς σὲ παθητικὴ καὶ ἀντίστροφα.

Εὐθὺς καὶ πλάγιος λόγος.

Προφορά :

Συνεχίζονται οἱ ἀσκήσεις φωνητικῆς καὶ προφορᾶς λέξεων καὶ φράσεων γιὰ νὰ συνειδητοποιήσουν οἱ μαθητὲς τὴν σημασία τῆς συνετῆς ἐκφορᾶς (Rythme et Intonation).

Προφορικὲς ἀσκήσεις.

Ἔχουν τὸ προβάδισμα ὅπως καὶ στὸ Γυμνάσιο. Γίνεται διαλογικὴ συζήτηση μεταξὺ καθηγητῆ καὶ μαθητῶν ἢ μεταξὺ μαθητῶν σχετικὰ μὲ τὰ θέματα τῶν κειμένων τοῦ βιβλίου ἢ μὲ ἄλλα περιστασιακὰ θέματα, ἀποδίδεται περιληπτικὰ τὸ περιεχόμενο κεφαλαίων ἀπὸ τὸ βοηθητικὸ βιβλίο ἢ τὸ

μαθητικό περιοδικό ἢ τὸ περιεχόμενο ἀπὸ ἀκρόαση δίσκων ἢ μαγνητοφωνημένων κειμένων.
'Ανάγνωση.

Σ' αὐτὴν τὴν τάξη οἱ μαθητὲς πρέπει νὰ διαβάζουν μὲ εὐχέρεια καὶ ἔκφραση ἀπὸ τὸ σχολικό τους βιβλίο ποὺ περιέχει καὶ σύγχρονα λογοτεχνικὰ κείμενα, μὲ μύηση στὸν πολιτισμὸ τῆς Γαλλίας. Ἡ παράλληλη χρήση στὸ σπίτι βοηθητικῶν βιβλίων τῆς Γαλλικῆς λογοτεχνίας σὲ ἁπλὴ γλώσσα ἢ ἑνὸς γαλλικοῦ μαθητικοῦ περιοδικοῦ θεωρεῖται ἐποικοδομητική.
Γραπτὲς ἀσκήσεις.
'Ασκήσεις ὅπως καὶ στὸ Γυμνάσιο. 'Ιδιαίτερη προσοχὴ δίνεται στὴ σύνταξη παραγράφων (συντόμων ἐκθέσεων) ἁπλῶν ἐπιστολῶν, περιλήψεων, παραφράσεων κ.λπ., ποὺ ἔχουν προπαρασκευασθεῖ προφορικὰ ἀπὸ τὸν καθηγητὴ μὲ κατάλληλες ἐρωτήσεις, μὲ ἐπίδειξη εἰκόνων κ.λπ. 'Απὸ καιρὸ σὲ καιρὸ οἱ γραπτὲς ἀσκήσεις μποροῦν νὰ ἀντικατασταθοῦν μὲ ποικίλες ἀσχολίες «'Εκτὸς μεθόδου» π.χ. τὴν ἐκμετάλλευση ὑλικοῦ ἀπὸ τὰ ἁπλᾶ κείμενα γαλλικῆς, ἀπὸ εἰκόνες ἢ πίνακες, ἀπὸ ταινίες ἢ κασσέτες ἀπὸ φίλμ.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Ὧρες 3.

I. Σκοπός :

Ἡ **Φυσικὴ** 'Αγωγὴ στὸ Λύκειο ἔχει ὡς σκοπὸ τὴν ἰσόρροπη σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνάπτυξη τοῦ μαθητῆ, τὴν ἐπισήμανση τῶν κινητικῶν του κλίσεων καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῶν κινητικῶν του δυνατοτήτων, ὥστε νὰ γίνει αὐτὸς ἱκανὸς γιὰ νὰ ἐνταχθεῖ παραγωγικὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Εἰδικότερα μὲ τὴ Φυσικὴ 'Αγωγὴ στὸ Λύκειο ἐπιδιώκονται οἱ ἀκόλουθοι μερικοὶ σκοποί :

α) ἡ ἐξασφάλιση τῆς σωματικῆς ὑγείας καὶ εὐεξίας καὶ ἡ βασικὴ σκληραγώγηση τοῦ ὀργανισμοῦ.
β) ἡ πρόληψη καὶ ἡ διόρθωση τῶν σωματικῶν ἐλαττωμάτων κατὰ τὴν κίνηση καὶ τὴ στάση.
γ) ἡ καλλιέργεια τῆς ἀγάπης γιὰ τὴ φύση καὶ τὴ ζωὴ τῆς ὑπαίθρου, ἡ ἀνάπτυξη τῆς διαθέσεως γιὰ κίνηση, ἐργασία, δράση καὶ αἰσιόδοξη ἀντίληψη γιὰ τὴ ζωή.
δ) ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἑτοιμότητας καὶ τῆς πρωτοβουλίας γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ἀπροβλέπτων φυσικῶν ἐμποδίων.
ε) ἡ καλλιέργεια ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρετῶν, ἰδιαίτερα τοῦ πνεύματος τῆς τάξεως, τῆς αὐτοκυριαρχίας, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς συνεργασίας.
στ) ἡ καλλιέργεια ὑγιοῦς ἀθλητικοῦ πνεύματος, ἡ ἀνάπτυξη τῶν ἀθλητικῶν ἱκανοτήτων καὶ ἡ δημιουργία ἀθλητῶν.

II. Διδακτέα ὕλη

Τμήματα 'Αρρένων

1. 'Ασκήσεις μὲ κινησιολογικὴ βάση τὸ ρυθμό.
Βαδίσεις, μετατοπίσεις, δρόμοι, ἀναπηδήσεις, ἅλματα. 'Ελεύθερες ἀσκήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα. Συνασκήσεις καὶ ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.
'Ασκήσεις καὶ συνασκήσεις μὲ χρησιμοποίηση κινητῶν ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων.
'Ασκήσεις, μὲ σφαῖρες, κοντούς, σχοινάκια, ἐμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλινθία, σχοινιὰ ἀναρριχήσεως, δοκούς, μονόζυγα, δίζυγα, πολύζυγα, δυναμόμετρα, βάρη, ἀναπηδητήρια κ.λπ.

2. 'Αγωνιστικὴ γυμναστική.
'Ασκήσεις καὶ στὰ ἕξι (6) ἀγωνίσματα. Διδασκαλία ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων. Καλυτέρευση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς. Προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων

3. Παιχνίδια—'Αθλοπαιδιές.
Διδασκαλία γυμναστικῶν—ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν καὶ παιχνιδιῶν γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ στὴν προπόνηση τῶν ἀθλοπαιδιῶν.
Διδασκαλία γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῆς ὁμάδας στὶς βασικότερες ἀθλοπαιδιές. Κανονισμοί. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

4. Κλασσικὸς ἀθλητισμός.
Διδασκαλία τῶν κατάλληλων, γιὰ τὴν ἡλικία τῶν μαθητῶν τῆς Α' Λυκείου, ἀγωνισμάτων. Καλυτέρευση τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἅλματος καὶ ρίψεως. Διδασκαλία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν κανονισμῶν ὅλων τῶν ἀγωνισμάτων. 'Επιδίωξη ἐπιτεύξεως ἀτομικῆς ἐπιδόσεως ἀπὸ τοὺς μαθητὲς σὲ ἕνα ἢ περισσότερα ἀγωνίσματα. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

5. Κολύμβηση.
Διδασκαλία ὅλων τῶν εἰδῶν κολυμβήσεως καὶ τελειοποίηση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς. Τακτικὴ ὁμαδικῆς κολυμβήσεως—κανονισμοί. 'Επιδίωξη ἐπιτεύξεως ἀτομικῆς ἐπιδόσεως σὲ ἕνα ἢ περισσότερα ἀγωνίσματα. Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς τεχνητῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς ναυαγοσωστικῆς. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

6. Λοιπὰ ἀθλήματα.
Ὅπου οἱ συνθῆκες τὸ ἐπιτρέπουν οἱ μαθητὲς διδάσκονται καὶ ἐπιδίδονται σὲ ναυτικά, χιονοδρομικά, ὀρειβατικά, ἀεροναυτικά, κ.λπ. ἀθλήματα. Κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν ἀθλημάτων αὐτῶν ἐπιδιώκεται ἡ τελειοποίηση τῆς τεχνικῆς, ἡ ἐκμάθηση τῆς τακτικῆς καὶ τῶν κανονισμῶν, ὁ σχηματισμὸς ὁμάδων, ἀνάλογα μὲ τὴν κλίση τῶν μαθητῶν, καὶ ἡ ὀργάνωση ἀγώνων.

7. 'Ελληνικοὶ χοροί.
Διδασκαλία τῶν πανελληνίων χορῶν καθὼς καὶ ἄλλων χορῶν ἀπὸ διάφορες περιοχὲς τῆς 'Ελλάδας καὶ ἰδιαίτερα τῆς περιοχῆς, ὅπου βρίσκεται τὸ Λύκειο.
Σχηματισμὸς συγκροτήματος λαϊκῶν χορῶν ἀπὸ μαθητές.

Τμήματα Θηλέων.

1. 'Ασκήσεις μὲ κινησιολογικὴ βάση τὸ ρυθμό.
Βαδίσεις, μετατοπίσεις, δρόμοι, ἀναπηδήσεις, ἅλματα.
'Ελεύθερες ἀσκήσεις πρὸς ὅλους τοὺς ἄξονες καὶ τὰ ἐπίπεδα. Συνασκήσεις καὶ ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία προκαθορισμένου σκοποῦ.
'Ασκήσεις καὶ συνασκήσεις μὲ τὴ χρησιμοποίηση κινητῶν ἢ σταθερῶν γυμναστικῶν ὀργάνων. 'Ασκήσεις μὲ σφαῖρες, κοντούς, σχοινάκια, κορδέλλες, στεφάνια, ἐμπόδια, στρώματα, κορίνες, πλίνθια, δίζυγα, πολύζυγα, ἀναπηδητήρια, κ.λπ.

2. 'Αγωνιστικὴ γυμναστική.
'Ασκήσεις καὶ στὰ τέσσερα (4) ἀγωνίσματα. Διδασκαλία ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων. Καλυτέρευση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς. Προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

3. Ρυθμικὴ ἀγωνιστικὴ γυμναστική.
'Ασκήσεις μὲ κορίνες, μπάλες, στεφάνια, σχοινάκια καὶ κορδέλλες. Διδασκαλία ὁλοκληρωμένων προγραμμάτων στὰ διάφορα ὄργανα καὶ ἐκμάθηση τῶν κανονισμῶν. Προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

4. Παιχνίδια—'Αθλοπαιδιές.
Διδασκαλία γυμναστικῶν—ψυχαγωγικῶν παιχνιδιῶν καὶ παιχνιδιῶν γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ στὴν προπόνηση τῶν ἀθλοπαιδιῶν.

Διδασκαλία γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἀτομικῆς τεχνικῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῆς ὁμάδας στὶς βασικότερες ἀθλοπαιδιές. Κανονισμοί. Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

5. Κλασικὸς ἀθλητισμός.
Διδασκαλία τῶν καταλλήλων, **γιὰ τὴν** ἡλικία τῶν μαθητριῶν τῆς Α' Λυκείου, ἀγωνισμάτων. Καλυτέρευση τῆς τεχνικῆς στὰ κυριότερα ἀγωνίσματα δρόμου, ἅλματος καὶ ρίψεως. Διδασκαλία τῆς τεχνικῆς τῶν σκυταλοδρομιῶν καὶ τῶν κανονισμῶν ὅλων τῶν ἀγωνισμάτων. 'Επιδίωξη ἐπιτεύξεως ἀτομικῆς ἐπιδόσεως ἀπὸ τὶς μαθήτριες σὲ ἕνα ἢ περισσότερα ἀγωνίσματα.

Συγκρότηση καὶ προπόνηση ὁμάδας. 'Οργάνωση ἀγώνων.

6. Κολύμβηση.

Διδασκαλία όλων τών ειδών κολυμβήσεως καί τελειοποίηση τής ατομικής τεχνικής. Τακτική ομαδικής κολυμβήσεως - κανονισμοί. Επιδίωξη επιτεύξεως ατομικής επιδόσεως σέ ένα ή περισσότερα αγωνίσματα. Πρακτική εφαρμογή τής τεχνητής αναπνοής καί τής ναυαγοσωστικής. Συγκρότηση καί προπόνηση ομάδας. Οργάνωση αγώνων.

7. Λοιπά αθλήματα.

Όπου οί συνθήκες τό επιτρέπουν οί μαθήτριες διδάσκονται καί επιδίδονται σέ ναυτικά, χιονοδρομικά, ορειβατικά, αεροναυτικά κ.λ.π. αθλήματα.

Κατά τή διδασκαλία τών αθλημάτων αυτών επιδιώκεται ή τελειοποίηση τής τεχνικής, ή εκμάθηση τής τακτικής καί τών κανονισμών, ό σχηματισμός ομάδων, ανάλογα μέ τήν κλίση τών μαθητριών καί ή οργάνωση αγώνων.

8. Ελληνικοί χοροί.

Διδασκαλία τών πανελλήνιων χορών καθώς καί άλλων χορών από διάφορες περιοχές τής Ελλάδας καί ιδιαίτερα τής περιοχής όπου βρίσκεται τό Λύκειο.

Σχηματισμός συγκροτήματος λαϊκών χορών από μαθήτριες.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ

Ώρα 1

Ι. Σκοπός :

Σκοπός τού μαθήματος είναι :

α) Νά καλλιεργήσει τό καλαισθητικό συναίσθημα στούς μαθητές καί νά βοηθήσει γενικότερα στήν καλλιτεχνική αγωγή τους.

β) Νά προβάλει τή σημασία τών σχηματογραφικών παραστάσεων καί κατασκευών από τήν τέχνη καί τήν τεχνολογία ώς κατατοπιστικών στοιχείων γιά τίς θεωρητικές - επιστημονικές ασχολίες καί γιά τόν καθημερινό μας βίο. Νά διοχετεύσει τήν αγάπη γενικά πρός τή χειροτεχνική καί κατασκευαστική δημιουργία.

γ) Νά ενθαρρύνει τίς ιδιαίτερες τεχνικές καί καλλιτεχνικές κλίσεις τών μαθητών, νά καλλιεργήσει τίς εκφραστικές δυνάμεις τους καί νά ασκήσει τίς σχετικές δεξιότητες τους ώστε, μέ τή μεθοδική διδασκαλία, αυτές νά ενεργοποιούνται άμεσα.

δ) Νά ασκήσει τούς μαθητές στή σταθερότητα τού χεριού, ώστε παράλληλα μέ τήν οπτική καί ακουστική ικανότητα κατά τό χρόνο τής μορφοποιήσεως τών προσφερομένων ποικίλων τεχνικών στοιχείων, νά αποκτηθεί ή σχετική ευχέρεια στήν απόδοση τής ιδέας μέ γραμμογραφική ακρίβεια.

ΙΙ. Διδακτέα ύλη.

α) Ελεύθερο σχέδιο.

1. Σχεδίαση μέ μολύβι «εκ τού φυσικού» σέ κατάλληλα μπλόκ τών κυριοτέρων γεωμετρικών στερεών ή καί απλών αντικειμένων ξεχωριστών ή σέ συνδυασμούς από δύο ή περισσότερα, τοποθετημένα στήν έδρα, ώστε νά είναι ορατά από ολόκληρη τήν τάξη. Παράλληλα θά διδαχτεί ό τρόπος συγκρίσεως από απόσταση τών αναλογιών τών διαφόρων μερών μεταξύ τους καί πρός τό σύνολο.

2. Σκιαγράφηση τών παραπάνω αντικειμένων μέ τή χρησιμοποίηση τών τριών βασικών τόνων αλλά καί άλλων ενδιαμέσων κατά περίπτωση.

β) Γραμμικό σχέδιο.

1. Γραμμογραφικές ασκήσεις ακριβείας. Γραμμοσκίαση Τεχνική γραφή, κανονικά πολύγωνα, πολύκεντρα τόξα, ωοειδή σχήματα, έλλειψη παραβολή υπερβολή, κλίμακες.

2. Προβολές : Ορθή, πλάγια καί κεντρική προβολή· Παράσταση αντικειμένων μέ τίς όψεις τους (πρόοψη, κάτοψη, πλάγιες όψεις) αξονομετρικές κατασκευές υπό διάφορες σχεδιαστικές γωνίες, αναπτύγματα.

3. Προοπτική (οφθαλμική). Τά βασικά στοιχεία τών προοπτικών κατασκευών, όπως γραμμές εδάφους καί ορίζοντα, οπτική γωνία, κύριο σημείο οράσεως, σημεία αποστάσεως καί φυγής. Σχεδίαση ανάλογων προοπτικών ασκήσεων.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ώρα 1.

Ι. Σκοπός.

Σκοπός τού μαθήματος τής Μουσικής στό Λύκειο είναι ή βελτίωση τών μουσικών γνώσεων τών μαθητών πού είχαν από τό Γυμνάσιο καί ή εξάσκηση τού μουσικού αισθητηρίου τους σέ βαθμό πού νά επιτυγχάνεται καλύτερα ή πνευματική καί ψυχική τους ανάπτυξη. Ιδιαίτερος στόχος τής Μουσικής στό Λύκειο είναι ή παρουσίαση τής αρχαίας ελληνικής, τής βυζαντινής καί τής σύγχρονης ελληνικής μουσικής παραδόσεως, ώστε νά εκτιμηθεί σωστά ή αληθινή προσφορά τής ελληνικής πλευράς στό διεθνή χώρο τής Μουσικής.

ΙΙ. Διδακτέα ύλη.

Τραγούδια (μέ μουσική ανάγνωση): α) Δημοτικά, β) Κλασικά μονόφωνα, απλά δίφωνα καί τρίφωνα, γ) Διάφορα.

Μορφολογία.

Φωνητική -Ενόργανη μουσική : χορωδία - ορχήστρα καί τά διάφορα είδη τους. Καντάτα. Ορατόριο, Όπερα.

Μουσικές φόρμες.

Μονοφωνία. Πολυφωνία. Κανών. Φούγκα. Είδη μορφών : διμερής, τριμερής (μορφή Λίντ). Κλασικά έργα ενόργανης μουσικής : Σονάτα. Συμφωνία. Κονσέρτο. Μουσική δωματίου. Προγραμματική μουσική.

Ιστορία Μουσικής.

Η αρχαία Ελληνική μουσική στήν τραγωδία. Σημειογραφία τής Βυζαντινής Μουσικής καί φθόγγοι αυτής. Παρασημαντική. Οί τρείς διδάσκαλοι (Γρηγόριος, Χουρμούζιος, Χρύσανθος). Εποχή τής Βυζαντινής ακμής (CROTTA FERRATA). Η Βυζαντινή Μουσική στήν Ελεύθερη Ελλάδα. Γένη, ήχοι τής Βυζαντινής Μουσικής καί ή αντιστοιχία τους μέ τούς αρχαίους ελληνικούς τρόπους. Σημειογραφία τής Ευρωπαϊκής Μουσικής.

Κλασική εποχή. Μορφές καί συνθέτες : Χάϋντν, Μότσαρτ, Μπετόβεν.

Ρομαντική εποχή. Ρομαντικοί συνθέτες : Σούμπερτ, Μέν τελσον. Σούμαν. Μπερλιόζ. Λίστ. Σοπέν. Τό Λίντ.

Εθνικές σχολές : Ρωσία (ομάδα τών «Πέντε») Τσαϊκόφσκυ. Τσεχοσλοβακία : Σμέτανα, Ντβόρζακ. Ουγγαρία : Μπέλλα Μπάρτοκ. Σκανδιναυΐα : Γκρήγκ.

Ιταλική όπερα : Βέρντι, Βερισμός.

Γερμανική όπερα : Μεταρρύθμιση τής όπερας. Ρ. Βάγκνερ. Οί μετά τόν Βάγκνερ συνθέτες : Γερμανία (Μπράμς, Μπρούγκνερ, Μύλερ, Ρ. Στράους, Γαλλία (Γκουνώ, Σαίν Σάνς, Μπεζέ, Σ. Φράνκ, Μασενέ).

Σύγχρονη εποχή : Ντεβυσσύ, Ραβέλ, Στραβίνσκυ, Σάϊνμπεργκ, Προκόφιεφ, Σοστακόβιτς, Χατσατουριάν).

Έλληνες συνθέτες :

Ιστορική επισκόπηση τής σχολικής μουσικής.

Ακροάσεις (μετά από απλή ανάλυση) ανάλογες μέ τό θέμα διδασκαλίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Πρώτη (Α) Τάξη Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως.

Άρθρο 3.

1. Τά διδασκόμενα μαθήματα καί οί ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στήν πρώτη (Α) τάξη τού Εσπερινού Λυκείου Γενικής Κατευθύνσεως ορίζονται ώς εξής :

Μαθήματα	Ὧρες
Θρησκευτικά	2
Νεοελληνική Γλώσσα καὶ Γραμματεία	3
Ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα καὶ Γραμματεία	7
Ἱστορία	2
Μαθηματικά	4
Φυσικά (Φυσική-Χημεία)	3
Γεωλογία-Ὀρυκτολογία	1
Ξένη Γλώσσα	2
Φυσική Ἀγωγή	1
Σύνολο ὡρῶν	25

2. Τὸ μάθημα τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς διδάσκεται πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῶν μαθημάτων καὶ μὲ σύμπτυξη τῶν τάξεων ἢ τῶν τμημάτων κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἄρθρο 4.

Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῆς πρώτης (Α) τάξεως τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς :

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Ὧρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ὧρες 3.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως. Στὴ διάρκεια τοῦ διδακτικοῦ ἔτους γράφονται 6 - 8 ἐκθέσεις.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ὧρες 7.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

4. ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὧρες 2.

Ἀπὸ τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα Ἱστορίας τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως διδάσκεται ἡ ὕλη ὡς τὸ τέλος τῆς ἑνότητας 13.

5. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ὧρες 4.

I. Σκοποί :

Ἰσχύουν οἱ σκοποὶ ποὺ ἀναφέρονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Διδακτέα ὕλη :

Α' ΑΛΓΕΒΡΑ-ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Ὧρες 2.

1. Ἔννοιες ἀπὸ τὴ Μαθηματικὴ Λογικὴ καὶ ἐφαρμογές·

Πρόταση καὶ προτασιακὸς τύπος. Σύνολο ἀληθείας. Λογικὲς πράξεις. Ποσοδεῖκτες. Ταυτολογία καὶ ἀντίφαση. Μέθοδοι ἀποδείξεως. Ἐπαγωγή. Ἐφαρμογὲς στὴ διατύπωση καὶ ἀπόδειξη μαθηματικῶν προτάσεων.

2. Τὸ σύνολο R τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν ὡς ἀντιμεταθετικὸ σῶμα.

Οἱ βασικὲς πράξεις στὸ R. Ἀξιώματα στὸ (R,+,.). Θεωρήματα ποὺ προκύπτουν ἄμεσα. Διερεύνηση ἐξισώσεως α' βαθμοῦ. Ἐφαρμογές.

3. Τὸ R ὡς διατεταγμένο σῶμα.

Τὰ ἀξιώματα διατάξεων στὸ R. Συμβιβαστότητα τῆς διατάξεως μὲ τὴν πρόσθεση καὶ τὸν πολλαπλασιασμό. Θεωρήματα ποὺ εἶναι ἄμεσες συνέπειες. Ἀπόλυτη τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἰδιότητες. Ἐφαρμογές. Δυνάμεις καὶ διάταξη. Ἀνίσωση α' βαθμοῦ μὲ ἕναν ἄγνωστο.

4. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

Ὁρισμὸς συναρτήσεως γενικά. Πραγματικὴ συνάρτηση. Περιορισμὸς καὶ ἐπέκταση τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἴσες συναρτήσεις. Πράξεις στὸ σύνολο τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἀνάπτυγμα καὶ παραγοντοποίηση. Ἀσκήσεις λογισμοῦ μὲ πολυώνυμα καὶ ρητὲς συναρτήσεις. Ἐφαρμογὲς στὴ λύση ἐξισώσεων καὶ ἀνισώσεων.

5. Κυκλικὲς συναρτήσεις.

Τριγωνομετρικὸς κύκλος καὶ βασικὲς κυκλικὲς συναρτήσεις. Τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ τῶν τόξων : 0^0, 30^0, 45^0, 60^0, 90^0, 180^0 270^0. Θεμελιώδεις σχέσεις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ ἴδιου τόξου. Σχέση μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξων ποὺ ἔχουν ἄθροισμα ἢ διαφορά : 90^0, 180^0, 270^0, 360^0. Ἀναγωγὴ τόξου στὸ α' τεταρτημόριο. Ταυτότητες. Βασικὲς τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις.

6. Ριζικά.

Τὸ ἀξίωμα κιβωτισμοῦ στὸ R. Ἡ ὕπαρξη τετραγωνικῆς ρίζας γιὰ τοὺς μὴ ἀρνητικούς. Βασικὲς ἰδιότητες λογισμοῦ τῶν ριζικῶν. Δυνάμεις μὲ ρητὸ ἐκθέτη.

Β'. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

ὥρες 2.

1. Εἰσαγωγικὲς ἔννοιες.

Ἀντικείμενο τῆς Θεωρητικῆς Γεωμετρίας. Ἀρχικὲς ἔννοιες. Σημεῖο, εὐθεία, ἐπίπεδο. Τὸ ἐπίπεδο ὡς βασικὸ σημειοσύνολο. Ἡμιευθεία, εὐθύγραμμο τμῆμα, γωνία, πολύγωνο.

2. Εὐθύγραμμα τμήματα.

Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα εὐθυγράμμων τμημάτων. Μέσο εὐθυγράμμου τμήματος. Πράξεις μὲ εὐθύγραμμα τμήματα. Μέτρηση τμημάτων.

3. Τόξα καὶ γωνίες.

Κύκλος καὶ κυκλικὸς δίσκος. Χορδὲς καὶ τόξα. Ἐπίκεντρη γωνία. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα τόξων. Πράξεις μὲ τόξα καὶ μέτρηση τόξων. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα γωνιῶν. Διχοτόμος γωνίας. Διαδοχικὲς γωνίες. Πράξεις μὲ γωνίες καὶ μέτρηση γωνιῶν. Γωνίες κατακορυφήν. Ὀρθὴ γωνία καὶ καθετότητα εὐθειῶν. Γωνίες συμπληρωματικὲς καὶ παραπληρωματικές.

4. Τρίγωνο.

Εἴδη τριγώνου. Διάμεσοι, διχοτόμοι, ὕψη τριγώνου. Ἰσότητα τριγώνων. Κριτήρια ἰσότητας. Ἐξωτερικὴ γωνία τριγώνου. Σύγκριση πλευρῶν ἢ γωνιῶν τριγώνου. Σύγκριση ἀντίστοιχων πλευρῶν ἢ γωνιῶν δύο τριγώνων. Ἰσότητα ὀρθογωνίων τριγώνων.

5. Καθετότητα καὶ παραλληλία εὐθειῶν.

Μοναδικότητα καθέτου. Κάθετος καὶ πλάγιες πρὸς εὐθεία. Δύο βασικοὶ γεωμετρικοὶ τόποι : ἡ μεσοκάθετος εὐθυγράμμου τμήματος καὶ ἡ διχοτόμος γωνίας. Παραλληλία εὐθειῶν. Αἴτημα τοῦ Εὐκλείδη καὶ συνέπειές του. Γωνίες παράλληλων εὐθειῶν ποὺ τέμνονται ἀπὸ ἄλλες. Γωνίες μὲ ἀντίστοιχες πλευρὲς παράλληλες ἢ κάθετες. Ἄθροισμα γωνιῶν τριγώνου.

6. Παραλληλόγραμμα καὶ Τραπέζια.
Εἴδη παραλληλογράμμων. Βασικὰ θεωρήματα. Ἐφαρμογές. Τὸ τμῆμα ποὺ συνδέει τὰ μέσα δύο πλευρῶν τριγώνου. Διαίρεση τμήματος σὲ ἴσα τμήματα. Ὀρθογώνιο. Διάμεσος ὀρθογωνίου τριγώνου ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν ὑποτείνουσα. Ρόμβος. Τετράγωνο. Τραπέζιο. Ἰσοσκελὲς τραπέζιο.
7. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ κύκλων.
Χορδὲς καὶ ἀποστήματα. Σχετικὲς θέσεις εὐθείας καὶ κύκλου. Ἐφαπτομένη κύκλου. Σχετικὲς θέσεις δύο κύκλων. Κοινὲς ἐφαπτόμενες κύκλων.

6. ΦΥΣΙΚΑ.
Ὧρες 3.

I. Σκοποί :
Ἰσχύουν οἱ σκοποὶ ποὺ ἀναφέρονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Διδακτέα ὕλη.

Α' ΦΥΣΙΚΗ
Ὧρες 2.

Εἰσαγωγή.
Θέμα καὶ μέθοδοι τῆς Φυσικῆς. Ὕλη καὶ φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης. Δομὴ τῶν ὑλικῶν σωμάτων. Φυσικὰ μεγέθη. Μέτρηση φυσικῶν μεγεθῶν. Συστήματα μονάδων (C.G.S., M.K.S. καὶ Τ.Σ.) Διαστάσεις τῶν φυσικῶν μεγεθῶν καὶ ἐξισώσεις διαστάσεων. Μάζα καὶ βάρος τῶν σωμάτων. Πυκνότητα καὶ εἰδικὸ βάρος.
Μηχανικὴ τῶν στερεῶν.
Κινητική
Στοιχειώδης ἔννοια τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς κινήσεως ἑνὸς σώματος. Εὐθύγραμμη ὁμαλὴ καὶ ὁμαλὰ μεταβαλλόμενη κίνηση. Κυκλικὴ ὁμαλὴ κίνηση. Ἀρχὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν κινήσεων. Σύνθεση δύο εὐθυγράμμων κινήσεων.
Στατικὴ τῶν στερεῶν.
Ἡ ἔννοια τῆς δυνάμεως (ὁρισμός, μονάδες, παράστασή της). Σύνθεση τῶν δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται στὸ ἴδιο σημεῖο. Ἀνάλυση δυνάμεως. Ροπὴ δυνάμεως ὡς πρὸς ἄξονα καὶ ὡς πρὸς σημεῖο. Σύνθεση παράλληλων δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ στερεοῦ σώματος. Σύνθεση δυνάμεων. Ζεῦγος δυνάμεων. Κέντρο βάρους. Ἰσορροπία στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο στηρίζεται σὲ ὁριζόντιο ἐπίπεδο καὶ ἰσορροπία τοῦ στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ στρέφεται γύρω ἀπὸ ὁριζόντιο ἄξονα.
Δυναμική.
Ἀρχὴ τῆς ἀδράνειας. Θεμελιώδης ἐξίσωση τῆς δυναμικῆς. Ὁρισμὸς μονάδων δυνάμεως. Δράση καὶ ἀντίδραση. Κεντρομόλα καὶ φυγόκεντρη δύναμη. Ἐφαρμογές. Ἐλεύθερη πτώση τῶν σωμάτων.
Ἔργο-ἰσχὺς-ἐνέργεια.
Ἔργο καὶ μονάδες ἔργου. Ἔργο βάρους. Ἰσχὺς καὶ μονάδες ἰσχύος. Μεγάλες μονάδες ἔργου. Ἐνέργεια καὶ μορφὲς ἐνέργειας. Ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνέργειας.
Ὁρμή. Νόμοι μεταβολῆς καὶ ὁρμῆς καὶ ἀρχὴ τῆς διατηρήσεώς της.
Περιστροφικὴ κίνηση τοῦ στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ ἄξονα. Στροφορμή. Νόμος τῆς παγκόσμιας ἕλξεως. Πεδίο βαρύτητας.
Τριβή. Ἐλαστικότητα.
Τριβὴ ὀλισθήσεως καὶ τριβὴ κυλίσεως. Ἐλαστικότητα (ἑλκυσμός, κάμψη, στρέψη). Ἐλαστικὴ ὑστέρηση.
Ἁπλὲς μηχανές.
Μοχλοί. Τροχαλίες. Πολύσπαστο. Βαροῦλκο. Ζυγός. Κεκλιμένο ἐπίπεδο.

Μηχανικὴ τῶν ρευστῶν.
Ὑδροστατική.
Πίεση καὶ μονάδες πιέσεως. Ὑδροστατικὴ πίεση. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ὑδροστατικῆς. Μετάδοση τῶν πιέσεων διαμέσου τῶν ὑγρῶν. Δυνάμεις ποὺ ἀσκοῦνται στὸν ὁριζόντιο πυθμένα καὶ στὰ τοιχώματα τοῦ δοχείου. Ἄνωση. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη. Ἰσορροπία στερεοῦ ποὺ εἶναι βυθισμένο σὲ ὑγρό. Ἰσορροπία σωμάτων ποὺ ἐπιπλέουν. Μέτρηση τῆς πυκνότητας στερεῶν καὶ ὑγρῶν (μέθοδος τῆς ἀνώσεως). Πυκνόμετρα καὶ ἀραιόμετρα.

Ἀεροστατική.
Χαρακτηριστικὰ καὶ βάρος τῶν ἀερίων. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση καὶ μέτρησή της. Βαρόμετρα. Σχέση μεταξὺ πιέσεως καὶ ὄγκου τῶν ἀερίων σὲ σταθερὴ θερμοκρασία (νόμος τῶν BOYLE - MARIOTTE). Πίεση μείγματος ἀερίων. Μανόμετρα. Ἐφαρμογὲς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Ἀντλίες ἀερίων καὶ ὑγρῶν (περιληπτικά).
Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς γῆς, ὕψος καὶ ζῶνες τῆς ἀτμοσφαίρας. Μεταβολὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη στὰ ἀέρια.

Ἀερόστατα.
Μοριακὰ φαινόμενα.
Μοριακὲς δυνάμεις. Κρυσταλλικὰ καὶ ἄμορφα στερεά. Ἰσότροπα καὶ ἀνισότροπα στερεά. Ἐπιφανειακὴ τάση. Τριχοειδὴ φαινόμενα. Διάχυση. Διαπίδυση.
Ὤσμωση. Κινητικὴ θεωρία τῶν ἀερίων.
Ἀντίσταση τοῦ ἀέρα.
Νόμος τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρα. Ἀεροπλάνο.

Β' ΧΗΜΕΙΑ
Ὥρα 1.

Γενικὸ μέρος.
Εἰσαγωγή : Ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς Χημείας.
Φυσικὰ καὶ χημικὰ φαινόμενα
Σύσταση τῆς ὕλης : Καθορισμένα σώματα καὶ μείγματα. Στοιχεῖα καὶ χημικὲς ἑνώσεις.

Νόμοι τῆς Χημείας.
Νόμος τῆς διατηρήσεως τῆς μάζας, νόμος τῶν σταθερῶν λόγων, νόμος τῶν ἁπλῶν πολλαπλασίων, νόμος τῶν ὄγκων σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον ἑνώνονται τὰ ἀέρια σώματα, νόμος τῶν ἰσοδυνάμων βαρῶν, χημικὰ ἰσοδύναμα τῶν στοιχείων
Ἀτομικὴ καὶ μοριακὴ θεωρία.
Ἄτομα, μόρια, ἀτομικὸ καὶ μοριακὸ βάρος (μάζες), γραμμοάτομο, γραμμομόριο, γραμμοϊσοδύναμο, ὑπόθεση AVOGADRO, μοριακὸς ὄγκος τῶν ἀερίων. Μέθοδοι προσδιορισμοῦ τοῦ μοριακοῦ καὶ ἀτομικοῦ βάρους.
Φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης.
Ἀέρια. Διάχυση, διαπίδυση ἀερίων. Ὑγρά. Στερεά. Κρυσταλλικὰ συστήματα.
Διαλύματα. Διαλυτότητα, περιεκτικότητα.
Σύμβολα στοιχείων, χημικοὶ τύποι, χημικὲς ἐξισώσεις, καθορισμὸς χημικῶν τύπων. Ὑπολογισμὸς τῶν Χημικῶν ἐξισώσεων. Χημικὴ συγγένεια, σθένος ρίζες.
Εἰδικὸ μέρος.
Ὑδρογόνο, ὀξυγόνο, νερό, ὑπεροξείδιο τοῦ ὑδρογόνου.

7. ΓΕΩΛΟΓΙΑ-ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ
Ὥρα 1.
Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

8. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ὧρες 2.
Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως μὲ προσαρμογὴ τῆς ἐκτάσεως τῆς διδακτέας ὕλης στὴ δίωρη διδασκαλία τοῦ μαθήματος.

9. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
Ὥρα 1.
Ἀπὸ τὴ διδακτέα ὕλη τοῦ μαθήματος τῆς Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Πρώτης (Α) τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενι-

κῆς Κατευθύνσεως γίνεται ἐπιλογὴ ὥστε νὰ προσαρμόζεται κατάλληλα στὴν περιορισμένη χρονικὰ διδασκαλία τοῦ μαθήματος καὶ στὶς ἰδιαίτερες συνθῆκες λειτουργίας τοῦ Ἑσπερινοῦ Λυκείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.

Πρώτη (Α) Τάξη Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου.

Ἄρθρο 5.

1. Τὰ διδασκόμενα μαθήματα καὶ οἱ ὧρες ἑβδομαδιαίας διδασκαλίας τους στὴν Πρώτη (Α) Τάξη τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασσικοῦ Λυκείου ὁρίζονται ὡς ἑξῆς :

Μαθήματα	Ὧρες
Θρησκευτικά	2
Νέα Ἑλληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	4
Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Γλώσσα καὶ Γραμματεία	9
Ἱστορία	3
Λατινικά	3
Μαθηματικά	4
Φυσικὰ (Φυσική - Χημεία)	3
Γεωλογία - Ὀρυκτολογία	1
Ξένη Γλώσσα (συνεχιζόμενη)	2
Γερμανικὴ Γλώσσα	2
Φυσικὴ Ἀγωγή	2
Μουσική	1
Σύνολο	36

2. Στὸ Πρότυπο Ἑλληνικὸ Κλασσικὸ Λύκειο διατίθεται ἐπὶ πλέον ἕνα ἀπόγευμα τὴν ἑβδομάδα κατὰ τὸ ὁποῖο οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες ἐπιδίδονται στὸν κλασικὸ ἀθλητισμό, στὶς ἀθλοπαιδιές, στὴν κολύμβηση καὶ σὲ λοιπὰ ἀθλήματα.

Ἄρθρο 6.

Ἡ διδακτέα ὕλη τῶν μαθημάτων τῆς Πρώτης (Α) τάξεως τοῦ Προτύπου Ἑλληνικοῦ Κλασικοῦ Λυκείου ὁρίζεται ἀναλυτικὰ κατὰ μάθημα ὡς ἑξῆς :

1. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Ὧρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

2. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ.

Ὧρες 4.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

3. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ὧρες 9.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως μὲ τὶς ἑξῆς τροποποιήσεις ὡς πρὸς τὴ διδασκτέα ὕλη :

α) Γλωσσικὴ διδασκαλία ἀπὸ τὸ Ἐγχειρίδιο ποὺ χρησιμοποιεῖται στὴν ἴδια τάξη τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως, ὧρες 9 κατὰ τὸ Α′ τρίμηνο καὶ ὧρες 4 κατὰ τὸ Β′ καὶ Γ′ τρίμηνο.

β) Ἑρμηνεία περικοπῶν ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ τοῦ Ξενοφῶντα, ὧρες 5 ἀπὸ τὶς ἀρχὲς Ἰανουαρίου ὡς τὸ τέλος Μαρτίου.

γ) Ἑρμηνεία τοῦ λόγου τοῦ Λυσία Ὑπὲρ τοῦ Ἀδυνάτου, ὧρες 5 ἀπὸ τὴν 1 Ἀπριλίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

4. ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὧρες 3.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

5. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ὧρες 3.

Ι. Σκοπός :

Σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν Λατινικῶν εἶναι :

α) Νὰ κάνει τοὺς μαθητὲς ἱκανοὺς νὰ διαβάζουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὰ ἀντιπροσωπευτικότερα κείμενα τῆς κλασικῆς λατινικῆς Γραμματείας.

β) Νὰ διαγείρει τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μαθητῶν γιὰ νὰ γνωρίσουν καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὸ κάλλος τῆς μορφῆς τῶν λατινικῶν κειμένων, τὶς ἠθικὲς ἀξίες ποὺ περικλείουν καὶ τὰ ἰδιαίτερα πολιτιστικὰ στοιχεῖα ποὺ ἀντικατοπτρίζονται σ' αὐτά, ὥστε νὰ συνειδητοποιήσουν ὅτι ὁ πολιτισμὸς τῆς Εὐρώπης καὶ γενικότερα τῶν προηγμένων λαῶν πολλὰ ὀφείλει στὸ ρωμαϊκὸ πολιτισμό, ποὺ εἶναι τὸ ἄλλο σκέλος τοῦ κλασικοῦ κόσμου.

γ) Νὰ προσπορίσει στοὺς μαθητὲς ἀξιόλογο λεξιλογικὸ καὶ γλωσσικὸ πλοῦτο ἀπὸ μιὰ γλώσσα, ἡ ὁποία ἔχει δανείσει στὴν ἐπιστήμη, στὴν τέχνη καὶ στὴ φιλοσοφία πολλὰ καὶ σημαντικὰ συστατικὰ στοιχεῖα της καὶ εἶναι ἡ μητέρα - γλώσσα τῶν σημαντικότερων γλωσσῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη.

Γλωσσικὴ διδασκαλία.

Α′ Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ διδακτικοῦ ἔτους μέχρι 31 Ἰανουαρίου, ὧρες 3.

α) Ἀνάγνωση καὶ μετάφραση ἁπλῶν λατινικῶν κειμένων ἀπὸ ἐγκεκριμένο Ἀνθολόγιο Ἀσκήσεων τῆς Λατινικῆς. Παράλληλα καὶ μὲ βάση τὶς ἀσκήσεις τοῦ Ἀνθολογίου, συστηματικὴ διδασκαλία τῶν πιὸ συνηθισμένων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων ἀπὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο τῆς Λατινικῆς Γραμματικῆς σὲ τόση ἔκταση ὅση χρειάζεται γιὰ μιὰ πρώτη γνωριμία τῶν μαθητῶν μὲ τὴ γλώσσα αὐτὴ καὶ ὅση ἀπαιτεῖται γιὰ νὰ καταστοῦν οἱ μαθητὲς ἱκανοὶ νὰ διαβάζουν, νὰ μεταφράζουν καὶ νὰ κατανοοῦν τὸ περιεχόμενο τῶν διδασκομένων λατινικῶν κειμένων.

β) Ἐμπέδωση τῶν διδασκομένων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν φαινομένων μὲ γραπτὲς ἢ καὶ προφορικὲς ἀσκήσεις ποὺ θὰ περιλαμβάνουν :

1) Φράσεις καὶ μικρὲς - ἁπλὲς προτάσεις γιὰ συμπλήρωση ἢ μετασχηματισμὸ ὁρισμένων μερῶν τους, 2) λέξεις, φράσεις καὶ μικρὲς ἁπλὲς προτάσεις γιὰ μεταφορὰ ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ στὰ λατινικὰ καὶ τὸ ἀντίθετο.

γ) Εὐκαιριακά : 1) Ἀπομνημόνευση λέξεων καὶ φράσεων μὲ τὶς ὁποῖες θὰ ἐμπλουτίζεται προοδευτικὰ τὸ λατινικὸ λεξιλόγιο τῶν μαθητῶν, 2) Ἐπισήμανση στερεότυπων λατινικῶν φράσεων ποὺ διατηροῦνται ἀκόμη ὡς ὅροι ἢ ἀποφθεγματικὲς ἐκφράσεις, 3) Ἐπισήμανση ἀντίστοιχων γλωσσικῶν φαινομένων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας.

Β′ Ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου ὡς τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους.

α) Ὥρα 1 : Συνέχεια τῆς ἀναγνώσεως καὶ τῆς μεταφράσεως τῶν κειμένων τοῦ Ἀνθολογίου Ἀσκήσεων μὲ ἰδιαίτερο στόχο τὴ συμπλήρωση τῆς διδασκαλίας τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ ὅπως καὶ κατὰ τὸ προηγούμενο τετράμηνο.

β) Ὧρες 2 : Ἀνάγνωση, μετάφραση καὶ γραμματικὴ καὶ συντακτικὴ ἐπεξεργασία ἐκλεκτῶν περικοπῶν ἀπὸ τὸ ἔργο DE VIRIS ILLUSTRIBUS URBIS ROMAE τοῦ LHOMOND ἀπὸ εἰδικὸ ἐγκεκριμένο διδακτικὸ ἐγχειρίδιο, ποὺ θὰ περιέχει ἀνάλογα σχόλια, καθὼς καὶ γλωσσικὲς καὶ ἑρμηνευτικὲς σημειώσεις.

6. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Ὧρες 4.

Ι. Σκοποί.

Ἰσχύουν οἱ σκοποὶ ποὺ περιέχονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

ΙΙ. Διδακτέα ὕλη.

Α' ΑΛΓΕΒΡΑ

Ὧρες 2.

1. Ἔννοιες ἀπὸ τὴ Μαθηματικὴ Λογικὴ καὶ Ἐφαρμογὲς

Πρόταση καὶ προτασιακὸς τύπος. Σύνολο ἀλήθειας. Λογικὲς πράξεις. Προσοδεῖκτες. Ταυτολόγια καὶ ἀντίφαση. Μέθοδοι ἀποδείξεως. Ἐπαγωγή. Ἐφαρμογὲς στὴ διατύπωση καὶ ἀπόδειξη μαθηματικῶν προτάσεων.

2. Τὸ σύνολο R τῶν πραγματικῶν ἀριθμῶν ὡς ἀντιμεταθετικὸ σῶμα.

Οἱ βασικὲς πράξεις στὸ R. Ἀξιώματα στὸ (R + ,.). Θεωρήματα ποὺ προκύπτουν ἄμεσα. Διερεύνηση ἐξισώσεως α' βαθμοῦ. Ἐφαρμογές.

3. Τὸ R ὡς διατεταγμένο σῶμα.

Τὰ ἀξιώματα διατάξεως στὸ R. Συμβιβαστότητα τῆς διατάξεως μὲ τὴν πρόσθεση καὶ τὸν πολλαπλασιασμό. Θεωρήματα ποὺ εἶναι ἄμεσες συνέπειες. Ἀπόλυτη τιμὴ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ. Ἰδιότητες. Ἐφαρμογές. Δυνάμεις καὶ διάταξη. Ἀνίσωση α' βαθμοῦ μὲ ἕναν ἄγνωστο.

4. Πραγματικὲς συναρτήσεις.

Ὁρισμὸς συναρτήσεως γενικά. Πραγματικὴ συνάρτηση. Περιορισμὸς καὶ ἐπέκταση τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἴσες συναρτήσεις. Πράξεις στὸ σύνολο τῶν πραγματικῶν συναρτήσεων. Ἀνάπτυγμα καὶ παραγοντοποίηση. Ἀσκήσεις λογισμοῦ μὲ πολυώνυμα καὶ ρητὲς συναρτήσεις. Ἐφαρμογὲς στὴ λύση ἐξισώσεων καὶ ἀνισώσεων.

5. Κυκλικὲς συναρτήσεις.

Τριγωνομετρικὸς κύκλος καὶ βασικὲς κυκλικὲς συναρτήσεις: Τριγωνόμετρικοὶ ἀριθμοὶ τῶν τόξων: 0°, 30°, 45°, 60°, 90°, 180°, 270°. Θεμελιώδεις σχέσεις μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τοῦ ἴδιου τόξου. Σχέση μεταξὺ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν τόξων ποὺ ἔχουν ἄθροισμα ἢ διαφορά: 90°, 180°, 270°, 360°. Ἀναγωγὴ τόξου στὸ α' τεταρτημόριο. Ταυτότητες. Βασικὲς τριγωνομετρικὲς ἐξισώσεις.

6. Ριζικά.

Τὸ ἀξίωμα κιβωτισμοῦ στὸ R. Ἡ ὕπαρξη τετραγωνικῆς ρίζας καὶ τοὺς μὴ ἀρνητικούς. Βασικὲς ἰδιότητες λογισμοῦ τῶν ριζικῶν. Δυνάμεις μὲ ρητὸ ἐκθέτη.

7. Μελέτη τῆς μεταβολῆς πραγματικῶν συναρτήσεων πραγματικῆς μεταβλητῆς.

Μονότονες συναρτήσεις καὶ μονότονες κατὰ τμήματα. Λόγος μεταβολῆς συναρτήσεως. Συναρτήσεις ἄρτιες-περιττές. Μελέτη συναρτήσεως γιὰ «μεγάλες» ἢ «μικρὲς» τιμὲς τοῦ (χ). Ἐφαρμογὴ στὴ μελέτη τῶν συναρτήσεων $\psi \rightarrow \alpha\chi+\beta$, α/χ, $\alpha\chi^2 + \beta\chi + \gamma$ κ.λπ. Χρήση τῆς γραφικῆς παραστάσεως γιὰ τὴ λύση ἐξισώσεων.

Β' ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ.

ὥρες 2.

1. Εἰσαγωγικὲς ἔννοιες.

Ἀντικείμενο τῆς θεωρητικῆς Γεωμετρίας. Ἀρχικὲς ἔννοιες. Σημεῖο, εὐθεία, ἐπίπεδο. Τὸ ἐπίπεδο ὡς βασικὸ σημειοσύνολο. Ἡμιευθεία, εὐθύγραμμο τμῆμα, γωνία, πολύγωνο.

2. Εὐθύγραμμα τμήματα.

Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα εὐθυγράμμων τμημάτων. Μέσο εὐθυγράμμου τμήματος. Πράξεις μὲ εὐθύγραμμα τμήματα. Μέτρηση τμημάτων.

3. Τόξα καὶ γωνίες.

Κύκλος καὶ κυκλικὸς δίσκος. Χορδὲς καὶ τόξα. Ἐπίκεντρη γωνία. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα τόξων. Πράξεις μὲ τόξα καὶ μέτρηση τόξων. Ἰσότητα καὶ ἀνισότητα γωνιῶν. Διχοτόμος γωνίας. Διαδοχικὲς γωνίες. Πράξεις μὲ γωνίες καὶ μέτρηση γωνιῶν. Γωνίες κατακορυφήν. Ὀρθὴ γωνία καὶ καθετότητα εὐθειῶν. Γωνίες συμπληρωματικὲς καὶ παραπληρωματικές.

4. Τρίγωνο.

Εἴδη τριγώνου. Διάμεσοι, διχοτόμοι, ὕψη τριγώνου. Ἰσότητα τριγώνων. Κριτήρια ἰσότητας. Ἐξωτερικὴ γωνία τριγώνου. Σύγκριση πλευρῶν ἢ γωνιῶν τριγώνου. Σύγκριση ἀντίστοιχων πλευρῶν ἢ γωνιῶν δυὸ τριγώνων. Ἰσότητα ὀρθογωνίων τριγώνων.

5. Καθετότητα καὶ παραλληλία εὐθειῶν.

Μοναδικότητα καθέτου. Κάθετος καὶ πλάγιες πρὸς εὐθεία. Δύο βασικοὶ γεωμετρικοὶ τόποι: ἡ μεσοκάθετος εὐθυγράμμου τμήματος καὶ ἡ διχοτόμος γωνίας. Παραλληλία εὐθειῶν. Αἴτημα τοῦ Εὐκλείδη καὶ συνέπειές του. Γωνίες παράλληλων εὐθειῶν ποὺ τέμνονται ἀπὸ ἄλλες. Γωνίες μὲ ἀντίστοιχες πλευρὲς παράλληλες ἢ κάθετες. Ἄθροισμα γωνιῶν τριγώνου.

6. Παραλληλόγραμμα καὶ Τραπέζια.

Εἴδη παραλληλογράμμων. Βασικὰ θεωρήματα. Ἐφαρμογές. Τὸ Τμῆμα ποὺ συνδέει τὰ μέσα δύο πλευρῶν τριγώνου. Διαίρεση τμήματος σὲ ἴσα τμήματα. Ὀρθογώνιο. Διάμεσος ὀρθογωνίου τριγώνου ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὴν ὑποτείνουσα. Ρόμβος. Τετράγωνο. Τραπέζιο. Ἰσοσκελὲς τραπέζιο.

7. Σχετικὲς θέσεις εὐθειῶν καὶ κύκλων.

Χορδὲς καὶ ἀποστήματα. Σχετικὲς θέσεις εὐθείας καὶ κύκλου. Ἐφαπτομένη κύκλου. Σχετικὲς θέσεις δύο κύκλων. Κοινὲς ἐφαπτόμενες κύκλων.

8. Ἐγγεγραμμένα καὶ περιγεγραμμένα σχήματα.

Ἐγγεγραμμένη γωνία. Γωνία ποὺ σχηματίζεται ἀπὸ χορδὴ καὶ ἐφαπτομένη. Ἡ ἔννοια τοῦ κανονικοῦ πολυγώνου. Γενικὲς ἰδιότητες κανονικῶν πολυγώνων. Ἰδιότητες ἐγγεγραμμένων καὶ περιγεγραμμένων σὲ κύκλο τετραπλεύρων.

7. ΦΥΣΙΚΑ (ΦΥΣΙΚΗ-ΧΗΜΕΙΑ)

ὥρες 3.

I. Σκοποί:

Ἰσχύουν οἱ σκοποὶ ποὺ περιέχονται στὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

II. Διδακτέα ὕλη.

Α' ΦΥΣΙΚΗ

ὥρες 2.

Εἰσαγωγή.

Θέμα καὶ μέθοδοι τῆς Φυσικῆς. Ὕλη καὶ φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης. Δομὴ τῶν ὑλικῶν σωμάτων. Φυσικὰ μεγέθη. Μέτρηση φυσικῶν μεγεθῶν. Συστήματα μονάδων (C.C.S., M.K.S. καὶ Τ.Σ.). Διαστάσεις τῶν φυσικῶν μεγεθῶν καὶ ἐξισώσεις διαστάσεων. Μάζα καὶ βάρος τῶν σωμάτων. Πυκνότητα καὶ εἰδικὸ βάρος.

Μηχανικὴ τῶν στερεῶν.

Κινητική.

Στοιχειώδης ἔννοια τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς κινήσεως ἑνὸς σώματος. Εὐθύγραμμη ὁμαλὴ καὶ ὁμαλὰ μεταβαλλόμενη κίνηση. Κυκλικὴ ὁμαλὴ κίνηση. Ἀρχὴ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν κινήσεων. Σύνθεση δύο εὐθύγραμμων κινήσεων.

Στατικὴ τῶν στερεῶν.

Ἡ ἔννοια τῆς δυνάμεως (ὁρισμός, μονάδες, παράστασή της). Σύνθεση τῶν δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται στὸ ἴδιο σημεῖο. Ἀνάλυση δυνάμεως. Ροπὴ δυνάμεως ὡς πρὸς ἄξονα καί, ὡς πρὸς σημεῖο. Σύνθεση δυνάμεων ποὺ ἐφαρμόζονται σὲ διάφορα σημεῖα τοῦ στερεοῦ σώματος. Σύνθεση παράλληλων δυνάμεων. Ζεῦγος δυνάμεων. Κέντρο βάρους. Ἰσορροπία στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο στηρίζεται σὲ ὁριζόντιο ἐπίπεδο καὶ ἰσορροπία τοῦ στερεοῦ σώματος τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ στρέφεται γύρω ἀπὸ ὁριζόντιο ἄξονα.

Δυναμική.

Ἀρχὴ τῆς ἀδράνειας. Θεμελιώδης ἐξίσωση τῆς δυναμικῆς. Ὁρισμὸς μονάδων δυνάμεως. Δράση καὶ ἀντίδραση. Κεντρομόλα καὶ φυγόκεντρη δύναμη. Ἐφαρμογές. Ἐλεύθερη πτώση τῶν σωμάτων.

Ἔργο - ἰσχὺς - ἐνέργεια.

Ἔργο καὶ μονάδες ἔργου. Ἔργο βάρους. Ἰσχὺς καὶ μονάδες ἰσχύος. Μεγάλες μονάδες ἔργου. Ἐνέργεια καὶ μορφὲς ἐνέργειας. Ἀρχὴ τῆς διατηρήσεως τῆς ἐνέργειας.

Ὁρμή. Νόμοι μεταβολῆς τῆς ὁρμῆς καὶ ἀρχὴ τῆς διατηρήσεώς της. Περιστροφικὴ κίνηση τοῦ στερεοῦ σώματος γύρω ἀπὸ ἄξονα. Στροφορμή.

Νόμος τῆς παγκόσμιας ἕλξεως. Πεδίο βαρύτητας.

Τριβή. Ἁπλὲς μηχανὲς - Μοχλοί. Ζυγός. Κεκλιμένο ἐπίπεδο.

Μηχανικὴ τῶν ρευστῶν.

Ὑδροστατική.

Πίεση καὶ μονάδες πιέσεως. Ὑδροστατικὴ πίεση. Θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς ὑδροστατικῆς. Μετάδοση τῶν πιέσεων διαμέσου τῶν ὑγρῶν. Δυνάμεις ποὺ ἀσκοῦνται στὸν ὁριζόντιο πυθμένα καὶ στὰ τοιχώματα τοῦ δοχείου. Ἄνωση. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη. Ἰσορροπία στερεοῦ ποὺ εἶναι βυθισμένο σὲ ὑγρό. Ἰσορροπία σωμάτων ποὺ ἐπιπλέουν.

Ἀεροστατική.

Χαρακτηριστικὰ καὶ βάρος τῶν ἀερίων. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεση καὶ μέτρησή της. Βαρόμετρα. Σχέση μεταξὺ πιέσεως καὶ ὄγκου τῶν ἀερίων καὶ σταθερὴ θερμοκρασία (νόμος τῶν Boyle - Mariotte). Πίεση μείγματος ἀερίων. Μανόμετρα. Ἐφαρμογὲς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως.

Ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς, ὕψος καὶ ζῶνες τῆς ἀτμόσφαιρας. Μεταβολὴ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως ἀνάλογα μὲ τὸ ὕψος. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδη στὰ ἀέρια.

Μοριακὰ φαινόμενα.

Μοριακὲς δυνάμεις. Κρυσταλλικὰ καὶ ἄμορφα στερεά. Ἰσότροπα καὶ ἀνισότροπα στερεά. Ἐπιφανειακὴ τάση, Τριχοειδὴ φαινόμενα. Διάχυση. Διαπίδυση.

Ἀντίσταση τοῦ ἀέρα.

Νόμος τῆς ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρα. Ἀεροπλάνο.

Θερμότητα.

Διαστολὴ τῶν σωμάτων.

Θερμότητα. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Διαστολὴ τῶν στερεῶν. Ἐξισώσεις γραμμικῆς ἐπιφανειακῆς καὶ κυβικῆς διαστολῆς. Διαστολὴ τῶν ὑγρῶν. Ἀνωμαλία τῆς διαστολῆς τοῦ νεροῦ. Μεταβολὴ τῆς πυκνότητας τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑγρῶν ἀνάλογα μὲ τὴ θερμοκρασία. Πειραματικὴ μελέτη τῶν μεταβολῶν τῶν ἀερίων. Ἀπόλυτο μηδὲν καὶ ἀπόλυτη κλίμακα θερμοκρασιῶν.

Θερμιδομετρία.

Ποσότητα θερμότητας καὶ μονάδα ποσότητας. Ἡ εἰδικὴ θερμότητα. Μέτρηση τῆς εἰδικῆς θερμότητας (στερεῶν, ὑγρῶν καὶ ἀερίων) μὲ τὴ μέθοδο τῶν μειγμάτων. Θερμιδόμετρα.

Εἰδικὲς θερμότητες τῶν ἀερίων. Θερμότητα ἀπὸ τὴν καύση (καυσίμων καὶ τροφῶν).

Μεταβολὲς στὴν κατάσταση τῶν σωμάτων.

Τήξη καὶ πήξη, οἱ νόμοι τους. Θερμότητα τήξεως καὶ μέτρησή της.

Ἐξαέρωση. Ἐξάτμηση. Βρασμὸς καὶ νόμοι τοῦ βρασμοῦ. Θερμότητα ἐξαερώσεως. Ὑγροποίηση τῶν ἀερίων καὶ τοῦ ἀέρα. Ἀπόλυτη καὶ σχετικὴ ὑγρασία τοῦ ἀέρα.

Διάδοση τῆς θερμότητας. Τρόποι διαδόσεως τῆς θερμότητας. Ἐφαρμογές. Μηχανικὸ ἔργο καὶ θερμότητα.

Μηχανικὴ θεωρία τῆς θερμότητας. Μετατροπὴ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου σὲ θερμότητα. Μηχανικὸ ἰσοδύναμο τῆς θερμότητας. Ὑποβάθμιση τῆς ἐνέργειας.

Β' ΧΗΜΕΙΑ

Ὥρα 1.

Γενικὸ μέρος.

Εἰσαγωγή : Ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς Χημείας.

Φυσικὰ καὶ χημικὰ φαινόμενα.

Σύσταση τῆς ὕλης : Καθορισμένα σώματα καὶ μίγματα. Στοιχεῖα καὶ χημικὲς ἑνώσεις.

Νόμοι τῆς Χημείας.

Νόμος τῆς διατηρήσεως τῆς μάζας, νόμος τῶν σταθερῶν λόγων, νόμος τῶν ἁπλῶν πολλαπλασίων, νόμος τῶν ὄγκων σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖον ἑνώνονται τὰ ἀέρια σώματα, νόμος τῶν ἰσοδυνάμων βαρῶν, χημικὰ ἰσοδύναμα τῶν στοιχείων.

Ἀτομικὴ καὶ μοριακὴ θεωρία.

Ἄτομα, μόρια, ἀτομικὸ καὶ μοριακὸ βάρος (μάζες) γραμμοάτομο, γραμμομόριο, γραμμοϊσοδύναμο, ὑπόθεση AVOGADRO, μοριακὸς ὄγκος τῶν ἀερίων. Μέθοδοι προσδιορισμοῦ τοῦ μοριακοῦ καὶ ἀτομικοῦ βάρους. Φυσικὲς καταστάσεις τῆς ὕλης.

Ἀέρια, Διάχυση. Διαπίδυση ἀερίων. Ὑγρά. Στερεά. Κρυσταλλικὰ συστήματα. Διαλύματα. Διαλυτότητα, περιεκτικότητα.

Σύμβολα στοιχείων, χημικοὶ τύποι, χημικὲς ἐξισώσεις, καθορισμὸς Χημικῶν τύπων. Ὑπολογισμὸς τῶν χημικῶν ἐξισώσεων. Χημικὴ συγγένεια, σθένος, ρίζες.

Εἰδικὸ μέρος :

Ὑδρογόνο, ὀξυγόνο, νερό, ὑπεροξείδιο τοῦ ὑδρογόνου.

Ἀλογόνα : φθόριο, χλώριο, ἰώδιο, ὑδροχλώριο.

Θεῖο καὶ ἑνώσεις του : H2 S, SO2, SO3, H_2 SO4.

Ἄζωτο καὶ ἑνώσεις του : NH3, HNO3. Ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἀέρας. Τὰ εὐγενῆ ἀέρια.

Φώσφορος καὶ ἑνώσεις του.

Ἄνθρακας, μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακα, διοξείδιο τοῦ ἄνθρακα ἀνθρακικὰ ἅλατα, Πυρίτιο καὶ ἑνώσεις του.

8. ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ.

Ὥρα 1.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

9. ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (συνεχιζομένη)

Ὧρες 2.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

10. ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ.

Ὧρες 2.

I. Σκοποί.

Ὁ Γενικὸς σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Γερμανικῆς γλώσσας στὸ Κλασσικὸ Λύκειο εἶναι νὰ δώσει στοὺς μαθητὲς τὰ βασικὰ καὶ ἀπαραίτητα στοιχεῖα τῆς γλώσσας ὡς προϋπόθεση γιὰ μιὰ εὐρύτερη ἀνάπτυξη καὶ ἐμπλουτισμὸ τῶν γνωσεών τους σ' ὅτι ἀφορᾶ τὸ γερμανόφωνο πνευματικὸ καὶ λοιπὸ πολιτισμό. Εἰδικότερα ἡ διδασκαλία τῆς Γερμανικῆς γλώσσας ἀποσκοπεῖ στὸ νὰ δημιουργήσει στοὺς μαθητὲς τὶς προϋποθέσεις (κατοχὴ τοῦ βασικοῦ λεξιλογίου, γνώση τῶν βασικῶν κανόνων ὀρθογραφίας καὶ γραμματικῆς καθὼς καὶ τῆς δομῆς τῆς γλώσσας) ὥστε νὰ μποροῦν :

α) νὰ κατανοοῦν μὲ εὐχέρεια καὶ νὰ ὁμιλοῦν ὀρθὰ τὴ γερμανικὴ γλώσσα στὰ πλαίσια τοῦ βασικοῦ λεξιλογίου της.

β) νὰ κατανοοῦν ἁπλὰ Γερμανικὰ κείμενα.

γ) νὰ συμμετέχουν σὲ συζήτηση στὴ γερμανικὴ καὶ νὰ ἐκφράζουν τὴν προσωπική τους γνώμη.

δ) νὰ γράφουν ὀρθὰ στὴ γερμανική.

ε) νὰ γνωρίσουν ἀπὸ ἀμέσους ἢ ἐμμέσους πληροφορίες τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν πνευματικὴ ζωὴ καθὼς καὶ τὸν τρόπο ζωῆς τῶν κατοίκων τοῦ γερμανόφωνου χώρου.

II. Διδακτέα ὕλη :

1. Λεξιλόγιο : Τὸ λεξιλόγιο αὐτῆς τῆς τάξεως περιλαμβάνει 800 περίπου λέξεις τοῦ βασικοῦ γερμανικοῦ λεξιλογίου. Οἱ λέξεις αὐτὲς ἔχουν σχέση μὲ τὸ ἄμεσο περιβάλλον καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῶν μαθητῶν καὶ ἐπιλέγονται μὲ κριτήρια τὴ συχνότητα χρήσεως καὶ τὴ χρησιμότητα τους στὶς ἀμεσότερες γλωσσικὲς ἀνάγκες τῆς καθημερινῆς κυρίως ζωῆς.

2. Προφορικὸς λόγος.

α) Προφορά : Ἰδιαίτερη προσοχὴ δίνεται στοὺς φθόγγους τῆς γερμανικῆς γλώσσας, ποὺ δὲν ἀπαντῶνται στὴν ἑλληνικὴ γλώσσα. Χρειάζεται καθοδήγηση τοῦ μαθητῆ γιὰ νὰ ἀκούει ἐνσυνείδητα, ὥστε νὰ ἐπιτύχει καλὴ προφορά.

Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται μὲ σχετικὲς ἀσκήσεις μὲ τὶς ὁποῖες θὰ μάθει ὁ μαθητὴς τὴν ὀρθὴ προφορὰ τῶν γερμανικῶν φθόγγων καὶ ἐκφράσεων.

β) Προφορικὲς ἀσκήσεις.

1) Γίνεται ἐπεξεργασία τῶν κειμένων καὶ δίνεται ἰδιαίτερη προσοχὴ στοὺς διαλόγους τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου μὲ ἐπαναλήψεις τῶν κειμένων αὐτῶν μὲ ἀσκήσεις. Νὰ γίνονται ἐπαναληπτικὲς ἀσκήσεις (PATTERN DRILL) γιὰ τὴν ἐμπέδωση τοῦ λεξιλογίου καὶ τῆς γραμματικῆς. Οἱ διάλογοι ἀποδίδονται ἐπιτυχέστερα, ἂν γίνεται διανομὴ «ρόλων», μὲ ἐρωτήσεις καὶ συζητήσεις σχετικὲς μὲ τὸ περιεχόμενο τῶν διαλόγων καὶ τῶν κειμένων τοῦ βιβλίου καθὼς καὶ μὲ πληροφορίες γιὰ τὸ περιβάλλον. Γενικῶς οἱ μαθητὲς ἀσκοῦνται στὴ σύνθεση ἁπλῶν προτάσεων, καταφατικῶν καὶ ἀρνητικῶν μὲ βάση ἀντίστοιχες ἐρωτήσεις καὶ μὲ θέματα σχετικὰ μὲ τὴν οἰκογένεια, τὸ σχολεῖο, τὸ ἐπάγγελμα, τὰ ταξίδια, τὶς ἐπισκέψεις κ.τ.λ. Τέλος γίνονται ἀσκήσεις γιὰ τὴν ἀκουστικὴ κατανόηση.

3. Ἀνάγνωση.

Κατὰ τὴν ἀκόλουθη διάταξη :

α) Ἀνάγνωση λέξεων, ἐκφράσεων καὶ προτάσεων ποὺ γράφονται ἀπὸ τὸν καθηγητὴ στὸν πίνακα.

β) Ἀνάγνωση κειμένων καὶ διαλόγων σὲ θέματα καθημερινοῦ ἐνδιαφέροντος.

γ) Ἀνάγνωση μικρῶν κειμένων σχετικῶν μὲ γεωγραφικὰ στοιχεῖα.

δ) Ἀνάγνωση καὶ ἐκμάθηση μερικῶν μικρῶν ποιημάτων.

4. Γραμματικὴ καὶ Συντακτικό.

Σ' αὐτὴ τὴν τάξη διδάσκονται τὰ βασικὰ στοιχεῖα τῆς δομῆς τῆς γλώσσας, δηλαδὴ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ φαινόμενα ποὺ σχετίζονται μὲ τὶς πρῶτες ἀνάγκες χρήσεως τῆς γλώσσας. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς :

Κλίση τοῦ οὐσιαστικοῦ (ὀνομαστική, αἰτιατική, δοτικὴ πληθυντικοῦ).

Ὁριστικὸ καὶ ἀόριστο ἄρθρο.

Κλίση ρημάτων καὶ βοηθητικῶν ρημάτων στὸν Ἐνεστῶτα.

Ἡ προστακτικὴ τοῦ β' προσώπου, ποὺ χρησιμοποιεῖται χάρη εὐγενείας

Προθέσεις ποὺ συντάσσονται μὲ δοτικὴ καὶ αἰτιατική.

Ἀντωνυμίες : προσωπικές, κτητικές, ἐρωτηματικὲς καὶ ἐρωτηματικὰ ἐπιρρήματα.

Ἀριθμοί. Ἡ ὥρα, οἱ ἐποχὲς τοῦ ἔτους.

Ἡ θέση τῆς δοτικῆς καὶ αἰτιατικῆς στὰ ὀνόματα καὶ στὶς ἀντωνυμίες ὡς ἀντικείμενα.

Ἐρωτήσεις κρίσεως.

Τὰ γραμματικὰ καὶ συντακτικὰ φαινόμενα δὲ διδάσκονται μεμονωμένα, ἀλλὰ πάντοτε μὲ βάση προτάσεις καὶ κείμενα καί, ἀφοῦ συνειδητοποιοῦνται μὲ σχετικὲς ἀσκήσεις, διατυπώνονται σὲ κανόνες.

5. Γραπτὲς ἀσκήσεις.

Συστηματικὲς γραπτὲς ἀσκήσεις πάνω στὰ διδαγμένα στὸ σχολεῖο καὶ τὸ σπίτι, γιὰ πληρέστερη ἀφομοίωση καὶ ἐμπέδωση.

Ἀντιγραφὴ κειμένων καὶ διαλόγων ἀπὸ τὸ διδακτικὸ βιβλίο.

Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευση.

Γραπτὲς ἀσκήσεις γραμματικῆς στὴν τάξη καὶ στὸ σπίτι.

Συμπλήρωση ἐλλιπῶν κειμένων γιὰ τὴν ἐξάσκηση στὴν γραμματικὴ καὶ τὴν ὀρθογραφία.

Γραπτὴ μετατροπὴ καταφατικῶν προτάσεων σὲ ἀρνητικὲς ἢ ἐρωτηματικὲς ἢ καὶ ἀντίστροφα.

Γραπτὴ μετατροπὴ τῶν κειμένων σὲ διαλόγους.

11. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.

Ὧρες 3.

(Ἡ μία ἀπ' αὐτὲς διατίθεται γιὰ ἀθλητικὸ ἀπόγευμα)

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

12. ΜΟΥΣΙΚΗ.

Ὥρα 1.

Ἰσχύει τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα τῆς ἀντίστοιχης τάξεως τοῦ Ἡμερήσιου Λυκείου Γενικῆς Κατευθύνσεως.

Ἄρθρο 7.

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταργοῦνται τὸ Π.Δ.39/1979 (ΦΕΚ 13, τεῦχ. Α' τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1979 καὶ τὸ Π.Δ. 373/78 (ΦΕΚ 79, τεῦχ. Α', τῆς 15 Μαΐου 1979)

Στὸν Ὑπουργὸ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἀναθέτουμε τὴ δημοσίευση καὶ ἐκτέλεση τοῦ παρόντος.

Ἀθῆναι, 5 Ὀκτωβρίου 1979

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ:

Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ τῆς Ἐφημερίδας τῆς Κυβερνήσεως, ἡ τιμὴ τῶν φύλλων της ποὺ πουλιοῦνται τμηματικὰ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων στὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθορίσθηκαν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1979 ὡς ἀκολούθως:

Α' ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	600
2. » » » Β'	»	700
3. » » » Γ'	»	500
4. » » » Δ'	»	1.000
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δ.Δ. κ.λπ.	»	500
6. » » » Παράρτημα	»	300
7. » » » Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κ.λπ.	»	3.000
8. » » Δελτίο Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	»	200
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη καὶ τὸ Δ.Ε.Β.Ι.	»	6.000

Οἱ Δῆμοι καὶ οἱ Κοινότητες τοῦ Κράτους καταβάλλουν τὸ 1/2 τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν.

Ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ) ἀναλογοῦν τὰ ἑξῆς ποσά:

1. Γιὰ τὸ Τεῦχος Α'	Δραχ.	30
2. » » » Β'	»	35
3. » » » Γ'	»	25
4. » » » Δ'	»	50
5. » » » Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κ.λπ.	»	25
6. » » » Παράρτημα	»	15
7. » » » Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κ.λπ.	»	150
8. » » Δελτίο Ἐμπ. καὶ Βιομ. Ἰδιοκτησίας	»	10
9. Γιὰ ὅλα τὰ τεύχη	»	300

Β'. ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ

Ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου, μέχρις 8 σελ., εἶναι 3 δρχ., ἀπὸ 9 ὡς 40 σελ. 8 δρχ., ἀπὸ 41 ὡς 80 σελ. 15 δρχ., ἀπὸ 81 σελ. καὶ ἄνω ἡ τιμὴ πωλήσεως κάθε φύλλου προσαυξάνεται κατὰ 15 δρχ. ἀνὰ 80 σελίδες.

Γ'. ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Ι. Στὸ τεῦχος Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης:

Α' Δημοσιεύματα Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν:

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δραχ.	400
2. Τῶν καταστατικῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	10.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	2.000
4. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων σὲ γενικὲς συνελεύσεις, τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 32 τοῦ Ν. 3221/24 γνωστοποιήσεων, τῶν ἀνακοινώσεων, ποὺ προβλέπονται ἀπὸ τὸ ἄρθρο 59 παρ. 3 τοῦ Ν.Δ. 400/70 «περὶ Ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΛΤΑ, ποὺ ἀναφέρονται σὲ προσωρινὲς διατάξεις	»	1.000
5. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν	»	4.000
6. Τῶν συνοπτικῶν μηνιαίων καταστάσεων τῶν Τραπεζικῶν Ἑταιρειῶν	»	1.000
7. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ ἐγκρίσεως τιμολογίων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν»	»	600
8. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν», τῶν ἐκθέσεων περιουσιακῶν στοιχείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν γενικά, καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΕΛΤΑ, μὲ τὶς ὁποῖες ἐγκρίνονται καὶ δημοσιεύονται οἱ κανονισμοὶ αὐτοῦ	»	4.000
9. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ παροχῆς πληρεξουσιότητος πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπῶν Ἑταιρειῶν» καὶ τῶν ἀποφάσεων «περὶ μεταβιβάσεως τοῦ χαρτοφυλακίου Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 59 παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 400/70»	»	2.000
10. Τῶν ἀποφάσεων «περὶ συγχωνεύσεως Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν»	»	10.000
11. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου «περὶ εἰσαγωγῆς χρεωγράφων εἰς τὸ Χρηματιστήριον πρὸς διαπραγμάτευσιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3 Α.Ν. 148/67»	Δραχ.	1.000
12. Τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς κεφαλαιαγορᾶς «περὶ διαγραφῆς χρεωγράφων ἐκ τοῦ Χρηματιστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 4 Α.Ν. 148/1967»	»	1.000

Β'. Δημοσιεύματα Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης:

1. Τῶν καταστατικῶν	»	1.000
2. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν	»	400
3. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων	»	200
4. Τῶν ἰσολογισμῶν	»	1.000
5. Τῶν ἐκθέσεων ἐκτιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων	»	1.000

Γ'. Δημοσιεύματα Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων καὶ Φιλανθρωπικῶν Σωματείων:

1. Τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «περὶ χορηγήσεως ἀδείας λειτουργίας Ἀλληλασφαλιστικῶν Συνεταιρισμῶν - Ἀλληλασφαλιστικῶν Ταμείων»	»	1.000
2. Τῶν Ἰσολογισμῶν τῶν ἀνωτέρω Συνεταιρισμῶν, Ταμείων καὶ Σωματείων	»	1.000
ΙΙ. Στὸ Τέταρτο τεῦχος τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων	»	400

Τὸ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν τελῶν δημοσιεύσεων στὸ Τεῦχος Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης, ποὺ πρέπει νὰ καταβάλλεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (ΤΑΠΕΤ), ὁρίσθηκε γενικὰ σὲ 5 ο/ο.

Δ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΩΝ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεων προκαταβάλλονται στὰ Δημόσια Ταμεῖα ἔναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὁποῖο φροντίζει ὁ ἐνδιαφερόμενος νὰ τὸ στείλει στὴ Γενικὴ Δ/νση τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

2. Οἱ συνδρομὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶναι δυνατὸ νὰ στέλνονται καὶ σὲ ἀνάλογο συνάλλαγμα μὲ ἐπιταγὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διευθυντῆ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

3. Τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστὸ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συνδρομῶν καὶ τελῶν δημοσιεύσεων καταβάλλεται ὡς ἑξῆς:

α) στὴν Ἀθήνα: στὸ Ταμεῖο τοῦ ΤΑΠΕΤ (Κατάστημα Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου),

β) στὶς ὑπόλοιπες πόλεις τοῦ Κράτους: στὰ Δημόσια Ταμεῖα καὶ ἀποδίδεται στὸ ΤΑΠΕΤ σύμφωνα μὲ τὶς 192378/3639/1947(RONEO 185) καὶ 178048/5321/31.7.65 (RONEO 139) ἐγκύκλιες διαταγὲς τοῦ Γ.Λ.Κ.

γ) στὶς περιπτώσεις συνδρομῶν ἐξωτερικοῦ: ὅταν ἡ ἀποστολή τους γίνεται μὲ ἐπιταγὲς μαζί μ' αὐτὲς στέλνεται καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ΤΑΠΕΤ ποσοστό.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΑΘΑΝ. ΠΑΝ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ